

Čas teče tudi v zmrzovalniku

Če je težava mučna in neobvladljiva, ustanovi komisijo in za vedno bodo prav naučeni fantje ter čas predali pozabi, so rekli v teh igrah dobro izvežbani komunisti in tako »rešili« prenekaletni problem. V današnji slovenski demokraciji se temu pravi čas za premislek ali zamrzitev. Zahteva Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke po odstopu dr. Jožeta Osterca, republiškega sekretarja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je imela tudi druge, višje cilje. Očitki, ki jih kmečki lobi zvito naslavljajo na po njegovi preprosti logiki tako rekoč hišnega ministra, neposredno lete tudi na druga ministrstva in vso vlado, vključno s premierom Lojzutom Peterletom. In če o domnevni neučinkovitosti vlade želi razpravljati najmočnejši člen Demosa, pridno pa mu pomagajo tudi ne tako slabotni socialdemokraci in liberalci, je pač treba nabaviti primeren velik zmrzovalnik, oziroma se dogovori

riti za mesec dni premirja.

Kmečka trma je pravzaprav nerazumljiva. V imenu samo pretežno svojih interesov postavlja vladi ultimatum in jo s tem neposredno ruši. Toda tako Demos kot vlada sta koalicija, če jo kmetje slabijo, žalujejo s tem tudi tisto od vej Demosovega drevesa, na kateri so se ugnezili. Si mar zamišljajo, da kot številčno najmočnejši del Demosa lahko sestavijo vlado po svojem okusu in potrebah?

Brez tudi zelo močnih krščanskih demokratov in še koga? Tako prepotentni in brezumni kmetje najbrž niso, razen če so jim njihovi hektari in smreke popolnoma zameglile pogled. V teh za Slovenijo nedvomno usodnih in prelomnih časih premiera Peterleta ne ruši niti opozicija. Lojze Peterle je navsezadnje tudi mož, za katerega se poleg Milana Kučana in dr. Dimitrija Rupla v tujini, ki jo med osamosvajanjem tako zelo

potrebujemo, edino ve. Seveda bi lahko Peterletovi vladi celo največji zagovorniki očitali to ali ono, rušiti jo v tej topli pomladi in najbrž zelo dolgem ter vročem jugoslovanskem poletju pa je ali zelo akutna domišljavost ali pa ubijanje najbolj delovnega vola, da si bi privoščili zrezek.

Ko bodo zmrzovalnik čez mesec dni odklopili, bo navidez vse tako, kot je bilo včeraj in danes. Vendar čas teče tudi v ledu oziroma na kmetih. Kmečka zveza ima dovolj časa za premislek, ali naj še jasneje in glasneje razburja kmečke in nekmečke Slovence s svojimi povedanimi in nepovedanimi zahtevami ali pa naj postane tvorni del pozicije ali opozicije. Če pa ima ta stranka v svojih vrstah tudi kakšnega psihiatra, sociologa in raziskovalca javnega mnjenja, naj jim veli izmeriti, ali se niso kmetje s svojimi ozkosrčnimi ultimati zamerili nekmečkemu delu Slovencev, ki jih je tudi kakšen milijon, med njimi so tudi že lačni. Odgovor bo: so se, pozaba ne bo niti hitra niti lahka. Če je, gospoda Ivan Oman in Marjan Podobnik, tudi to tisto, kar sta želela, potem nadaljujta!

M.BAUER

Vseh krivic gotovo ne bo moč popraviti

ČRNOMELJ — Polna sejna soba črnomaljske občinske skupščine je pretekli petek potrdila, da je v črnomaljski občini precej ljudi, ki pričakujejo, da bo nova oblast poravnala nekaj storjene krivice. O tem, kaj lahko sploh pričakujejo od denacionalizacije, je razložil republiški minister za pravosodje in upravo dr. Rajko Pirnat, ki je med drugim dejal, da bodo postopki precej zapleteni, ker bodo upravičenci morali vložiti veliko dokumentacije. Obljubil pa je, da se bo zavzemal za takšne postopke, ki bodo sprejemljivi in realni.

Če je še pred leti kazalo, da so se ljudje počasi sprijaznili s tem, da so bili, upravičeno ali neupravičeno, ob premoženju, pa je sedaj vse bolj jasno, da se le govorniki niso upali o tem. In če so po vojni jemali s pistolo, je razumljivo, da je po 40 ali 50 letih to krivico nekoliko težje poravnati na miren način, je menil vodja Demosovega poslanskega kluba

Dr. Rajko Pirnat (na levi) in dr. Franc Zagožen v Črnomlju

dr. Franc Zagožen. Sicer pa je poudaril, da so v Demosu enotni, da se denacionalizacija izpelje, kolikor je moč pošteno. Razumljivo pa je, da povsem realno škode ne bo moč odplačati v celoti.

V razpravi so se ogalsili predvsem otroci že močno ostarelih ali celo umrlih staršev, ki so jim odvzeli premoženje. Že samo nekaj primerov, ki so jih navedli, da slutiti, da bodo imeli organi, ki bodo opravljali denacionalizacijo, kar precej dela, saj bo marsikdaj potrebno iti od primera od primera, kajti v vsakem je nekaj posebnosti. Sicer pa razlašene ali njihove potomce moti, zakaj že pred sprejemom zakona ne rešijo na hitro vsaj posledic lažnih odločb, ki jih je bilo v Sloveniji na tisoče. Očitno pa je, da so ljudje v glavnem nestrpni, kar je razumljivo, nekaterim pa je zadostovala že obljuba, da bodo še za svojega življenja dobili lastnino nazaj. Toda večina ni ravno prisegla na obljube, saj je menila, da do takrat, ko bodo obljubljali tisti, ki so jim vzeli premoženje, le-tega zagotovo ne bodo dobili nazaj.

Prav zato so člani republiškega združenja lastnikov razlaščenega premoženja Črnomaljecem predlagali, naj ustanovijo svoje združenje, ker se boj za premoženje še začneja.

M. BEZEK-JAKŠE

Sporen kmetijski minister?

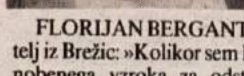
Enotedska burja okrog odstopa slovenskega kmetijskega ministra dr. Jožeta Osterca, ki je sam dejal, da poskuša biti minister vsega kmetijstva, ne pa orodje v rokah ene stranke, se je v ponedeljek zaenkrat podela za enotedsno zamrzitvijo odstopa. Da bo minister moral oditi, je prvi mož slovenskih kmetov, Ivan Oman, javno povedal na občnem zboru sevniske družnice SKZ-LS pred dogovorjenim sestankom med vodstvom Demosa in ministrom. Razlogi za zahtevo po odstopu? Kmetijski minister je sicer dober strokovnjak, vendar naj odstopi, ker noče spraviti iz svojega sekretariata nesposobnih ljudi. Oman je omenil tudi poslabšane razmere v kmetijstvu in očital, da še vedno ni nekaterih sistemskih zakonov itd. Prejšnji teden je padlo tudi ime, ki naj bi zamenjalo dr. Osterca — Marjan Podobnik. Oman je dejal, da je Podobnik pač mlad ambiciozen inženir, ki bi rad nekaj naredil, vključuje, da je njegov zet, eden od treh. Sam Podobnik je dejal, da bo sedel v ministrski stolček le v skrajnem primeru. Zadeve se dajo obratiti in premelevati do onemoglosti. Dejstvo je, da so se razmere v tem letu močno poslabšale ne le v kmetijstvu, ampak tudi v vsem gospodarstvu oz. v vseh družbi in za večino ljudi. Dejstvo pa je tudi, da odstopi ministrov v zahodnih demokracijah niso nič neobičajnega, le izvedba je nekoliko drugačna, manj »boljševistična«. Nekaj pa je zanimivo: da se je po resnih kritikah kulturnega, šolskega, industrijskega, zdravstvenega in še katerega ministra do zdaj zares zamajal le stolček kmetijskega ministra.

JANKO BUKOVEC, kmet iz Semiča in predsednik črnomaljske podružnice SKZ-Ljudske stranke: »Prehitro je bilo rečeno, da mora minister za kmetijstvo odstopiti. Najprej naj bi se SKZ-LS pogovorila o kmetijski politiki z izvršnim svetom. Sem tudi član izvršnega odbora SKZ-LS in lahko rečem, da v stranki ne razmišljamo o odstopu nobenega ministra. Res pa je, da od časa do časa pride pod drobnogled eden od ministrov, po katerem vsi udirhajo.«

Janko Bukovec

FRANC DRAGAN, Jastnik zasebno avto-šole Alfa z Velike Cikave: »V menjavne enega ministra za drugim v naši vladi ne verjamem. Delne rešitve mi niso všeč, saj po mojem mnenju ne vodijo k pravim rezultatom. Če bi se že izkazalo, da vlada svoji naplogi ni kos, bi bilo najbolje celo zamenjati in postaviti novega mandatarja. Akcija Kmečke zveze proti kmetijskemu ministru ni dovolj prepričljiva, saj da slutiti, da so zadnji bolj osebni kot pa politični in strokovni interesi.«

Franc Dragan

FLORIJAN BERGANT, predmetni učitelj iz Brežic: »Kolikor sem lahko prebral, ni nobenega vzroka za odstavitev ministra Osterca, edino če hoče nekdo drug zasedeti njegovo mesto. Sicer pa mislim, da je že čas, da se pogleda, kako delajo naši ministri. Po mojem bi moral iti še kdo. Mislim predvsem na Staniča, ministra za informiranje, na kulturnega ministra dr. Capudra, na dr. Vencija, ki samo na veliko obljublja v vzgoji in izobraževanju, na Janeza Janšo in še koga.«

Florijan Bergant

DANICA FEGIC, socialna delavka ČS Ribnica: »Zamenjati je treba vse tiste, ki delajo drugače, kot so obljubljali. Če to velja za kmetijsko področje, naj povedo kmetje. Vem pa, da je na področju šolstva precej drugače, kot je bilo obljubljano. Največji šok za nas je ukinitve lesarskega oddelka v Kočevju, zaradi česar najmanj štirje naš otroci letos ne bodo mogli nadaljevati šolanja. Gre za administrativni in neživljenski ukrep. Gotovo je podobno tudi na drugih področjih.«

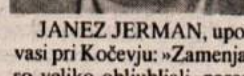
Danica Fegic

MILAN TRAVNIKAR, sekretar Skupščine občine Metlika: »Človeka najprej presentiti to, da stranka, ki je prof. Osterca predlagala za ministra, sedaj zahteva njegov odstop, predvsem pa to, da je prizadeti za to izvedel iz časopisov. Sicer pa mislim, da ministri niso ministri strank, ampak vlade. Odpoklici in zamenjave ministrov so v razvitih demokracijah sicer povsem običajna stvar, vendar to uredi predsednik vlade, ne pa vodje strank.«

Milan Travnikar

JANEZ JERMAN, upokojenec iz Šalke vasi pri Kočevju: »Zamenjati je treba vse, ki so veliko obljubljali, naredili pa nič ali le malo. Mnogo ljudi so spravili ob kruh in nabili večje davke. Nič ne morem od nove vlade. Naj skrbe bolj za gospodarstvo kot pa za politiko. Ministri pa: kulturni ne skrbi za kulturo, minister za šolstvo vsiljuje svoj program in ne upošteva drugih mnenj, na primer dijakov in staršev. Podobno je tudi drugje.«

Janez Jerman

LUDVIK PUCELJ, upokojenec iz Hurde, Trebnje: »Ne moremo reči, da bi bilo kmetijstvu na bolje. Gnojilo se je v zadnjih tednih podražilo, draži se ves reprodukcijski material, kmetijski pridelki pa ne. Tistega, ki je kriv za tako stanje, ne moreš pokazati s prstom. Nekje pa mora biti velika napaka, da je za kmeta in za delavca tako slabob. Če enega ministra odstavijo, ne more biti bolje, če vse sepa.«

Ludvik Pucelj

SLAVKO ZAKŠEK, gozdarski in lesni tehnik iz Sevnice: »Če na nekem področju ni pričakovanih rezultatov, je potrebno videti, ali oseba ni prava ali gre za druge vplive. Če bi reševanje gospodarskih težav prepustili strankam, bi ena odklopila enega ministra, druga drugega, in zmešnjava bi bila še večja. Imeli smo slab občutek, ko so v Beogradu Slovenijo preglašovali brez argumentov. Ni prav, da bi se zdaj doma pri ministrih posluževali podobnih neargumentiranih diskvalifikacij.«

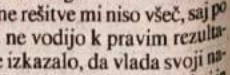
Slavko Zakšek

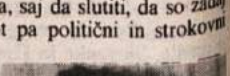
Franc Zagožen

Marjan Podobnik

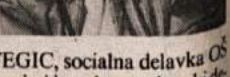
Ivan Oman

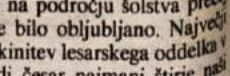
Marjan Podobnik

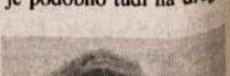
Janez Jerman

Janez Jerman

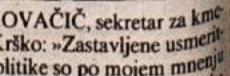
Janez Jerman

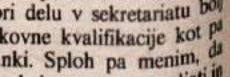
Janez Jerman

Janez Jerman

Janez Jerman

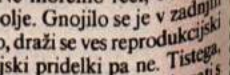
Janez Jerman

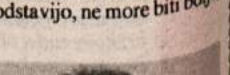
Janez Jerman

Janez Jerman

Janez Jerman

Janez Jerman

Janez Jerman

Daljša palica za davčne zlorabe

Minister dr. Marko Kranjec novomeškim pravnikom — Mnogo ostreje kazni za davčne utaje — Proračun z veliko »luknjo« — Napoved: še 100.000 brezposelnih

Na povabilo Društva pravnikov Novo mesto je prejšnji teden v dolenjski metropoli predaval o davkih in davčnem sistemu Republike Slovenije minister za finance dr. Marko Kranjec. Predvsem je obrazložil od razvitega sveta prevzeta načela davčne politike, ki jih zdaj uvajamo pri nas in za katere je značilna ideološka neutralnost, poenostavitve, pravičnost in univerzalnost, kar pomeni, da morajo — v načelu brez izjem in olajšav — po svojih močeh plačevati davke vsi, ki ustvarjajo dohodek. Novi sistem je dobil vsesplošno podporo, mnoge pripombe so le na njegovo izvedbo, po ministrovem mnenju zato, ker je davke pač treba plačevati in nihče ne da rad iz rok denarja.

Dr. Kranjec je ob tej priložnosti napovedal mnogo ostreje kazni za tiste, ki bodo skušali davke zatajiti ali kako drugače preliščiti državo. Novi davčni sistem je zgrajen na zaupanju, manjka mu le še dolga palica za tiste, ki tako zaupanje zlorabijo. Snujoco se davčna po-

ne obstaja in ji, kot je poudaril dr. Kranjec, nihče noče nič posoditi.

Minister je govoril tudi o sanaciji bank, ki bo lažje izvedljiva kot preobrazba gospodarstva. Življenjsko najbolj pomembne veje gospodarstva bo vlada po vzorcu železarstva podržavila, njih izgube poplačala z ustvarjenjem javnega dolga, mnogo težje pa bo za tiste, ki ne bodo deležni te vladne skrbi. Ta čas je v Sloveniji najmanj 300 gospodarskih »mrličev«, torej podjetij, ki ne bodo mogla preživeti, in na cesto bo moralo dodatno še vsaj 100.000 delavcev, kar pomeni, da nas največji socialni pretresi še čakajo.

M. LEGAN

- Grubeliča spraviti v stečaj v deželi, kjer vlada socialni odpor zoper zasebnišvo, ni niti najmanj težko. (Poznič)
- Formula razdruževanja je najbolj pravična, najbolj moralna in genialna, ampak je izjemno težavna. (Rupel)
- Vse kaže, da bomo Slovenci vendarle še živeli v Jugoslaviji. (Sali)
- Oh Jugoslavija! (The Economist, London)

KIDRIČEVE NAGRADE

LJUBLJANA — V veliki dvorani republiške skupščine so prejšnji teden podelili Kidričeve nagrade, vsakoletna priznanja za dosežke v znanosti. Slavnostna govornika sta bila republiški sekretar za raziskovalno dejavnost in tehnologijo prof. dr. Peter Tancig in akademik prof. dr. Bogo Grafenauer. Dobitniki Kidričevih nagrad za leto 1991 so: prof. dr. Gabriel Kernel in prof. dr. Jure Zupan na področju naravoslovnih ved, prof. dr. France Vreg in dr. Milica Kacin—Wohinz na področju družbenih in humanističnih ved in prof. dr. Marko Kos za izumiteljsko delo. Podeljenih je bilo tudi več nagrad iz sklada Borisa Kidriča in sedem priznanj mladim raziskovalcem.

Dr. Marko Kranjec: cesarju, kar je cesarjeva

Liubliansko pismo

Žalosten delavski praznik

Praznik katere stranke je zdaj 1. maj?

LJUBLJANA — Velik del slovenskega gospodarstva je pred bankrotom. Gospodarska gibanja so že v vseh panogah tako neugodna, da lahko ogrozijo celoten družbeni razvoj in privedejo večino prebivalstva na rob preživetja. Kje smo, kam gremo, so končno spoznale tudi naše stare in nove politične stranke in začele pridno ustanavljati socialdemokratske unije, frakcije in podobno ter pihati delavcem na dušo in srce, češ samo me smo tiste, ki vam lahko pomagamo. Tisti, ki so vam včeraj nosili metuljčke za vratom, prihajajo danes na žarišča TV z razpetimi srajcami. In pridno pišejo, objavljajo (enake) razglase: »Zatevamo uresničevanje reform na socialdemokratski podlagi — soupravljanje v podjetjih in zavodih ter lokalno samoupravo. Brez tega bosta kapital ali država odločila v škodo bistvenih interesov ljudi. Nasprotujemo dvjemu ukinjantju upravljaljskih pravic delavk in delavcev, uporabnikov socialnih

storitev in roparski privatizaciji družbene lastnine, podržavljanju podjetij in zavodov. Nasprotujemo zahtevi, da delavci in upokojenci od države kupujejo kapital, ki so ga sami ustvarili.«

Ali morda za delavce ni že prekasnno za takšne pozive? Za njihove zaščitnike ni: na vrata spet trkajo volitve. Če že nič drugega, bi jih delavci lahko vprašali vsaj, zakaj so bili doslej, vseh dolgih 300 in nekaj več dni Demosove vladavine, tiho?

Letošnji 1. maj bo zato otožen dan, dan obujanja spominov na minule praznike delavstva, žalosten delavski praznik.

Večina delavcev ni tvorno vključenih v politične stranke na Slovenskem. Te zdaj na političnem prizorišču bodisi ne znajo, ne želijo ali ne zmorejo predstaviti pravih interesov delovnih ljudi; pogosto pa ljudje tudi nimajo dovolj zaupanja v vodstva gospodarskih strank. Tako je pomemben del delovnih ljudi izločen iz sooblikovanja slovenske politike in tudi ne sodeluje pri njenem uveljavljanju. Zato se ne čutijo motivirane zanjo in odgovorne za njene rezultate.

Te dni mineva 120 let, jubilejna obletnica, od kratkega življenja Pariške komune (od 18. marca do 28. maja 1871). Tega zgodovinskega dogodka ni na Slovenskem počeštilo nobeno javno glasilo. Vendar, če nič drugega, je vsaj volilni razglas CK Narodne garde, nalepljen na zidove pariških hiš, uporaben tudi za naše prvotnike, spet skorajšnje predvolilne čase, saj svari natanko pred tem, kar se z delavcem zdaj dogaja pri nas.

VINKO BLATNIK

Ljubljanska banka

Dolenjska banka d. d.
Novo mesto

Ljubljanska banka Dolenjska banka, d.d., Novo mesto s svojim Pravilnikom o stanovanjskem varčevanju občanom nudi obliko varčevanja, na osnovi katerega lahko poleg obresti varčevalci pridobijo tudi stanovanjski kredit.

Občani lahko namensko varčujejo pri banki z enkratnimi ali večkratnimi pologi, ki jih v času varčevanja lahko spreminjajo in prilagajajo svoji finančni zmožnosti.

Najkrajša doba varčevanja je 12 mesecev in prične teči s sklenitvijo pogodbe o namenskem varčevanju in s plačilom prvega pologa. Doba varčevanja se lahko moč podaljša do 5 let. Privarčevana sredstva banka obrestuje po spremenljivi obrestni meri, ki se prilagaja vsakokratnemu sklepu banke. Od 1. 4. 1991 dalje banka privarčevana sredstva obrestuje po 35-odstotni letni obrestni meri.

V primeru predčasne prekinitve pogodbe banka priznava varčevalcem obresti v višini 17% letno.

Po končani varčevalni dobi ima varčevalec pravico do kredita na podlagi povprečnega stanja privarčevanih sredstev in obresti. Višina dodeljenega kredita je odvisna tudi od varčevalne dobe in znaša:

varčevalna doba v letih	odstotek kredita
1	270%
2	380%
3	500%
4	700%
5 in več let	900%

Banka kreditira svoje namenske varčevalce v primeru nakupa stanovanja ali stanovanjske hiše, stavbnega zemljišča, novogradnje, prenove stanovanjskega objekta ipd.

Za isto stanovanjsko enoto lahko varčujejo in pridobijo kredit poleg investitorjev tudi njihovi ožji družinski člani. Doba vračanja kredita je do 15 let.

Občani lahko namensko varčujejo pod enakimi pogoji tudi brez obveznosti najetja kredita. V tem primeru jim banka izplača privarčevana sredstva skupaj s pripadajočimi obrestmi.

Vabimo vas, da se za podrobnejše informacije oglašite v enotah banke:

v Novem mestu — Trdinova 2
v Črnomlju — Trg svobode 2
v Trebnjem — Cesta Gubčeve brigade 4a in
v Metliki — Trg svobode 7.

Obiščite najbližjo enoto naše banke in se informirajte o vseh ostalih možnostih sodelovanja:

Kmetijstvo

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

April je čas za sajenje krompirja, vendar se na tržnici to ne pozna. Kar precej časa ni bilo mogoče kupiti pravega semenskega krompirja. Tokrat ga je le pripeljal zelenjadar z južne strani. Za ceno 10 din za kilogram je obljubljal krompir prve kvalitete znamke desire. Ta ponedeljek so obiskovalci novomeške tržnice že lahko kupili tudi prve sadike zgodnjega zelja, po 20 din šopek; za trideset sadik solate so odšli prav tako 20 din. Zelenica iz Brežic je še vedno ponujala kar lepa jabolka sorte goster po 25 din. Suhe slive zavzemajo kar precejšen del ponudbe in so jih trgovci z juga ponujali po 60 din kilogram. Ta teden so ceno znižali jajcu, ki je po novem vredno 2 dinarja in pol. Pri Deladinju so bile tržni ponedeljek naslednje cene: banane 45 din, hruške 20 din, holandski čebulček 75 din, pomaranče 25 din, limone 35 din, čiško grozdič 120 din, nova čebula 80 din, novi krompirček 60 din, paradižnik 90 din, česen 130 din, zelje 25 din, kumare 70 din itd.

Dr. Dušan Terčelj: »Letošnja dolenska vina so bolj polna in harmonična. Kislina v cvičku je zmerna, črnine so prijetnega okusa. Vinogradnikom se pozna več znanja iz kletarjenja, znajo uporabljati žveplo, več pozornosti pa posvečajo tudi čistoči vinske posede. Dolenci ne smete pozabiti na svoj cviček in velika napaka je, da ga v marsikateri gostilni na Dolenjskem ne morejo ponuditi, ker ga enostavno nimajo. Veliko škoda za cviček pa pomeni tudi odpoved vaše pridelave, povezane z vinogradniškim sejmom.

Kmetijski nasveti

Ognjevka je že blizu nas

Ne vemo sicer, če je kaj zaleglo, toda Dolenjski list je pravočasno 21. februarja opozarjal na previdnost pri nakupu sadnih sadik, ki jim preti ognjevka, huda bolezen, še bolje rečeno, najtežje obvladljiva bolezen pečkatnega sadja. Naša sodelavka inž. Tanja Strniša je svarila pred sadikami sumljivega izvora, ki jih utegnejo ponujati drevesničarji iz Makedonije, Srbije ali Bosne, kjer se je domnevno ognjevka že pojavila, zdaj pa je sum še bolj utemeljen. Republiški kmetijski inšpektor mag. Jože Šavor, belokranjski rojak, piše v Kmečkem glasu, da je bolezen že tudi uradno potrjena. Nam najbližje žarišče je v Bosanski Gradiški, kjer so zaradi nje že morali posekati nekaj deset hektarjev hruškovih nasadov. Ime ognjevka je dobeseben prevod poimenovanja te boleznini v nekaterih delcih, kjer ima že dolgo domovinsko pravico in kjer je postala strah in trepet lastnikov sadnega drevja. Strokovno gre za hrušev ožig (Erwinia amylovora), ki pa ne napada samo hrušak, ampak tudi drugo pečkatno sadje, pa tudi nekatere okrasne rastline, kot so kotoneaster, ognjeni trn, glog, jerež, značilnih znakov. Vsi napadeni deli rastline, od cveta, do lista in poganjka, najprej ovenejo, kasneje pa počrniijo in so taki, kot da bi bili osmojeni od plamena. Najbolj zanesljiv znak je izcedek, ki se pojavi na obolevih tkivih. Najhuje je, da za obolele rastline skorajda ni več rešitve. Ognjevka si je pridobila »sloves« izredno nevarne karantenske bolezni, za katero veljajo strogi ukrepi; nanje kmetijska inšpekcija še posebej opozarja. Pri vseh, ki imajo na skrbi promet s sadikami oz. sadjarstvo, je inšpekcija že sprožila nekatere nujne aktivnosti. Gojitelji sadnih vrst so dolžni stalno pregledovati svoje nasade in možen pojav boleznini takoj javiti pristojni strokovni službi. Kmetijska inšpekcija bo, če bo potrebno, odredila nadaljnje ukrepanje. Če bo okužba presegla tretjino drevca, bo potrebno vsa drevca izkupati in sežgati, kar bi bil gotovo strahoten udarec za sadjarja, lastnika. Če dovolijo tega se izplača opazovati in preventivno ukrepati. Inž. M. LÉGAN

St. 16 (2174) 18. aprila 1991

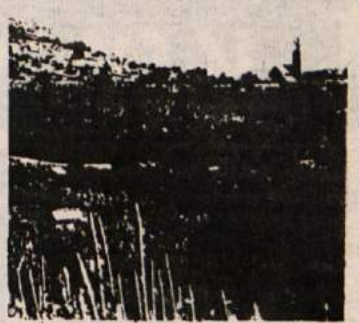
Sadilne napake so nepopravljive

Najprimerneje je pri nas saditi vinsko trto med 18. aprilom in 2. majem — Kaj vse je treba upoštevati in narediti, da se bo sadika prijela in lepo rastla

Kakšno cepljenko posadimo, kdaj in kako, odločilno vpliva na končni uspeh bodočega vinograda. Ustrezna kakovost cepljenke je temelj dobrega vinograda. Zato je sedaj zadnji čas naročiti cepljenke za sajenje v prihodnjem letu. Odločimo se za trsničarja, kateremu zaupamo, da uporablja znane preverjene, kakovostne podlage ustrezne vrste. Pravočasno naročilo nam zagotavlja kakovostne cepljenke, ki imajo poleg dobrih dednih lastnosti razvitih vsaj 3 — 5 žil na peti podlagi, enakomerno razporejenih in na osnovi debelih vsaj 3 mm. Pri upogibanju do določene meje cepljeno mesto ne sme kazati nobenih razpok. Očesa morajo biti dobro razvita, poganjki pa ne sme biti predebeli. Ustrezni čas za sajenje je med 18. aprilom in 2. majem. Pred kolenjem, površino poravnamo in odstranimo še vse zaostale dele korenin od prejšnjega nasada. Razdalja med vrstami je odvisna od načrtovane mehanizacije in pred-

videne vzgojne višine trsa. Ta razdalja naj bi bila enaka, kot je višina listne stene v polni vegetaciji. Praviloma je razdalja med vrstami (2,2 — 2,6 m). V vrsti ni smotrno saditi gostejše od 1 m, bolj bujne sorte sadimo celo na nekoliko večje razdalje. Boljše cepljenke sadimo na večje razdalje, slabše na manjše, zato je koristno, če prej cepljenke ločimo po kakovosti. Količki morajo biti drobni in čim bolj ravni, veliki približno 2 m. Svojo vlogo opravijo v 7 — 10 letih, potem jih odstranimo. Pred sajenjem obrežemo poganjek na dve dobro vidni očesi in korenine skrajšamo na 10 — 12 cm. Žlahtni del pomočimo v 1 — 3-odst. cosan, ko se

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Ocenjevanje vina 1. nadaljevanje

Aromo »nosu« in aromo »ust« »sšeštevamo« in to upoštevamo pri ocenji vina. Da bi pa skozi nos direktno dobili čimveč vonjalnih vtisov, moramo imeti ustrezen degustacijski kozarec. Idealna velikost kozarca je za spoznanje manjša od 1/4 litra, oblika pa je natančno predpisana. Količina vina naj bo 1 dcl, tako da je kozarec napol poln, in je mogoče z nosom priti čim bližje površini vina, ki oddaja hlapne snovi, sestavne arome. Seveda vino prej v kozarcu razgibamo, da pride v stik z zrakov in da pospešimo izhlapevanje. Naučiti se moramo natančne tehnike vonjanja, da jo pri vseh vinih uporabljamo v enaki meri. Prvo vonjanje je najuspešnejše, zato moramo biti zbrani. Ponavljanje nas zmede, utruji, med vsakim vonjanjem mora biti praviloma počitek petnajst sekund. Finesa arome, posebno njena struktura, je odvisna tudi od servirne temperature vina. Vse sestavine arome nimajo enakega vrelišča in prihajajo do naših čutil postopoma, v zaporedju; če imamo recimo belo vino 10° do 12° Celzija. Ako je belo vino segreto na 15° do 20° Celzija, istočasno butnejo v nas vse hlapne snovi in ne dobimo ustreznega vtisa. Nasprotno pa aromatične snovi zrelih rdečih vin potrebujejo nekaj stopinj več, okrog 15° do 17°, da začnejo izhlapevati. Pravimo, da se črnine »odprejo« šele, ko so sobno temperirane. Natančni ljubitelji vina želijo tudi vedeti, kakšna je razlika med aromo in bukejem. Obe besedi sta francoskega izvora. Strokovno se vonj mladega vina, recimo enolet-

nega, imenuje aroma. Slovenski jezik ima lepo besedo »cvetica«. Zrelo vino pa začne dobivati v steklenici drugačen vonj, finejši, plemenitejši, in temu pravimo buke. Veliko užitalec vina, posebno neznajša bitja, zelo cenijo sortno cvetico, ki je najbolj opazna prvo leto. Okus vina v ustih naj bi bil najpomembnejši za končno oceno vina. Dvajsetočkovna metoda po Buxbaumu daje za okus 12 točk, za vonj 4 in za izgled 4. Osebo menim, da je razmerje vonj : okus — 1 : 3, prešibko. Vonj nam lahko nudi veliko užitka in igra pri organoleptični analizi vina veliko vlogo. Za okušanje vina v ustih nam zadostuje 1/10 decilitra. Večji volumen težje zadržujemo v ustih in potrebujemo daljši čas, da se segreje. Premajhna količina vina ne ovlaži dovolj ustne votline, razredči se s slino in ne zagotavlja zadosti vtisov za okus. Jezik je glavno čutilo, predvsem sprejmi del. V grlu nimamo posejanih čutnic, zato za oceno vina ni potrebno, da vino pogoltne. Zadrževanje vina v ustih naj traja 10 do 15 sekund. Prve tri sekunde dominirajo sladki občutki, ki se počasi zmanjšujejo, in do 8 sekund se povečujejo občutki po kislem, sledijo grenkasti, trpkost. Prehitro okušanje nam zato ne pokaže prave slike o kakovosti vina. Sami se moramo naučiti tudi »ustne« tehnike. Ustnice naj bodo rahlo priprte, da srkamo zrak, ki odnaša hlapce iz segretega vina nazaj v nos. Ti užitki so pri kakovostnem vinu lahko enkratni, zato zaužijemo vino z občutkom. Pregovor »Zival pije, človek pokuša« nas tudi opozarja na kakovostno življenje, ki si ga lahko izboljšamo s pravim odnosom do pravih vrednot. (Dalje prihodnjič) mag. JULIJ NEMANIČ

Najboljša dolenjska vina

S cvičkom zmagal Jože Luštek, šampiona vin pa je pridelal Franc Martinčič — Še o tednu cvička

NOVO MESTO — V restavraciji na Bregu je v petek potekala glavna pokušnja vzorcev vin dolenjskih vinogradnikov, ki jo je vodil dr. Dušan Terčelj iz Kmetijskega inštituta v Ljubljani. Vinogradniki so v oceno oddali 195 vzorcev, ki jih je strokovno v kletih vinogradnikov pobrala posebna komisija v vsaki podružnici Društva vinogradnikov Dolenjske. Med vini je bilo 82 vzorcev cvička, 37 vzorcev dolenjskega rdečega vina, 50 vzorcev dolenjskega belega vina in 26 vzorcev sortnih vin. Med cvički je komisija največ točk (16) prisodila vzorcu Jožeta Luštka iz Ledeče vasi pri Šentjerneju, nekaj manj pa sta za svoj cviček prejela Ciriil Tratar iz Trščine (15,98) in Ivan Cambar iz Gabrja (15,89). Med dolenjskimi rdečimi vini je najvišja ocena pripadla vzorcu Mira Škufca iz Novega mesta (16,25), Božo Mervar iz Novega mesta in Franc Turk iz Gor. Maharovca pa sta prejela enako oceno (16,21). Najboljše dolenjsko belo vino ima v svoji kleti gostilničar Franc Pavlin (17,11), Bruno Playštajner iz Sevnice je za svoj vzorec prejel 16,90 točke, Janez Hribar iz Bučne vasi pa 16,48 točke. Med belimi sortnimi vini je tudi vzorec pozne trgatve chardonnayja Franca Martinčiča iz Šmalčje vasi pri Šentjerneju, ki je prejel med vsemi vini najvišjo oceno (18,25) in postal šampion dolenjskih vin. Dobro oceno o prejeli tudi vzorci sauvignona Franca Pavlina iz Mačkova (17,46) in Petra Brarja iz Šentrupe (17,26). Najboljši vzorec modre frankinje so imeli Jože Korbar iz Trebnjega (16,81), Vinko Štemberger iz Šentjerneja (16,58) in Krka-Zdravilišča (16,13). Vinsko Štemberger iz Šentjerneja je imel tudi najboljši rose (16,38), Vinko Zupančič iz Mačkova pa je komisijo presenetil s svojo žametno črnino (15,40). Vina, ki so dosegla oceno 17 do 18 točk, bodo prejela veliko zlato medaljo, zlato medaljo pa vina, ki so dosegla 16 do 17 točk; srebrno medaljo vsa vina od 15,4 do 16 točk; bronzasto medaljo pa vina od 15 do 15,5 točke. Medalje bodo

Pridelal šampiona

Chardonnay Franca Martinčiča dobil najboljšo vinsko oceno

ŠMALČJA VAS — Trsničarja Franca Martinčiča poznajo domala vsi dolenjski vinogradniki. Tudi v našem časopisu smo ga že večkrat predstavili kot trsničarja, manj pa kot vinogradnika. To pot si je to mesto zaslužil s svojim chardonnayjem pozne trgatve, ki je na glavni pokušnji dolenjskih vin edini prejel več kot 18 točk in postal šampion dolenjskih vin. »Trta chardonnay, ki sem jo pripravil v svoji trsnici, je odlična sorta tudi za dolenjske razmere. Doseže visoko sladkorno stopnjo in daje razmeroma dober pridelek. V vinogradu imam 1500 trt te sorte, ki so mi lani napolnile 2000 litrov velik sod. Za to sorto je bila trgatve dovoljena že 18. septembra, vendar sem počakal še deset dni in

Franc Martinčič

se je splačalo. V teh dneh je grozdje pridobilo še nekaj sladkorja, tako da ga je bilo ob trgatvi skupaj kar 23 odst. Vino zori sedaj v lesenem sodu, vendar ga bom v kratkem natočil v buteljke. Škoda, da ne bo Tedna cvička, saj bi ga lahko pokušili vsi obiskovalci te pridelave.« meni lastnik letošnjega šampiona dolenjskih vin, Martinčič ima v svojih vinogradih na Rakovniku, v Vrbovcih in na Vinjem vrhu večino trt, namenjenih cvičku. »Letos ga imam več kot 100 hektolitrov in sem nanj prav tako ponosen kot na chardonnay. Prej kot v dveh letih bodo dolenjski vinogradniki spet pridelovali cviček. Bela vina so bila le modna muha in napak so ravnali tisti, ki so šli tako daleč, da so v svojem vinogradu menjavali trte«, meni Franc. J. PAVLIN

Bodo davki ogrozili čebelarstvo?

S tradicionalnega srečanja čebelarstva pomoči in mestu v družbi, ki jim gre

KVASICA PRI ČRNOMLJU — Pred kratkim so se v Kvasici pri Črnomlju na tradicionalnem srečanju sestali predstavniki čebelarstva in obkoljskih občin Karlovac, Duga resca, Ozalj, Metlika in Črnomelj. Analizirali so organiziranost društev in čebelarje ter problematiko, ki tare čebelarje obeh republik. Čebelarstva društva v teh petih občinah združujejo več kot 300 registriranih članov z več kot 11 tisoč čebeljimi družinami. Ugotovili so, da so le nekako ukrotili varoza, velik problem pa je poapnela zalega, v metliški in dugorški občini pa še žarišča gnilobe, ki so jih odkrili lani. Zato bodo letos še povečali nadzor pri vseh čebelarjih, v metliški občini pa se strogo držali občinskega odloka o ob- le dvajsetino tistega, kar sicer dobijo lastniki sadovnjakov, oljnih posevkov, jagodičevja idr. Zato pričakujejo, da jim družba regresira in sofinancira nabavo zdravil in matic »kranjske sivke«, olajšave pri registraciji in zavarovanju vozil za prevoz čebeljih družin. Od pospeševalne službe za sadjarstvo, sadjarje in vinogradnikov pa, da uskladijo s čebelarji na svojem območju škropljenje tako, da bo zastupljanje in za-

Bodo davki ogrozili čebelarstvo?

S tradicionalnega srečanja čebelarstva pomoči in mestu v družbi, ki jim gre

pora družin čim manjša. Po zakonu so dolžni čebelarje obvestiti o škropljenju najmanj 24 ur prej, da lahko pravočasno zaprejo čebele. Predstavniki čebelarjev prevaževalcev so opozorili na neložne zahteve v zakonodaji, ki predpisuje oddaljenost postavitve čebelnjakov oz. začasnih stojšč od javnih poti, pri tem pa se ne upošteva relief in gostota prometa. Čebelarji so tudi opozorili, da bo dumpinski uvoz zadal velik udarec, morda celo večji kot čebelje bolezni. Zahtevajo, naj se njihov med zaščiti in uvede zaščitna znamka domačega medu. M. BEZEK-JAKŠE

gospodinjki kotichek

Fižol v stroku in zrnju

Stari zapisi omenjajo uporabo fižola v Evropi v 15. stol., Slovenci pa smo ga začeli gojiti šele v 17. stol. V zvezi s fižolom je ohranjenih veliko legend in rekov, predvsem v Beli krajini in v Prekmurju. V srednjem veku so ga imenovali »meso ubogih«. Danes gojimo veliko vrst fižola. Vsebuje precej nepopolnih beljakovin, ki se v telesu dopolnjujejo z živalskimi beljakovinami, kot so mleko, meso, drobovina, ribe in jajca. Poleg škroba vsebuje fižol še fosforne soli in lecitin, ki ugodno vplivata na delovanje možganov in živcev. Zrno obdaja debela lupina, kar je vzrok za slabo prebavljivost. Pred kuhanjem fižol dobro operemo in ga za nekaj ur namočimo v mrzlo vodo. Vode, v kateri fižol namakamo, ne odlijemo, ampak ga kuhamo kar v njej. Sol dodamo vedno proti koncu kuhanja. Fižol postane lažje prebavljiv, če kuhanega prepiramo ali napravimo kislega v solati. Če imamo namen jeseni fižolovo zrnje zamrzniti, ga potrgamo in oluščimo še nezrelega. Takšnega pred kuhanjem ni potrebno namakati, ker se hitro skuha in je zelo okusen v obliki najrazličnejših jedi. Za zamrzovanje in vlaganje v ko-

zarce uporabljamo okusne in mesnate vrste stročnega fižola. Pred vlaganjem v skrinjo ga tri minute blanširamo, dobro ohladimo in vložimo v vrečko. Pred uporabo zamrznjenega stresemo v krop in kuhamo do mehkega. In kako pripravimo okusen fižol s skuto? Potrebujemo 600 g fižolovega zrnja, sol, 3 žlice kisle smetane, 100 g sočne skute, drobnjak in peteršilj. Kuham, slan fižol odcedimo in stresemo v stekleno skledo. Smetano zmešamo s skuto in zelenjavo ter potresemo po toplem fižolu. Postavimo na hladno in ponudimo mrzlo s črnim kruhom. Za omako iz fižola v stročju pa potrebujemo 2 kg fižola, slan krop, 10 dag olja, 5 dag moke, čebulo, zelen peteršilj, 1 dl kisle smetane, juho ali vodo za zalivanje. Očiščen fižol zrežemo na poševne rezine in skuhamo. Na olju zdušimo čebulo in moko, dodamo fižol, zalijemo in osolimo. Ko je jed kuhana, ji vmešamo še kisló smetano in potresemo s sesekliman peteršiljem. Takšna jed je tudi zelo primerna za ljudi s sladkorno boleznijo. HELENA MRZLIKAR Kmetijski zavod Ljubljana

Pionirju priznanja za dosežke

Sejem v Gornji Radgoni

NOVO MESTO — V začetku aprila je bil v Gornji Radgoni šest specializiranih sej gradbeništvu...

Kadrovska pomoč Novolesu

Novomeški IS spremlja razvoj dogajanj

NOVO MESTO — Poročali smo že, da je prejšnji teden odstopil v.d. generalnega direktorja Jakob Andoljšek...

Nad težave s socialnim programom

Novomeški socialni program je usmerjen tako v konkretno pomoč ogroženim kot v ukrepe za čim večje zaposlovanje — Bo denar za vse?

NOVO MESTO — Že ob obravnavi občinskega vladnega programa oktobra lani je bilo v občinskem parlamentu slišati pobude za izdelavo občinskega socialnega programa...

Lani se je zmanjšalo število zaposlenih v občini za več kot 3 odstotke. Posledica je 917 na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih nezaposlenih konec leta...

VABILO ZA PREDAVANJE IN ČAJANKO

NOVO MESTO — Jutri, 19. aprila, bo ob 15.30 na sedežu krajevne organizacije Rdečega križa Kandija Grm na Kristanovo 16 dr. Emil Lučev predaval o preprečevanju in zdravljenju možganske kapi...

absolutnem številu je več prejemnikov varstvenega dodatka k pokojnini, medtem ko je odstotkovno ta delež zaradi precej množičnega upokojevanja manjši...

Še naprej narašča tudi število upravičencev do nadomestila za brezposelnost in do denarne pomoči. Lani je bilo obojih skupaj za 171 odst. več...

Občinski socialni program je usmerjen tako v zagotavljanje socialne varnosti kot v aktivno politiko zaposlovanja. Podjetja, Zavod za zaposlovanje, Gospodarska zbornica, sekretariat za družbeni razvoj naj bi vsak zase in usklajeno naredili vse za čim večjo zaposlenost ljudi...

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Na vrsti še sprava z živimi

Sprejem za predstavnike verskih skupnosti občine Novo mesto — Tokrat so bili gostje bolnišnice

NOVO MESTO — Verske skupnosti oziroma njihova vodstva se prepočasno vključujejo v spremenjene razmere, če je med drugim poudaril novomeški župan Marjan Dvornik...

različnih razlogov razžaljeni ali pa ekstenzično ogroženi. Dejstvo je, da se zavestno trudijo, da bi jih zapustil spomin. Zato je prav, da pri ocenjevanju sedanjih razmer ne spregledamo, da smo živi v diktaturi ozkega kroga ljudi...

Od predstavnikov verskih skupnosti se je k besedi priključil novomeški dekan Adolf Mežan, ki je dejal, da si bomo svoj lepši dom gradili ob spoštovanju drugih, ob sodelovanju z vsemi ljudmi dobre volje. Vrhovno načelo naših medsebojnih odnosov, je poudaril Mežan, mora biti ljubezen. V vsakem človeku moramo gledati brata, ki mu moramo biti vedno pripravljene pomagati ne glede na njegove nazore in življenjske usmeritve...

M. BAUER

KULTURNI DAN ŠTU

METLIKA — Prejšnji torek so v okviru kulturnega dne učence in učitelje Srednje šole tekstilne usmeritve Metlika najprej obiskali Cankarjev dom v Ljubljani, kjer jim je o pomenu literature za slovenski narod govoril pesnik in pisatelj Jože Snoj...

LIPA OB DNEVU ZEMLJE

METLIKA — Na poudro metliških zelenih bodo ob dnevu Zemlje, 22. aprila, v parku pred Vinsko kletjo zasadili lipo. To bodo zeleni in vodstvo metliške občine naredili v ponedeljek, 22. aprila, ob 17.30, pol ure pred sejo skupščine občine...

Veliko zanimanje je vzbudil in si prisluzil sejamsko priznanje Pionirjev sanitarni kompaktor, naprava za urejanje manjših sanitarnih deponij. V Pionirju so ga »razvojnik« Tone Sečen, Peter Bračko, Igor Šmajdek in monterji na čelu z Jožetom Burazerjem v dokaj kratkem času naredili za lendavsko Komunalno. Že na sejmju bi jih lahko prodali vsaj 10, seveda pa gre za napravo, ki jo bodo delali le po naročilu. Zunaj takšna naprava stane okrog 400 tisoč mark. Pionirjeva je mnogo cenejša.

Priznanje je dobil tudi vakuumirni stroj, naprava, s katero iz betona sesajo vodo, s čimer se izredno skrajša čas dela in izboliša kvaliteta betona. Glavni nosilec tega Pionirjevega programa v razvojnem oddelku Pionirjeve tehnične službe je Alojz Oven. Sejamsko priznanje si je prisluzila še čisto preprosta gradbena stolica.

V Gornji Radgoni je GIP Pionir razstavil in dobil dobre ocene tudi za svoj kiosk Piki. Narejen je iz pločevine, izoliran s sendvič ploščami, kupec si lahko po lastni želji izbira barve, zasteklitev, mesto vrat, pa tudi velikost. Kiosk, ki ga je oblikoval arhitekt, delajo v dveh osnovnih velikostih, možne so razne kombinacije, Pionir je z njim konkurenčen tudi po ceni. Obiskovalcem so pokazali tudi svojo mobilno filtrirno napravo, s pomočjo katere so olja v strojih uporabna mnogo dalj časa in ker so čista, se zelo zmanjša tudi obraba strojnih delov. V razvoju instrumentov za merjenje hidravličnih strojev, s katerimi Pionir prihrani 60 odstotkov denarja za vzdrževanje, so prišli do najnovejšega digitalnega servisnega instrumenta za merjenje hidravličnih pritiskov, pretokov, temperature in vrtiljav, mizo za preizkus hidravlike, kjer je možen preizkus raznih hidravličnih elementov v pogojih, v kakršnih delajo v stroju na terenu, pa so kot popolno novost uspeli prodati celo ljubljanski fakulteti. Skoda, seveda le za Pionir, da niso znali zadržati v podjetju »očeta« teh miz, inž. Ivana Hočvarja.

Z. L.-D.

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 20. aprila, bodo v Novem mestu odprte do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živil:
• v Novem mestu: KZ Krka Dom Bršljin
• v Sentjerenu: Samopostrežba Mercator
• v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Vrelec
• v Žužemberku: Market Dolenjka
• v Straži: Samopostrežba KZ.
• V nedeljo bosta odprti od 8. do 11. ure v Novem mestu prodajalna KZ Glavni trg 4, v Črnomlju pa Samopostrežba Pod lipo.

ČISTILNA NAPRAVA — Prejšnji teden so predstavniki inženiring firme Ekoprojekt iz Novega mesta skupaj s partnerji iz Karlova pripravili za novomeško občinske strukture, ki se ukvarjajo s komunalno infrastrukturo in varstvom okolja, strokovni posvet, na katerem so jih seznanili z najnovejšimi možnimi načini in tehnologijami čiščenja odpadnih voda.

Še vedno največ avtoprevoznikov

Število avtoprevoznikov sicer upada, a jih je med metliški obrtniki še vedno največ — Konfekcij dovolj, šivilj premalo — Prepuščeni sami sebi

METLIKA — Čeprav se števila obrtnikov v metliški občini iz leta v leto zmanjšuje, je zadnja leta število obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev približno enako — okoli 500. Na začetku leta jih je bilo natančno 512, in sicer 273 obrtnikov in 239 pri njih zaposlenih delavcev. Največ obrtnikov je bilo v metliški občini leta 1982, in sicer 424, še leta 1985 jih je bilo 418 (takrat je bilo pri njih zaposlenih 184 delavcev), potem pa se je število zmanjševalo do letos, ko jih je najmanj.

Kljub temu da je veliko avtoprevoznikov odpovedalo obrt, je prevoz blaga s kamioni še vedno »najmočnejša« obrtna panoga v občini, saj se s to dejavnostjo ukvarja kar 87 rednih obrtnikov in 10 popoldanskih. Z obrtnimi storitvami in popravili se ukvarja 83 rednih in 27 popoldanskih obrtnikov, največ, 21 rednih in 6 popoldanskih, z izdelavo raznih kovinskih izdelkov. Z raznimi gradbenimi deli se ukvarja 49 rednih in 14 popoldanskih obrtnikov, največ, 23 rednih in 2 popoldanca, z gradbeno mehanizacijo. Trgovsko dejavnost ima prijavljeno 15 rednih in 4 popoldanski obrtniki. Takih, ki se ukvarjajo z gostinstvom in turizmom, je 28; od tega jih ima 14 prijavljene gostilne, 7 jih ima okrepčevalnice, štiri bifeje, po eden pa diskoteko, turistično agencijo in športno igrišče.

vsem konfekcioniranje, medtem ko šivilj v občini primanjkuje. Izrazito pa se je v zadnjem času povečalo število zasebnih trgovin in gostinskih lokalov.

Največ težav imajo obrtniki z zagotavljanjem dela, plačilo za opravljeno delo pa pogosto dobijo z veliko zamudno, če ga sploh. Tudi pri pridobivanju kreditov so, tako kot pri iskanju dela, prepuščeni v glavnem sami in svoji iznajdljivosti. Odkar je ta možnost, se precej obrtnikov odloči začasno obrtno dovoljenje, zato v Metliki menijo, da bi morali to možnost obdržati tudi v novi obrtni zakonodaji.

A. B.

Za turistični razvoj Bele krajine

V Metliki poslovalnica

METLIKA — Prejšnji sredo je črnomaljski Integral v novem trgovsko-poslovnem središču Metlike odprl turistično poslovalnico. Po otvoritvi so številni zainteresirani za razvoj turizma iz obeh belokranjskih občin, od najvišjih občinskih predstavnikov do gostinskih in turističnih delavcev ter zasebnih gostincev razpravljali o možnostih za hitrejši razvoj belokranjskega turizma. Dogovorili so se, da bo poslej Bela krajina na turističnem področju nastopala enotno, saj je tudi sicer enotna in zaokrožena pokrajina in jo kot tako ljudje poznajo. Čim prej je treba priti do ustreznice celostne turistične podobe Bele krajine in do enotne turistične ponudbe, možnosti za hitrejši turistični razvoj Bele krajine pa vidijo tudi v okviru pospeševanja demografsko ogroženih območij, kamor sodi skoraj cela Bela krajina. Kot kaže, pomeni ta sredin pogovor začetek novega lepšega turističnega obdobja Bele krajine. K temu naj bi pripomogla tudi Integralova turistična poslovalnica v Metliki.

Prof. Nada Ivanič (desno) in Vera Marušič pred novo Integralovo turistično poslovalnico v Metliki

upoštevanja vreden turistični dejavnik, pravi Ivaničeva in Marušičeva. »Integral ima svoje avtobuse, vendar ni naš cilj samo ljudi voziti iz Bele krajine na potovanja, izlete in odhiti, ampak dajemo vse večji poudarek razvoju belokranjskega turizma.« Na sejmju Alpe-Adria je Integral predstavil turistične možnosti in ponudbo Bele krajine in zanimanje je bilo veliko, tako s strani turističnih agencij kot posameznikov. »Bela krajina sicer nima pogojev za hotelski turizem, zato pač toliko več za tako imenovani alternativni turizem, kot je čolnarjenje, pohodništvo, zidaniški in kmečki turizem, pa lov in ribolov in še kaj bi se našlo. Zanimanje je celo za kopalni vlak, ki bi poleti vozil iz Ljubljane v Belo krajino. Skratka, Bela krajina ima na turističnem področju še veliko možnosti, tudi zato, ker je v veliki meri turistično še neokrita dežela.«

A. B.

Sprehod po Metliki

TE DNI SI BODO OGLEDALI ČLANI metliške vlade vire vodopadne v občini, ki slovi po tem, da ima slabše do in da se je veliko izgubi zaradi živih cevi. Ogled bo trajal cel dan, bodo vzeli sedanjosti občinski sestanek. Najverjetneje seditve in čutajo katerih pa ne bo vodo, ampak vino nje. Stroške za malico in opojno pijačo bodo pokrili sami, in sicer iz sejmne prejemajo, čeprav imajo največkrat tonske sestanke med delovnim časom. GOSPOD JANEZ VIDETIČ, direktor metliškega Mercatorja, se hudeje prepodajalci, ki šarijo po metliški prodajajo blago, ne da bi plačevali spevke in davke. Gospod Videtič nima nič proti konkurenci, je pa proti jemu zahodu, ki vlada na metliškem. METLIŠKA OBČINA SE LANI REDKOKDAJ pohvali s tem, da je prvem mestu v Republiki Sloveniji vendar je, in sicer s številom naročnikov ki nikoli ne oblečejo vojaške uniforme. Vzrok: slabo zdravstveno stanje, ki ga ne izhaja iz visokega standarda. METLIČANI IMAJO VELIKO POMB na obratovalni čas lekarnarstva zahtevajo njeno odprtje tudi ob sobotni voljni potovanju v Črnomlju, kjer tamkajšnja lekarna dežura. Nemalo jeznih besed rečenih tudi na obratovalni čas sobotne pošte, ki je zaprta najraje takrat, ko je več najbolj potrebuje.

• Vlada naj si propagando dela sama. (Poznič)
• Politika novinarju nudi varnostne okrilje kot avionomnost. (Poznič)

PRILAGAJANJE — Velikokrat je slati, da je marsikatero črnomaljsko podjetje tako reko pod vod. In če kdaj, so se prav tokrat ažurno izkazali trgovci, na račun katerih marsikdaj leti kritika, da so premalo prilagodljivi. V eni od Dolenjskih prodajaln je bilo namreč že pri vходу moč izvedeti, da imajo po ugodnih cenah na zalogi potapljaške maske in očala z uro, za tiste z manj orientacije v podvodnem čofotanju pa tudi kompas. Vse to je uvoženo. Problem je le v tem, da se ne ve, ali iz države, kjer jim tudi potapljaške maske in ostala tovrstna oprema ne pomagajo več, ali iz tiste, kjer zaradi uspešnega gospodarjenja tovrstnih rekvizitov ne potrebujejo več.

SKRIVNOST — Nekaterim črnomaljskim teritorialcem se je v zadnjem času zgodilo, da so jih poklicali na orožne vaje kar nekajkrat zapored. So se morda preveč slabo ali preveč dobro izkazali, da so tako prijavljene na orožnih vajah? Morda preveč demilitarizacijsko razmišljajo, pa jih sedaj prevzajajo?

ENOTNOST — Belokranjskem postaja vse bolj jasno, zakaj si črnomaljski socialisti tako prizadevajo, da bi Bela krajina postala enotna dežela. Eden od razlogov je zagotovilo želja, da bi poštno pošiljke po deželici ob Kolpi potovale nekoliko hitreje. Sedaj namreč pismo od takrat, ko mu v Črnomlju pritisnejo pečat, do takrat, ko ga poštar izroči prejemniku v Metliki, potuje kar dva dni. Ko Črnomelj in Metlika ne bosta več dve različni državi, bo šel posel zagotovo hitreje od rok.

Drobne iz Kočevja

NOVI VRTIČKI — Kmetijsko zemljo med Tekstilano in betonarno so razdelili na 250 vrtičkov, ki merijo po 4 ali 8 arov. Z interesi za vrtičke sklepa pogodbe občina (komite za družbeni razvoj). Vrtički so še po parcelah, predvidenih za pozidavo v mestu, in okolici. Te oddaja KS Kočevje oz. Kmetijsko gospodarstvo.

POTEPUŠKI PSI — Potepuški psi se klatijo po Kočevju. Občani se pritožujejo, da jim delajo škodo po vrtovih. Lastnice plemenitih psit so nosijo s seboj tudi daljše palice, da oganjajo potepuške (romske) pse, ki spolno ogrožajo pasje plemstvo. Je že tako, da se plemenita in potepuška krta ne sme mešati.

PISATELJEV OBISK — V okviru prireditev ob bralnih značkah bo jutri obiskal učence nižjih razredov kočevske osemletke slovenski pisatelj Miha Mate, po rodu Ribničan.

Ribniški zobotrebci

STARŠI NA ZAPRISEGI VOJAKOV — Svečane zaprisege novih vojakov v Ribnici 6. aprila se je udeležilo tudi okoli 300 staršev, sorodnikov in prijateljev vojakov iz vse Jugoslavije. Največ obiskov je imel vojak iz Prijedora, in sicer 30 obiskovalcev, ki so se pripeljali z avtomobilom. Kasnejšega srečanja in plesa v domu JLA se je udeležilo okoli 350 ljudi, ki so rajali in plesali, tudi kolo, do 2.30 naslednjega dne.

NI BILO RES — Ob ukinitvi občinskega praznika 26. marca je bilo med drugim na občinski seji rečeno, da so tudi v pobrateni italijanski občini Arcevia predlagali, naj bi datum občinskega praznika spremenili. Iz poročila delegacije, ki je bila v Arcevi, pa ni razvidno, da bi se pogovarjali o tem, ampak le, da bi obe občini še okrepili sodelovanje na gospodarskem, kulturnem in športnem področju.

KOMU PRIPADA DEDIŠČINA SZDL? — To vprašanje je bilo zastavljeno na eni izmed sej občinske skupščine, odgovora pa še ni. Nekateri trdijo, da dediščina pripada vsem organizacijam, ker so bili vsi občani člani SZDL, spet drugi pa pravijo, da tako in tako nihče ni plačeval SZDL članarine in da torej dediščina ni.

Trebanjske iveri

KANAL — Kdo od domačinov ali kakšen gost od drugod si v Trebnjem pri pošti kdaj odloži kakšen element golfa, »zabec«, zlasti pa kak del dosti nižjih vozil, med katere kajpak ne sodijo fičke, ki se jih kljub bližajoči se srednjeevropski kulturi še da opaziti na trebanjskih cestah in poljskih poteh. Spodnji avtomobilski deli se na tej lokaciji radi lomijo zato, ker tisti med ploščadjo pred pošto in med cesto kanal. Je zelo lep. Ljudem vseeno ni všeč. Prvič, ker z avtomobilom nasadajo na njegov tld rob, kot rečeno. In drugič, ker jih spominja na davne obljube, da bodo pristojne službe kanal popravile.

TITO — Poročali smo že, da so nedavno na seji trebanjske občinske skupščine iz delegatskih vrst pozorno naskočili dejstvo, da v osrednji krajevni zdravstveni ustanovi še visi Tito, namreč slika maršala. Kazalo je na kritiko prisotni direktorici. Morda pa sploh ni šlo za to, saj javnost ob raznih zapletih prej plane na drugo ime. V času, ko so se v Trebnjem obmetavali s »krvosesti«, so delegati zahtevali odstop dr. Žnidaršiča. Morda so torej tudi omenjeno komunistično razpoložanje delegatsko pripisali drugemu, oz. prvemu možu trebanjskega zdravstvenega doma.

LASTNINA — V času največjih dopustov bodo v Trebnjem in okolici baje priredili javno dražbo. Na njej bodo prodajali hulabopke, keramične ploščice, kartondivo, vplinjajoče za mope, in drugo, kar so bolj ali manj poškodovano že potegnili iz miaku za smetiščni v Preslju. Sredi dopustov bo dražba zato, da ob razkritem blagu ne bi zardevali bivši lastniki, ki so tudi v vrstah spoštovanih občanov.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Le s tarnanjem nad brezposelnost

Ob obisku republiške sekretarke za delo Jožice Puhar v Črnomlju se je znova pokazalo, da v občini nimajo primernih programov za zaposlovanje

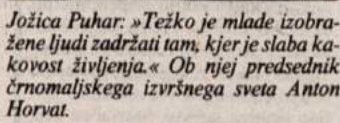
ČRNOMELJ — Namesto da bi se več pogovarjali o zaposlovalnih programih, so predstavniki črnomaljske občine in podjetij na nedavnem pogovoru z republiško sekretarko za delo Jožico Puhar, njenim namestnikom Ivanom Lepajnetom in Milanom Pavliho z Republiškega Zavoda za zaposlovanje vsi bolj ali manj le stekali. Tarnanje pa jim gotovo ne bo pomagalo zaposliti 386 ljudi, prijaviženih na skupnosti za zaposlovanje, ter dodatnih 1000, ki so tehnološki presežek.

Pretekla leta so se v črnomaljski občini marsikje odpovedovali višjim plačam, da so lahko vlagali v novo tehnologijo, sedaj pa bodo prav te naložbe povzročile, da bodo mnogi ostali brez delovnih mest. A ne le zato, ampak tudi zaradi proizvodnje, ki je bila lani manjša za 11 odst. kot leto poprej in se še vedno zmanjšuje. Tako so iz Belta potarnali, da imajo premalo dela, saj kar 60 odst. proizvodnje izvažajo, tujci pa postajajo vse bolj nezaupljivi do vsega, kar pride iz Jugoslavije. Včasih so na mesec izdelali 1.600 ton ulitkov, sedaj pa jih le še 500 ton. Vse to in preveč delovne sile je povzročilo, da so plače kar

za 55 odst. nižje, kot so zapisane v kolektivni pogodbi. Tudi v Iskri ne morejo izplačati prejemo po kolektivni pogodbi. Na tujem trgu prodajo dve tretjini proizvodnje, a imajo zaradi tečaja dinarja finančne težave, so blokirani in zaradi tega smejo izplačati le 80-odst. plače. Puharjeva je ob tem pripomnila, da lahko izplačajo plače po kolektivni pogodbi, če imajo dobre rezultate poslovanja, če pa so v izgubi, kar Iskra je, tako in tako nimajo kaj deliti.

Iz tekstilne industrije je bilo slišati pripombo, da vsi razmišljajo le o tem, kako bi delavce odpustili, ne pa, kako bi jih zaposlovali, in tudi v zakonodaji je več prostora namenjeno temu, kako se ljudi znebiti, kot pa jih pridobiti. Opozorilo, ali naj tekstilna industrija nosi vse breme reprodukcije naroda, je naletelo na gluha ušesa. Na pripombo, da je vse več dela na črno, za ukinitjem šušmarstva pa bi lahko finančno razbremenili tiste, ki delajo legalno, pa je Puharjeva odgovorila, da je še sreča, da je tako, sicer bi bilo še več socialnih problemov.

Eden poglavitnih problemov je pomanjkanje primernih kadrov. Zelo velik je odliv strokovnjakov iz občine pa tudi iz večjih podjetij, ki so v težavah, v manjša in hitreje prilagodljiva. Vendar v Beli krajini niti ne vedo, kako motivirati mlade izobražence, da bi ostali doma. In kar je še huje, podjetja — vsaj po razpisu kadrovskih štipendij sodeč — nimajo niti toliko denarja, da bi lahko potrebne strokovnjake izobrazila. Vse to zagotovo ni prav nič obetavno. Kot je dejal predstavnik območnega sindikata za Belo krajino, pa se bojijo predvsem brezperspektivnosti, saj razen v Beltu nimajo še nikjer posebnih programov, kako reševati probleme brezposelnosti. M. BEZEK-JAKŠE

Jožica Puhar: »Težko je mlade izobraziti, ker se težko prilagodijo.« Ob njej predsednik črnomaljskega izvršnega sveta Anton Horvat.

Pomanjkanje trka na vrata

Predlog socialistov: njive darovati brezposelnim

KOČEVJE — Na nedavnem srečanju med predstavniki kluba delegatov Socialistične stranke Slovenije v republiški in občinski skupščini je Dušan Semolič seznanil prisotne s socialnim programom, Darja Lavtizar-Bebler pa še zelo nedorečenimi predvidenimi novostmi na področju lokalne samouprave.

čajnem postopku. Denarna nadomestila dobiva 225 brezposelnih, 64 denarno pomoči, 34 pa razne druge oblike pomoči. V številu brezposelnih niso zajeti delavci gozdarstva.

Nasploh je bilo izrečenih veliko kritičnih ugotovitev in zahtev, da je nujno čimprej poiskati rešitve iz težkega položaja tako v občini kot v republiki. J. P.

Razpravljajci so še posebno osvetlili razmere v domači občini. Predsednik kočevskega območnega odbora stranke Marko Rovani je poudaril, da mnogim v občini že trka beda na vrata. Vedno več je brezposelnih. Zato je SSS pripravila predlog, naj bi predvsem tistim, ki bodo ali so še ostali brez služb, v okolici Kočevja razdelili okoli 300 njiv, velikih po 4 do 8 arov. Ta zemlja je občinska last. Dobili bi jo lahko le domačini, in to brezplačno. Proti temu predlogu pa sta Demos in KG.

Predstavnik sindikata (SSS) je poročal, da četrtina družin v družbenih stanovanjih je prosi za subvencijo. Brez dela je že okoli 12 odstotkov aktivnega prebivalstva, ki jih tudi njive ne bodo rešile bede. Pridelek bo šele jeseni. Konec februarja je ostalo brez dela 687 ljudi, z aprilom se jim je pridružilo še okoli 240 delavcev Zidarja, ki je v ste-

Z javnimi deli nad očitno malomarnost

Z večmesečno akcijo nad »črna« smetišča

TREBNJE — V trebanjski občini bodo v javnih delih, ki so se začela v začetku aprila, odstranjevali »črna« smetišča. Vseh teh deponij je v občini okrog 60, v javnih delih pa jih bodo odstranili 17 oziroma po nekaterih podatkih 18.

Novomeški zavod za zaposlovanje je s to akcijo zagotovil delo 5 brezposelnim ljudem, od katerih bo vsak prejel od zavoda za zaposlovanje 2.260 din kot nadomestilo za opravljeno delo ter še nekaj denarja

Dogovorjeno je bilo tudi, naj bi zadnje, tretje fazo spet razdelili na tri dele: prvi naj bi dobili priključke na območju KS Ivan Omerza Livold in KS Rudnik-Salka vas, nato na območju KS Stara Cerkev, nazadnje pa še preostali naročniki v Kočevju.

Več, tudi ostrih besed je bilo izrečenih o finansiranju te investicije, saj naj bi zanjo novi naročniki prispevali po okoli 1.000 DEM v dinarski protivrednosti, zdaj pa naj bi se to podražilo na 1.500 DEM; ni povsem jasno glede

PLAČALA V BLAGU

TREBNJE — Trebanjska poslovna enota Surovine Maribor je marca zabeležila za skoraj tretjino slabšo realizacijo od načrtovane. Tako zmanjšanje prometa pri odkupu in prodaji odpadnih surovin pripisujejo krizi v panogi odjemalcev sekundarnih surovin. V slovenski črni in barvni metalurgiji je lani industrijska proizvodnja padala za povprečno odstotek mesečno in tako gibanja se odražajo tudi letos v slabšem povpraševanju železarn, pomembnem odjemalcu starega železa. Če bi železarne že odkupile, pogosto nimajo denarja za plačilo. Iz tega razloga je železarna iz Siska dobavila trebanjski Surovini cevi različne izvedbe in ta material trebanjska zbiralnica odpadnih surovin ravno sedaj po ugodnih cenah spravlja na trg v drobni prodaji. V Surovini ocenjujejo kot nesmisel, da je potrebno od izkupička za prodane sekundarne surovine plačati davek, in menijo, da bo posledica te dajatve večje onesaženje okolja z različnim še uporabnim materialom.

• Večina bolezní izvira iz preobčedenosti, zato je post pot k zdravju. (Peterle)

Bratstvo na novih osnovah

Obisk iz Doline

KOČEVJE — Letos mineva 20 let, odkar sta se uradno pobratili občini Dolina pri Trstu (v Italiji) in Kočevje. Na lastno željo je 13. aprila obiskala občino Kočevje 5-članska delegacija občine Dolina, ki jo je vodil župan Mario Pečenik, in se pogovarjala s štirimi člani predsedstva občinske skupščine Kočevje na čelu s predsednikom občinske skupščine Mihaelom Petrovičem.

Najprej se složno ugotovilo, da so se pogoji delovanja v obeh občinah v zadnjem obdobju zelo spremenili in da bo za bratske stike iz obeh občinskih proračunov na razpolago manj denarja. Zato bodo v bodoče gojili neposredne stike med občani obeh občin, med društvi, strankami, podjetji, šolami, taborniki, planinci, kulturnimi delavci, športniki itd. Tako je že sklenjeno, da bodo tudi letos prišli med počitnicami na običajno vadbo v Kočevje športniki iz Doline. Jubilej, 20-letnico, podpiše listine o pobratenuju bodo letos obeležili skromno.

Pogovarjali so se tudi o načinu reševanja gospodarskih in komunalnih zadev v občinah. V tem delu pogovora so bili predstavniki občine Kočevje bolj poslušalci, kot pa enakopravni partnerji v razgovoru. Poslovanju v tržnih razmerah se na Kočevskem namreč šele privajajo.

Ta, prvi tak razgovor bodo nadaljevali maja, ko so Kočevci (Kočevjarji) javljani v Dolino pri Trstu, kjer bodo spet imeli svojo domačo in tradicionalno »majnico«.

J. P.

Še vedno neznanka

V garniziji nezadovoljni z odgovorom milice

ČRNOMELJ — Tukajšnja Liberalno-demokratska stranka je pred časom opozorila, da so stanovalci na hodnikih v nekaterih črnomaljskih stanovanjskih blokih opazili različne označbe, na podlagi katerih so se razširile govorice, da je z njimi skušal nekdo ožigatosi državi nevarne državljane. Na oznake so bili bolj pozorni stanovalci, ki niso slovenske narodnosti, ljudje iz nacionalno mešanih zakonov in uslužbenci JLA.

Vendar pa so s črnomaljske postaje milice odgovorili, da pri zbiranju obvestil ni bilo moč ugotoviti, kdo in zakaj bi označeval stanovanja, prav tako tudi ne zanesljivo sklepati, kakšne namene so imeli pisci.

Toda, kot je povedal delegat črnomaljske garnizije v črnomaljski občinski skupščini, z odgovorom niso zadovoljni. Če s postaje milice niso smeli dati resnih podatkov o pisanju po stenah, po njegovem mnenju tudi takšnih, kakršni so bili navedeni v delegatskem odgovoru, ne bi potrebovali. »Podatki, do katerih je prišla naša strokovna služba, so drugačni od navedenih, odgovor policije pa nas je razočaral. Prvi napisi so se pojavili že 25. januarja, po prikazu filma o hrvaškem obrambnem ministru Martinu Špegelju pa so bili množični napisi povsod. Nikakor se pri nas ne moremo strinjati, da so bili napisi delo otrok, poštarjev ali elektrikařev. Sicer pa niti nismo hoteli zastaviti delegatskega vprašanja, ker smo vedeli, da ne bomo dobili pravega odgovora,« je povedal delegat.

Liberalni demokrati so pristavili, da so dali pobudo in upanju, da bo odgovor bolj podkrepjen s strokovnimi dokazi. M. B.-J.

SREBRNI VEGOVCI

KOČEVJE — Tekmovanja matematikov za srebrno Vegovo priznanje se je udeležilo 49 učencev od 6. do 8. razreda iz vse občine, ki so že prej osvojili bronasta Vegova priznanja. Srebrni znak je osvojilo 10 učencev. Na republiško tekmovanje za zlato Vegovo priznanje so se uvrstili Klun, Martina Kaligarič, Tina Novak in Marko Kajfež.

RIBNICA — Tekmovanja za srebrno vegovo priznanje se je udeležilo 42 učencev, osvojilo pa ga je 17 učenec. Na republiško tekmovanje so se uvrstili: Klemen Ivanec in Saša Mlakar (oba 7. r. Ribnica) ter učenci 8. razreda Karmen Vesel, Boris Matelič (oba Sodražica), Milan Merhar, Emil Sinanović (oba Ribnica) in Natalija Kordš (Loški Potok).

NI BILO POČITKA

OSILNICA — V krajevni skupnosti Osilnica tudi v nedeljo niso počivali, temveč so opravljal razna prostovoljna dela. Lovci so urejali lovski dom v Ribjeku. Ribiči so izlavljali ribe v pritokih Kolpe in Čabranke in jih selili v Kolpo oz. Čabranko, saj se bo kmalu začela glavna ribolovna sezona na lipana, na postrvi pa se je že začela. Člani KSD Tone Ožbolt, kajakaši in krajanji pa so urejali novo kajakaški hotel in njegovo okolico, da bo za mednarodna tekmovanja v kajaku in kanuju na divjih vodah, ki se začno jutri na kajakaški stezi Stari malni na Kolpi, vse nared. Že za nedeljo pripravlja KS Osilnica še tako imenovano ekološko delovno akcijo. Čistilo bodo bregove Kolpe in Čabranke. Pričakujejo, da bodo podobno delovno akcijo organizirale še slovenske in hrvaške KS Koštel, Brod na Kolpi, Turki, Plešci in Čabar.

KOLIKO KRAJEVNIM SKUPNOSTIM?

KOČEVJE — Po sedanjem predlogu naj bi krajevne skupnosti v občini Kočevje dobile letos za svoje delovanje skupaj preko 1,8 milijona dinarjev, največ največja KS Kočevje, in sicer skoraj 800.000 din, najmanj pa KS Osilnica, okoli 72.600 din.

Veteranom preveč ali premalo?

Zveza borcev pod drobnogledom strank in državnih ustanov — Občinskemu odboru proračun 143 tisočakov za redno dejavnost — Vsaj 100 din plača vsak

TREBNJE — ZZB NOV verjetno simbolizira eno najbolj spornih vprašanj v Sloveniji. Stalno se govori sicer več o različnih drugih ustanovah, toda organizacija veterani NOV s svojo dediščino sodi v sredo ideološkega bloka, ki ga Slovenija devetdesetih let demontira.

Praktična posledica takega položaja je, da so borčevsko organizacijo vzele pod drobnogled. V občini Trebnje so v zadnjih dvanajstih mesecih borčevsko vprašanje zaostri na več točkah. Med drugim se je to dejansko zgodilo nedavno, ko so zbori občinske skupščine sprejeli občinski proračun. V njem so predvideli za redno dejavnost zveze borcev 143 tisoč din, kar pomeni enim veliko, drugim pa malo denarja. Nekateri primerjajo znesek s 300 tisočaki, kolikor so v proračunu zagotovili za delovanje 16 krajevnih skupnosti v občini in na tej podlagi presojajo, da so borci dobili dovolj. V občinskem odboru ZZB

NOV v Trebnjem se s takim proračunskim finančnim ključem ne strinjajo, češ da je premalo za vse stroške delovanja.

Ker pa se očitno srečujejo z očitki, da kot politična organizacija preveč porabijo, opozarjajo tudi na to, da so vse bolj družbeno ustanova. Slednje pomeni prakso, ki se je že uveljavila pred kakima dvema letoma, ki pa zdaj zamira. Iz občinskega odbora zveze borcev so namreč naprosili patronažno službo in Rdeči križ, da bi njuno osebje večkrat obiskalo ostarele in bolne borce. Poleg tega je odbor v nekaterih primerih tudi poravnal stroške sosedske pomoči. V

prihodnje z razpoložljivim denarjem borčevska organizacija takih plačil ne bo več zmogla, so prepričani v OO ZZB NOV v Trebnjem.

V zvezi z denarjem imajo borci tudi pomislek glede višine stalnih priznavalin, ker letošnji izglasovani znesek za te

• Letos plačujejo člani trebanjske borčevske organizacije precej višjo članarino kot lani, in sicer znaša minimalno 100 din. Tolikšen znesek plačajo v borčevski organizaciji vsi, ne glede na to, če je v družini več članov organizacije. Denar od članarine ostane v blagajnah krajevnih odborov.

prejemke za enkrat dosega samo dobrih 87 odstotkov lani izplačane vsote. M. LUZAR

O izločitvi odloča ustanovitelj

Zdravstveni dom Brežice vztraja na izločitvi iz Zdravstvenega centra — Trdijo, da bodo sami bolj prilagodljivi in gospodarni v boju za obstoj

BREŽICE — Med delavci brežiškega zdravstvenega doma je že več let težnja po izločitvi iz Zdravstvenega centra, kamor jih je skupaj z lokalno bolnišnico in lekarno v sedemdesetih letih potisnila politična odločitev. Lansko leto so zaposleni v anketi svoje sindikalne organizacije z veliko večino podprli idejo o izločitvi, a ker do njene uresničitve ni prišlo, so se letos prizadevanja ponovila. Zdaj je takšna zahteva dobila drugačne razsežnosti, saj je bil medtem sprejet zakon o zavodih, ki določa enotno organiziranost centra in s tem tudi poslovanje z enim žiro računom.

»Z zakonom so nas dobesedno ujeli v spanju. Za reorganizacijo po zakonu o združenem delu zdravstveni domovi nismo imeli časa, tako da smo s staro organiziranostjo padli v novo zakonodajo. V našem domu tudi po zakonu o zavodih še vedno želimo samostojnost. Ker je zanj potrebno soglasje ustanovitelja, bomo dali novo vlogo na občinski izvršni svet, skupščina pa se bo morala odločiti, ali je ustanovitelj zdravstvenega doma ali ne, in reči svoje tudi o naši zahtevi,« je dejal bivši direktor in sedanjí vodja zdravstvenega doma dr. Branko Barlič.

TEKMOVANJE MLADIH TEHNIKOV ZASAVJA

SEVNICA — V petek okrog poldneva se bo v sevniški osnovni šoli Savo Kladnik pričelo regijsko tekmovanje mladih tehnikov Zasavja. Učenci osnovnih šol iz Liti-je, Zagorja, Trbovelj, Hranstnika in Sevnice se bodo pomerili v 17 disciplin, najbolj množično pa v raketnem modelarstvu, spoznavanju proizvodnega procesa in fotografiji. Najboljša dva učenca iz vsake ekipe se bosta uvrstila na republiško tekmovanje mladih tehnikov, ki bo konec maja v Novem mestu.

Ustanoviteljstvo zdravstvenih organizacij je postalo glavna ovira v izločitvi, saj še ni jasno, kdo ga bo prevzel. Če bo republiški zakon o zdravstvu določil, da je ustanovitelj bolnišnica republika, bo odločitev lažja. Zaradi različnih ustanoviteljev bo center avtomatsko razpadel, kar bi bila tudi najugodnejša rešitev za občino, saj si najbrž ne bo hotela niti mogla naprti na svoj proračun tudi bolnišnice.

dr. Branko Barlič, dr. Željimir Cesarec

V zdravstvenem domu se bojijo poslovanja z enim žiro računom, ki bi v primeru slabega finančnega stanja bolnišnice pomenil tudi blokado zdravstvenega doma in lekarnarstva. Pobuda o izločitvi temelji na težnji po boljšem gospodarjenju v manjši enoti, ki bi bila tudi bolj prilagodljiva. Seveda računajo, da bi skupaj z bolnišnico in lekarno še naprej uporabljali storitve skupnih služb. Dr. Barlič pričakuje, da bodo velikim spremembam v zdravstvu lažje kos, če bodo samostojni. »V zdravstvu bo treba uvesti več konkurence, saj je to v svetu donosen posel kot karkoli drugega. Pričakujemo, da se bo osnovno zdravstvo financiralo v več delih.

Osnovni del bi pokrila država, drugi del bolniška blagajna, ki se v prihodnje

• Kot pravi dr. Željimir Cesarec, dosedanjí predsednik delavskega sveta v zdravstvenem domu, je zanje bolnišnica predraga zadeva. »Prepričani pa smo, da bo povezava z zdravniki iz bolnišnice še boljša, če nad nami ne bo vsela politična prisila. Pripravljeni smo z zahtevami po izločitvi še počakati, dokler se ne razjasni zadeve z novo zakonodajo, če pa do konca maja še ne bo rešitev, bomo z zahtevami nastopili ostreje.«

obeta na področju zdravstvenega varstva, in tretji del bolniki sami.»
B. DUŠIČ-GORNIK

ODPRLI TEHNIČNI BUTIK »INTEGRA«

BREŽICE — V petek so v Brežicah odprli tehnični butik »INTEGRA«, ki je prva franšizna trgovina Kovinotehne v Sloveniji. Lastnika butika Tomislav Jurman in Viktor Cetin sta pred tem podpisala pogodbo s Kovinotehno, ki je doslej podobno prodajalno odprla samo še v Samoboru, do konca meseca pa jo bo še v Ormožu. Brežiški tehnični butik kupcem ponuja orodja za kovine, ročno orodje, kmetijsko mehanizacijo in elektro materiale. Franšizojevalec, v tem primeru lastnika Jurman in Cetin, ima po pogodbi pravico, da se enakovredno vključi v poslovni sistem Kovinotehne, ekskluzivno pravico prodaje na dogovorjenem tržišču, prenos celotne tehnologije dela, pravico do uporabe vseh institucij, šolanja kadrov, propagande, aranžiranja finančnih storitev, storitev AOP in skupnih služb. V zameno pa mora negovati ime in imidž sistema Kovinotehne ter nabavljati blago, ki je predmet franšizne pogodbe izključno v Kovinotehni.

Regija se ne daje in ne jemlje

Ustanovili bodo skupnost občin Posavja

KRŠKO — Končno so tudi v Posavju prišli do spoznanja, da bodo imeli regijo le, če se bodo zanj odločili in si jo bodo izbojevali. Ta ugotovitev pa ne velja samo za regijo kot tako, marveč tudi za brežiško bolnišnico. Očitno je to zelo pomembno spoznanje, ki so ga člani sveta posavskih občin v celoti podprli in bodo v tej smeri tudi delovali.

»Ni vprašanje, ali nam bo republika, dala regijo, vprašanje je, ali mi hočemo regijo,« je preokrenil tok razprave na seji sveta posavskih občin predsednik brežiškega izvršnega sveta, Ciril Kolečnik. Ta svoj pogled je tudi podrobneje razložil. Zagovarjal je stališče, da bo Posavje nekaj doseglo v republiškem merilu, če bo enotno. Predlagal je ustanovitev skupnosti posavskih občin, v kateri bo po reorganizaciji največ šest in najmanj devet občin, ter njihov skupen nastop. Smisel pa ima samo taka regija, je še dejal, ki bo podaljšana roka države.

Člani sveta so Kolečnikovo najbolj zrela in premišljena stališče do regije in regionalizma v celoti podprli, le da so se potem odločili za referendumsko potrditev take odločitve, in to kljub vsem pomislekom. Podobna stališča so zavzeli tudi do obstoja brežiške bolnišnice. Poudarjali so še, da v Poljčah ni bila omejena ukinitve, marveč je slo samo za racionalizacijo zdravstva v Sloveniji, kamor so prišle seveda tudi bolnišnice. O usodi bolnišnice se bodo zato pogovarjali zdravstveni delavci iz Novega mesta, Celja in Posavja.

J. S.

Maja bo odprta posredovalnica pomoči na domu

Center za socialno delo

BREŽICE — Brežiški Center za socialno delo bo v mesecu maju odprl servis za hišna opravila. Dejavnost bo namenjena predvsem ljudem, ki se zadnje čase vse bolj pogosto zatekajo k njim po materialno pomoč, in tudi tistim, ki prihajajo po nasvete in drugačno pomoč. S servišom bodo posredovali med tistimi, ki bi želeli opraviati občasna in enkratna opravila, in osebam, ki ne morejo same opraviti gospodinskih opravil, večjih enkratnih opravil (priprava kurjave, delo na vrtu itd.), nakupov z dostavo na dom, pomoči pri učenju, varstva otrok, dostave prehrane itd.

Posredovalnica bo delovala v okviru programa socialnega dela, zato Center svojih storitev ne bo zaračunaval. Praviloma se bosta stranki sami dogovorili za plačilo opravljenega dela, na posredovalnici pa jim bodo lahko pri tem svetovali. Trenutno se ura enostavnega dela v podobnih posredovalnicah plačuje po 45 din.

V posredovalnici bodo zbirali podatke o uporabnikih in izvajalcih, zato prošijo vse, ki pri vsakodnevnih ali občasnih opravilih potrebujejo pomoč, in tiste, ki so v svojem prostem času pripravljeni nuditi pomoč za plačilo ali tudi brezplačno, da se oglasijo pri njih. Posredovalnica pomoči bo odprta vsak ponedeljek in vsako sredo med 8. in 9. uro dopoldan na Centru za socialno delo v Brežicah, Cesta prvih borcev 15. Stranke se lahko oglasijo osebno, s pislim ali pa pokličejo po telefonski številki 61-722 in 61-790.

Čeprav gre za humanitarno dejavnost, v Centru za socialno delo ne morejo pričakovati veliko brezplačne pomoči. Kot pravi direktorica Danica Božič, je danes vse več ljudi brez dela, ki so prisiljeni skrbeti v prvi vrsti za preživetje svoje družine. Morda se bodo odločili, da kak dinar zaslužijo tudi preko posredovalnice pomoči.
B. D.-G.

LOKARJEVA V KRŠKEM

KRŠKO — SDP Krško je pretekli teden organizirala javno tribuno na temo stanovanjska vprašanja, na kateri je sodelovala tudi Sonja Lokar. Ob presnetiljo dobri udeležbi (čeprav je bilo le malo obvestil o njej, novinarji pa sploh niso bili vabljeni) so razpravljali načeli marsikatero žgoče vprašanje. Zlasti zanimiva so vprašanja s področja lastnjenjva. Vprašanje je, kako bodo dobili ljudje izplačano vse tisto, kar so leta in leta plačevali v stanovanjske sklade.

J. S.

Proračun zanetil vroče razprave

Proračun večji, a ne na račun davkov — Kritika ministra za družbene dejavnosti

KRŠKO — Potem ko je krška občinska skupščina temeljito prereševala osnutek programa delovanja občinskega izvršnega sveta in tudi osnutek občinskega proračuna, se je obeh dokumentov ponovno lotil izvršni svet sam. Kljub temu pa vročih in polemičnih razprav ni manjkalo, največ kritičnih pripomb pa je moral slišati sekretar za družbene dejavnosti Danilo Siter.

Razpravljalci so bili predvsem tisti člani izvršnega sveta, ki niso tudi člani upravnega aparata. In prav ti so očitali sestavljalvcem programa krškega občinskega izvršnega sveta, da »levica ni vedela, kaj dela desnica«. Ta program je namreč sestavljala posebna delovna skupina, ki pa ni poskrbela za vsebinsko in tudi siceršnjo notranjo usklajitev programa. V njem manjka tudi več vsebine o kmetijstvu, predšolski vzgoji in šolstvu, socialnih programih itd. Jasno so tudi poudarili, da je to splošen program, ki pa ne velja za eno samo leto.

Še bolj vroča je bila razprava o občinskem proračunu za leto 1991, kjer so poskušali v celoti upoštevati pripombe občinskih poslancev. Predvsem pa

je občini uspelo, da je povečala proračun, ampak tako, da ni povečala davkov. To pa jim bo uspelo, ker bodo delež sklada stavbnih zemljišč povečali od 36 na 51 milijonov dinarjev ali za 5 odst. Povečala se bo tudi prispevna stopnja za zdravstvo, in sicer od 0,42 na 0,66 odst. Hkrati ostaja še naprej odprta možnost za najem kreditov, ki bi jih porabili predvsem za gospodarsko infrastrukturo. V celoti bodo sredstva proračuna znašala po novi varianti 312.007.000 din, medtem ko je v prvi varianti proračun znašal 265.995.000 din. Od tega naj bi največ porabili za družbene dejavnosti. Zanje naj bi šlo okoli 121 milijonov, medtem ko je resorni minister Siter zapisal, da bi potrebovali domala 135 milijonov dinarjev.

Tudi zaradi tega se je nanj usul cel plaz kritik, predvsem zaradi splošno veljavnega mnenja, da se v družbenih dejavnostih porabi precej denarja brez potrebe. Tudi zato so klicali k racionalnosti. V družbenih dejavnostih porabijo 43,7 odst. denarja, za gospodarsko infrastrukturo 24 odst., splošno porabo 17,2 odst., ostalo pa za ostale potrebe.

Predlog je, naj se poveča obseg sredstev za krajevne skupnosti, povsem nova postavka pa je tudi spodbujanje podjetništva. Končno besedo bodo seveda rekli delegati v skupščini.

J. S.

VODOVOD — Pred dnevi so zasipavali zadnje metre jarka, v katerega so položili cevi za nadomestni vodovod in Mrtovcu. Gradnjo tega vodovoda so organizirali kot javna dela v KS Boštanj in s tem zaposlili 10 mlajših brezposelnih ljudi. Podlrgni kilometer dolgi vodovod, katerega vrednost z uradnim predračunom cenijo na 450 tisoč din, sta v pretežni meri plačala Petrol in IMP Inženiring. Na fotografiji: najeti delavci zasipavajo jarek. (Foto: M. Luzar)

Lahko bodo spet hodili čez Savo

Po brvi bodo čez reko napeljali plin v Sevnico, predvidena pa je tudi montaža kanalizacijskih cevi — Denar tudi iz samoprispevka; desetino Petrol

SEVNICA — Potem ko so pred leti odstranili dotrajani most čez Savo v Radni in dolgo ni bilo nadomestila za odstranjeno bližnjico čez Savo, zdaj kaže, da bodo reko tam znova premostili. Kot napovedujejo, bodo začeli maja graditi brv in jo končali predvidoma do letošnjega novembra.

Skorajšnja napovedana gradnja brvi pomeni, da so dali na skupni imenovalec več načrtov. Petrol namerava še letos napeljati v Sevnico plin in plinovod bo pritrdil na brv, namesto da bi ga položil v savsko dno. Razen tega naj bi poznije na brv montirali tudi kanalizacijske cevi, glavni namen brvi pa je prav gotovo premostiti Savo in s to pešpotjo narediti bližnjico čez reko.

Za bližnjico se ogrevajo ljudje ob sevniškem delu Save že leta. Krajevna skupnost Boštanj, na katere ozemlje bodo zgradili mali most, je že dvakrat doslej vpisala brv med naložbe, za katere bo namenjala krajevni samoprispevek, a do letos ni prišlo dlje od lepe želje. Tudi v sevniškem občinskem načrtu

delavski avtobusi, vendar bi utegnili nehati zaradi varčevanja v podjetjih.

Brv, o kateri so razpravljali tudi na nedavnem zasedanju sevniške občinske skupščine, naj bi po projektantskem predračunu veljala 5,5 do 6 milijonov. Denar bodo prispevali Petrol, in to 10 do 12 odst., sevniški občinski proračun,

• Nedavno je bil v Logu zbor občanov, na katerem so razpravljali tudi o omenjeni brvi. Domačini so dejali, da jo je potrebno zgraditi, in glede na tako soglasno mnenje so za premostitev očitno tudi pripravljeni pramkniti denar s samoprispevkom.

KS Boštanj, ki ga bo zbirala s samoprispevkom, in nekatere sevniške firme, del pa naj bi ga s kreditom zagotovil izvajalec.

M. LUZAR

V poštev pride tudi obrtništvo

O delu sevniške tekstilne šole

SEVNICA — V treh posavskih občinah so za šolsko leto 1991/92 razpisali več kot polovico vseh študijskih in učence triletnih poklicnih šol, od tega pa so največ kadrovskih študijskih imenili bodočim šiviljam. Kar zadeva vlogo sevniške Srednje tekstilne šole pri usposabljanju mladih za omenjeni poklic, povejmo, da je za šolsko leto 1991/92 razpisala tri oddelke. Dejansko bo razredov verjetno manj, saj je zanimanje za ta učna mesta približno tolikšno kot lani, ko sta bila na šoli dva taka oddelka. Razen teh, predvidoma dveh, oddelkov bo šola v omenjenem šolskem letu usposobljala v enem oddelku še za poklic pomožna šivilja.

Koliko in kako bo šola učila učence v prihodnje, bo v marsičem odvisno tudi od razmer in razpoloženja v panogi. Tekstil je tudi zavoljo nekaterih področjih v državi gospodarski politiki zabredel v veliko krizo, kar pa zadeva razpoloženje proizvajalcev, sevniška tekstilna šola pohvali posamezne tekstilne tovarne, ki gredo šoli še zmeraj veliko na roke pri organizaciji praktičnega dela pouka bodočih konfektionark. »Eno od rešitev vidimo v tem, da bomo izobraževali za obrtne poklice,« pravi glede bodočega šolskega dela Alenka Žuraj, ravnateljica Srednje tekstilne šole Sevnica. Ob tem je prepričana, da bi bilo smotno, če bi v prihodnje prakticalni tudi nadaljnje izobraževanje v smislu poglabljanja znanj s strokovnih področij. Zamisel, kot jo povzema Žurajeva, je dosti blizu poskusu v Zagorju. V šolskem letu 1991/92 bodo tam namreč poskusno uvedli poklicno izobraževanje, tudi tekstilno smer. Sevniška šola se ne boji, da ji bi ta eksperiment po vzoru avstrijskih triletnih obrtnogospodarskih šol v ne tako oddaljeno Zagorje »speljal« mlade Posavke, ki vidijo svojo prihodnost v povezavi s krojenjem, šivanjem in modo.

L. M.

Alenka Žuraj

TEKMOVANJE V ANGLEŠČINI IN NEMŠČINI

BOŠTANJ — Pretekli petek je bilo na osnovni šoli v Boštanju občinsko tekmovanje osmošolcev v znanju angleškega in nemškega jezika, pomerili pa so se učenci z vseh osnovnih šol v občini. Republiškega tekmovanja v angleščini se bosta udeležila Suzana Jurman iz Sevnice in Boris Radej z Blance, na tekmovanju v znanju nemškega jezika pa bo sevniške barve zastopala Urška Klakočar iz Sevnice. Sponzor tekmovalja sta bila podjetnika Kranjc — Pavlič Varpol in Mizarstvo Krošelj iz Boštana.

NA OBČINI BODO DELALI TO SOBOTO

SEVNICA — Po sklepu republiškega izvršnega sveta upravni organi sevniške občine ne bodo delali v petek, 3. maja. Namesto tega dne bodo na sevniški občini delali v soboto, 20. aprila od 7. do 15. ure. Tega dne bodo uradne ure za občane kot bi sicer bile na dan, ki se nadomestča.

TESTIRANJE VOZNIKOV

SEVNICA — Sevniško avto-moto društvo vabi voznike motornih vozil, predvsem tiste s starejšim vozniškim stažem, naj se v nedeljo, 21. aprila ob 8. uri zgledajo v pisarni AMD na anonimnem testiranju teoretičnega in praktičnega znanja cestnoprometnih predpisov.

Krške novice

PRORAČUN — Očitno je proračun najslabša občinska pogača, o kateri se največ govori, kjer se meri vsak družbeni sploh. Tako so tisti, ki skrbijo za družbene dejavnosti, seznanjeni s tem, da bi morali 60 odst. proračuna porabiti zanje, ampak zdaj ni več interesnih skupnosti in vse je v rokah občine, ta pa dela kar po svoje. In nazadnje se še odkrije, da občina pošilja določene podjetnike na tečaje (ki so med drugim tudi v sorodstvu z upravnimi delavci na občini), za normalne šole pa denarja. Je že ogenj in strehi in vroča debla v poslanskih klopetih.

TIME OUT — Kako naporno je delo izvršnega sveta, ki seje tudi po 8 do 9 ur lahko povedo samo njegovi člani in novinarji, ki smejo včasih prisostvovati. Seveda so tudi člani občinske vlade povsem navadni ljudje s povsem običajnimi navadami in razvadami. Zato ni čudno, da jih je tu in tam med sejami grudil lakota. Predsednik Franc Černelič je sklenil terms narediti konec in je velet pripraviti malico in sokove. In glej: složno so vsi pozdravili njegovo modro potezo.

GELB — Vidmov finančni minister piše Gelb in je kot finančni minister v zadnjem času zelo iskani, kajti likvidnostni tehtav za Videm se ni konec. Toda zdaj se s podjetniškega seminarja v ZDA vrne Franc Čargo (kamor je odpotoval na povabilo in na stroške Američanov), kjer je slišal marsikaj novega o poslovnih zvižgah. Morda bi se obnesla tudi ta, da bi svoja finančnega ministra Gelba preimenoval v Gelda, kar pomeni po nemščini denar.

Sevniški paberki

PIRIHI — Na sevniškem Glavnem tekmovanju so nedavno sekali pirhe. V začetku tekmovali malo začetkov, potem pa so pogledi in roke metalcev umirili in so dobili zmagovalca. Kot pričakujejo v Sevnici, bodo letošnjim natančnim metalcem pridružili v bodoče novi precizni »strelci«. Posebej mirnih rok so baje lovci in če bodo za metanje kovancev ogreli ti, bo med skalce pirhov vstopil verjetno marsikateri bivših družbenopolitičnih delavcev. Za slednje velja, da bolj ko so bili družbenopolitično podkovani, bolj imenitnim lovskim družinam so pripadali.

TRADICIJA — V Posavju včasih pozdravijo avstrijske goste, ki pridejo utrpeli davobrosedske odnose z verigami Slovenski dolenski politik, ki od domačega čez kozolca skoraj vidi vrh spoštovanja sevniške gore Lisce, se rad zapeje vojevodskemu prestolu utrjeval dobrovsedske odnose. In nima smisla, da bi zneženju z verigami in obiski ugovarjali, smo Avstrijcem zelo blizu. V Sevnici imajo kajpak še kje po sončni deželi imajo primer zemljiško knjigo, ki jo so naredili še inženirji rajnike Avstrije.

PREPIR — V nedavnem parlamentnem besednem obstrejanju sevniških zdravstvenega osebja se naskakovalci branili trdnjavo skrivnostnih prejemkov osebja v belem. Udeleženci besednjice dvoboja niso varčevali s sočinimi in pomeljivimi govorniškim figurami v škodljivim nasprotnikove morale. Če sklepamo, je tem, kako sta se sprti strani menili skupščini, je vladalo na katerem njemu predhodnih manj javnih sestankov pravo cato mesarsko razpoloženje.

Zborovska pesem še vedno množična glasnica kulture

Pred jutrišnjo občinsko pevsko revijo v Novem mestu, na kateri bo sodelovalo dvanajst zborov

NOVO MESTO — V novomeški občini kakor drugod na Dolenjskem je zborovska pesem bila in ostaja najbolj množična glasnica ljubiteljske kulturne dejavnosti. Oglasa se skozi vse leto, včasih bolj, včasih manj pogosto, kakor že nanese, polni koncertne večere ali pa je le del kake druge prireditve, pesem vedno in povsod radi slišijo, še posebej, če je ubrano, kultivirano zapeta. April je običajno čas, ko se začnejo revije zborovskega petja, take prireditve pa so potem na sporedu še maja in prvo polovico junija. Otroški in mladinski zbori imajo svoje revije, zato jih tu ne bomo več omenjali. Odrasli zbori pa se najprej predstavljajo na občinskih in najboljši zbori pa na medobčinskih pevskih revijah.

Zborom že dolgo ni vseeno, kaj in kako pojo, zato se vsak skrbno pripravi za tak nastop. V novomeški občini se kakovost zborovskega petja izboljšuje, odkar Zveza kulturnih organizacij prireja seminarje za zborovodje. Malce pretrajano bi lahko celo rekli, da nekaterih zborov skoroda ni prepoznati, tak korak naprej so naredili.

Očimo je, da je mag. Mirko Slovar, ki je več zim zapovrstjo prihajal v Novo mesto predavati in demonstrirati zborovodstvo pa tudi znal pra-

vilno svetovati v perečih zadevah, dobro prenesel znanje in izkušnje (sam je dolga leta vodil zbor Obala iz Kopra) na zborovodje iz novomeške občine. Še več, zborovodje so naposled prislutili njegovi sugestiji, da bi lahko še več dosegli, če bi šli malo iz svoje kože ter zbere šivilnico in glasovno še povečali in utrdili, to pa, če ne gre drugače, tudi z združenjem zborov.

Na jutrišnji občinski reviji, ki bo potekala zvečer v novomeškem Domu kulture, bo že nekaj takih sprememb. Med nastopajočimi dvanajstimi zbori bosta dva, ki sta nastala po lanskim reviji, in sicer prav na omenjen način. Eden z združenjem, eden z razdruževanjem. Z združitvijo orehoviškega in sentjernejskega zborov je nastal mešani zbor Ajda, ki šteje 49 pevcev in pevka ter je s tem številom drugi največji zbor v občini, takoj za frančiškanskim mešanim zborom iz Novega mesta, ki ima 50 pevcev in pevka. Z razdružitvijo zborov v Otočcu pri Novem mestu pa je iz enega dela nastal moški komorni zbor Sempeter, drugi del pa se je vključil v Pionirjev zbor. Nastop teh zborov bo sam najbolje odgovoril na vprašanje, ali je bila s to (prvo) reorganizacijo storjena škoda ali dobra stvar.

I. ZORAN

Na odru 336 pevcev

Na letošnji reviji pevskih zborov občine Novo mesto, ki bo jutri, v petek, 19. aprila, v Domu kulture, začetkom ob 19.30, bo nastopilo dvanajst zborov, ki štejejo 336 pevcev in pevka. Po sestavi je sedem zborov mešanih in pet moških, med katere štejeta tudi oba okteta. Sicer pa bo na reviji najbolj zastopano zbori samo Novo mesto, in to s kar sedmimi pevskimi zbori. Iz zahodnega dela občine s Suho krajino vred ni tokrat nobenega zborov, prav teko ne iz Mirnoperške doline in ne iz Škocjansko-šmarješkega konca.

Poglejmo, kateri zbori so prijavljeni in po kakšnem vrstnem redu bodo nastopili. Prvi se bo predstavil mešani zbor DU iz Novega mesta (šteje 34 pevcev in pevka, zborovodkinja je Sonja Pirč, za njim pa: mešani zbor Smihel (18, Tone Fink), Šentjernejski oktet (Milan Pavlič), mešani zbor GIP Pionir (30, Franci Može), moški zbor Ruperčev (22, Peter Cigler), mešani zbor Ajda (Orehovica — Šentjernejski; 49, Milan Pavlič), mešani zbor Mali Slatnik (28, Tone Fink), Dolenjski oktet (Peter Cigler), mešani zbor IMV (39, Slavko Rauch), moški komorni zbor Sempeter (12, Jože Tori), mešani zbor Krka (38, Jožica Bradač) in frančiškanski mešani zbor (50, Janja Dragar).

Vsak zbor bo zapel dve pesmi, od tega štirje po eno Gallusovo, tako da bo ta revija vsaj deloma tudi obeležila 400-letnico slovenskega renesančnega skladatelja Jakoba Petelina Gallusa.

Večer šestih glasbenih šol

Revija posvečena Gallusu in Mozartu — Nastopilo 24 učencev in zbor

NOVO MESTO — Na tradicionalni medobčinski reviji glasbenih šol Dolenjske, Bele krajine in Posavja, ki sta jo 12. aprila zvečer v Kozinovi dvorani novomeške glasbene šole pripravila Društvo glasbenih pedagogov Dolenjske in Skupnost glasbenih šol Dolenjske, posvečena pa je bila Gallusovemu in Mozartovemu letu ob 400-oz. 200-letnici njune smrti, je nastopilo štirindvajset učencev in učenik iz glasbenih šol v Brežicah, Črnomlju, Krškem, Novem mestu, Sevnici in Trebnjem.

Mladi izvajalci so se predstavili zvečine kot solisti na različnih instrumentih pa tudi v sestavih (trio harmonik, klavirski trio). Na sporedu so bile skladbe različnih skladateljev, pač primerne stopnji glasbene izobrazbe, znanju in izurjenosti učencev, pri čemer so se v prvem delu tekoče prireditve vrstili učenci nižjih (od drugega navgor), v drugem delu pa učenci višjih razredov glasbenega šolanja.

Kake Gallusove skladbe ni izvajal nobeden od nastopajočih, Mozart pa se je »oglasil« dvakrat. Prvi stavek njegove Sonatine v B-duru je izvedla Ana Vrščaj, učenka 4. razreda klavirja iz črnomaljske glasbene šole, njegovo pesem Vaja za koncert pa je na koncu ura in četrt dolgega programa zapel mlajši mladinski pevski zbor Glasbene šole Marjana Kozine pod vodstvom Cvetke Hribar in ob klavirski spremljavi Tatjane Hadl.

Sodelujoče na reviji, učence in njihove učitelje, ter druge udeležence te prireditve sta nagovorila predsednik Skupnosti glasbenih šol Dolenjske Zdravko Hribar iz Novega mesta, in predsednica Društva glasbenih pedagogov Dolenjske Tatjana Mihelič iz Trebnjega, ki je vsem šestim glasbenim šolam podelila pisna priznanja za skupni nastop.

I. Z.

Z »MATERJO« NA MIRNO

ŠENTLOVRENC — Jutri, v petek, 19. aprila, bo tukajšnje Kulturno-umetniško društvo Marije Kmetove gostovalo na Mirni in ob 20. uri v dvorani tamkajšnjega TVD Partizan uprizorilo dramo Mati, delo šentlovske rojakinje Marije Kmet. To bo prvo gostovanje šentlovske gledališke skupine s tem delom in ob enem prva ponovitev predstave, katere premiera je bila 10. marca. Dramo Mati igrajo šentlovsrenčani v režiji Staneta Pečka z Mirne.

I. Z.

Krasilne slike v Miniartu

V črnomaljski galeriji razstavlja Ivan Razboršek

ČRNOMELJ — V zasebni črnomaljski galeriji Miniart, ki jo vodi Silvester Mihelič čml., so odprli v soboto, 13. aprila, popoldne razstavo krasilne umetnosti iz zbirke avtorja Ivana Razborška iz Ljubljane. Na ogled je nad 60 uokvirjenih ornamentov iz bogate Razborškove zakladnice, ki šteje nad 13.000 krasilnih motivov in kompozicij pa ekslibrisov in drugih drobnih grafik. Vse te drobne krasilne podobe je Ivan Razboršek sam narisal, in sicer na podlagi izvornih elementov, ki jih je odkril med proučevanjem narodnega in folklornega bogastva Slovenije ter drugih jugoslovanskih narodov in narodnosti, pa tudi tovrstnega bogastva od drugod po svetu. Do zdaj je samo na Slovenskem

zbral več kot 6.000 krasilnih elementov in motivov ter jih po svoje obdelal.

Razboršek se s to dejavnostjo ukvarja malone že pol stoletja, svoje krasilne slike je že mnogokrat razstavljal doma in v tujini, na šolah in drugod ter tudi velikodušno predaval. Posebej se je oddolžil Sevnici, rojstnemu kraju svoje matere. Leta 1987 so namreč v sevniskem gradu odprli Galerijo krasilne umetnosti, v kateri so samo njegove stvaritve: risbe, okrašeni in gravirani predmeti ter ekslibrisi.

Sevnčani imajo Ivana Razborška nekako za svojega, zato so tudi črnomaljsko razstavo pripravili v sodelovanju s sevniskim Zvezo kulturnih organizacij. Na sobotni otvoritvi razstave je Razborška spremljal in predstavil obiskovalcem Albert Felicijan, tajnik ZKO Sevnica. Ob tej priložnosti so povedali, da je Zveza kulturnih organizacij Sevnica letos natisnila mapo slovenskih ornamentov iz Razborškove zbirke, in sicer v obliki pobarvanke. Mapo bodo ponudili v prodajo predvsem šolarjem, da bi se seznanili s slovensko krasilno umetnostjo.

I. Z.

Prvi koncert novomeških simfonikov

Prireditev bo 22. aprila v frančiškanski cerkvi

NOVO MESTO — V ponedeljek, 22. aprila, ob 20. uri bo v prostorni in akustični frančiškanski cerkvi nastopil Novomeški simfonični orkester pod vodstvom dirigenta Zdravka Hribarja. Izvajal bo dela iz svetovne klasike, od Haendla, Brahmsa in drugih skladateljev vse do domačih, slovenskih avtorjev — Marjana Kozine in Lucijana Marije Škerjanca. Solistka večera bo mlada flavtska Irena Vebuh, ki bo ob spremljavi orkestra izvajala koncert za flavto skladatelja Škroupa.

To bo prvi celovečerni koncert orkestra, ki deluje šele drugo leto in smo ga do zdaj srečevali v okviru sestavljenih kulturnih prireditev v Novem mestu (npr. ob lanskem in letošnjem slovenskem kulturnem prazniku). Orkester bo nastopil v zasedbi okoli 60 članov in se v tako številni do zdaj še ni predstavil, pravi dirigent Hribar. »Še pa še povečuje in je težko reči, pri kateri številki se bo ustabil,« nadaljuje. »Zdaj je najpomembnejše to, da so vsi člani sprejeli orkester za svojega, da radi in redno prihajajo na vaje, predvsem pa, da resno delajo. Med najbolj navdušenimi pa so tisti nekdanji učenci novomeške glasbene šole, ki nadaljujejo glasbeno šolanje ali na srednji glasbeni šoli ali na akademiji za glasbo in radi muzicirajo.«

Novomeški simfonični orkester načrtuje v tej koncertni sezoni do poletja še en nastop, najverjetneje v Brežicah, potem pa bo do jeseni oz. novega šolskega leta bolj ali manj miroval.

I. Z.

NOVOMEŠKI ABONMA ZAKLJUČUJE »HIŠNIK«

NOVO MESTO — Novomeški gledališki abonma sezone 1990/91 bo zaključila predstava drame sodobnega angleškega dramatika Harolda Pinterja — Hišnik. Prešernovo gledališče iz Kranja, ki ima to delo na sporedu, bo v novomeškem Domu kulture gostovalo v ponedeljek, 22. in torek, 23. aprila, predstava Hišnika pa bo obakrat ob 19.30. V nosilnih vlogah nastopajo igralci Tine Oman, Matjaž Višnar in Polde Bibič. Cankarjevimi Hlapcem v izvedbi SLG Celje in Dostojevskega Zločinu in kazni v izvedbi ljubljanske Drame se je moral Dom kulture odpovedati, ker ima premajhen oder za take predstave.

I. Z.

SENOVČANI GOSTUJEJO S »KOMEDIJO LJUBEZNI«

SENOVO — Gledališka skupina tukajšnjega kulturnega društva Svoboda je v tej sezoni naštudirala angleško tridejansko komedijo ljubezni. Igrajo Vlasta Moškon, Jože Požun (ml.), Aleksandra Macur, Tone Petrovič in Natalija Bahčič. Delo je režirala Zinka Guček. Senovčani bodo s komedijo ljubezni jutri, v petek, 19. aprila, gostovali v Krškem. Predstava v Kulturnem domu Krško se bo začela ob 20. uri.

TROBENTAR V RIBNICI

RIBNICA — Akademski slikar Andrej Trobentar je minuli teden ribniškim šolarjem predaval o ilustraciji knjig. Dosejel je ilustriral že več knjig in za uspešno ilustrirane prejel priznanje. Predavanje je doslej že imel v šolah na Štajerskem, Primorskem in Dolenjskem.

KULTURA NA KAPITLJU — V soboto, 13. aprila, je bila v prostiškimi dvorani novomeškega Kapitlja odprta razstava Janje Kovačič, dijakinje oblikovalne šole iz Ljubljane. Mlada Novomeška razstavlja vsa dela svojega snovanja, plastiko in slike. V kulturnem programu je nastopil frančiškanski mešani pevski zbor, svoje pesmi pa sta brala Vesna Bučar in Smiljan Trobiš. Razstavo je ob prisotnosti ljubljanskega nadškofa in metropolitana dr. Alojzija Šuštarja in mag. Alojzija Turka ter ob podpori krških demokratov Novega mesta odprl novomeški župan Marjan Dvornik. (J. K.)

kultura in izobraževanje

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 — 1791)

V čast Mozarta na odru opera Così fan tutte

Letos se ves glasbeni svet spominja 200-letnice smrti Wolfganga Amadeusa Mozarta, glasbenega genija in enega največjih skladateljev vseh časov, leto 1991 je po vsem svetu proglašeno za Mozartovo leto. Mozartovo leto obeležujemo tudi pri nas in to še posebej z glasbenimi prireditvami, na katerih različni izvajalci izvajajo Mozartovo glasbo.

V ljubljanski Operi so spomin na Mozarta še posebej počastili tako, da so postavili na oder njegovo opero buffo, Così fan tutte, operno komedijo v dveh dejanjih. Premiera tega dela, ki pomeni po mnenju glasbenih strokovnjakov Mozartovo zmagoslavo v glasbi, je bila sinoči, reprize pa bodo 19., 20., 23., 25. in 26. aprila.

Mozart je opero Così fan tutte, ki se odlikuje z ironičnim humorjem, zložil na besedilo Lorenza da Ponteja. V slovenščino je besedilo prestavil Smiljan Samec. Slovensko predstavo tega Mozartovega dela je režiral Vito Taufer, scenografijo je zasnoval Dalibor Laginja, kostume Barbara Stupica, orkester pa vodi dirigent August Halmayer.

Trenutno še ni moč ničesar zapisati, kako se na novo premiero v ljubljanski Operi odziva strokovni del občinstva. Prve kritike bodo izšle šele konec tega ali prihodnji teden. Lahko pa zapišemo, da je zanimanje za to predstavo po Sloveniji veliko, kar seveda velja tudi za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje. Repriz je dovolj, prodaja vstopnic zanje poteka na 50 mestih v Sloveniji in v Zagrebu, kupiti jih je moč tudi v Novem mestu, Črnomlju, Kočevju in Krškem.

Črnomalci bodo svoje in druge obiskovalce iz Bele krajine peljali v Ljubljano na ogled Mozartove opere Così fan tutte z avtobusom, ki ga bo v sodelovanju z glasbeno šolo najela galerija Miniart. Za zdaj imajo na voljo vstopnice za reprizi 25. in 26. aprila in za ta dva dneva zbirajo (na tel. 51-543) prijave zainteresentov za prevoz z Miniartovim avtobusom.

I. Z.

O Kocetovih didaktičnih novostih

Matija Koče iz Starega trga ob Kolpi se je najprej preživljal z učiteljsko plačo, ker pa ga delo v šoli ni zadovoljilo, je šel za akviziterja k eni od ljubljanskih založb. Njegovo prodajno območje je obsegalo velik del južne Slovenije s celotno dolenjsko in posavsko regijo. Po več letih dnmjenja za družbeno firmo se je osamosvojil in postal eden prvih zasebnih trgovskih podjetnikov. Njegova potujoča trgovina je oskrbovala s šolskimi knjigami, zvezki in drugimi šolskimi potrebščinami mnoge šole na severni in južni strani Gorjančev, še posebej v oddaljenih krajih, kamor je Koče dostavljal tudi najrazličnejše blago za vsakdanjo rabo. Ko je tako krizaril okrog in izpolnjeval naročila, se mu je, zlasti še po pogovorih s šolniki, utrnila misel, da bi sam kot nekdanji učitelj kaj praktičnega in koristnega prispeval k vzgoji otrok.

Nedavno se je Matija Koče na trgu pojavil kot avtor, založnik in prodajalec didaktične igre za najmlajše, Ptičji let, in dveh didaktičnih slikanic — vezank: S kolesom v mesto in Repa velikanka. K uredništvu zamisli je pritegnil znano slovensko slikarko in ilustratorko Jelko Godec-Schmidt, ki je naslikala motive za igro in obe slikanici, celoten projekt pa mu je pomagala ostvariti Tiskarna Novo mesto, ki je ta dela natisnila. Seveda si je izdajatelj pred natisom pridobil potrebna strokovna mnenja in priporočila, da lahko svoje novitve širi in prodaja med slovenskimi otroki, izdajo pa je še posebej oprl na priporočilo mnenje strokovnjakinje dr. Ljubice Marjanovič-Umek z oddelka za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Igra Ptičji let, ki jo je avtor namenil predšolskim otrokom in mlajšim šolarjem, s pravili in vsebino posega na področje spoznavanja okolja in ekologije. Po mnenju dr. Marjanovič-Umekove je to kvalitetna didaktična igračka, ki jo je moč vključiti tako v učni proces kot v samostojno igralno dejavnost otrok. Zelo visoki oceni sta dobili tudi obe slikanici — vezanki. Repa velikanka z znano rusko narodno pripovedjo o veliki repi je oblikovno in izvedbeno narejena tako, da ponuja več kot branje zgodbe ob ilustracijah. Otrok lahko knjižico razstavi in sam sestavi zgodbo ter jo vnoči, vendar po svoje, poveže v knjižico. Na načelu razstavljanja in ponovnega sestavljanja temelji tudi slikanica S kolesom v mesto, ki z vsebino posega na področje prometne vzgoje. Slikanico lahko uporablja otrok sam, lahko pa tudi vzgojitelj oziroma učitelj, ko otroke seznanja s prometom in jih vodi skozi različne prometne situacije.

Tisti, ki že vedo za Kocetovo didaktično igro in obe slikanici, pa bi te novosti avtorja in založnika iz Starega trga ob Kolpi zaman iskali na sejmu učil v Ljubljani, ki je bil prejšnji teden, čeprav bi avtor z njimi prav gotovo vzbudil zanimanje širše javnosti pa morebiti sklenil tudi kakšno dobro kupčijo. »Na sejem nisem šel preprosto zato, ker bi me preveč stalo razstavljanje in vse, kar sodi zraven,« je dejal Koče in dodal, da bo z izdajanjem slikanic in podobnih didaktičnih pripomočkov pri vzgoji predšolske in šolske mladosti nadaljeval.

I. ZORAN

V Evropo ne vodijo le ena vrata

Ko je bila konec prejšnjega tedna v Cankarjevem domu v Ljubljani prva skupščina Slovenskega sveta Evropskega gibanja, je zanimanje za to nadstrankarsko in nevladno gibanje pokazalo neprimerno večje število uglednih Slovencev, od pomembnih politikov, razumnikov in znanstvenikov do cerkvenih dostojanstvenikov, kot pa so ga pokazali Dolenjci nekaj dni pred ustanovno skupščino na posvetu v Novem mestu. Nekaj dni prej sta se namreč v Novem mestu mudila predsednik Slovenskega sveta prof. dr. Anton Bebler in nekdanji diplomat Marjan Osolnik, sicer novomeški rojak, da bi Dolenjcem pojasnili pomen in usmerjenost Evropskega gibanja, vendar se je posveta udeležil le drobni množični vabljenih, kar pa, upajmo, ne pomeni, da na Dolenjskem ni evropsko usmerjenih ljudi in podjetnikov ter poslovnežev, ki bi ne znali ceniti možnosti vsakršnih povezav z evropskim prostorom.

Evropsko gibanje je bilo sicer ustanovljeno že pred desetletji, vendar je bilo pri nas zaradi neevropsko usmerjene zunanje politike do nedavnega skoraj neznano. Šele lani so v Zagrebu kot prvi v Jugoslaviji ustanovili svoj svet Evropskega gibanja, letos so hrvaškemu zgledu sledili tudi v Sloveniji, kjer se še posebej kaže potreba po krepitevi povezovanja z drugimi evropskimi narodi in državami, po krepitevi slovenske prisotnosti v Evropi in v evropskih ustanovah ter po vključevanju v vseevropsko sodelovanje. Prav po jugoslovansko pa je pred kratkim v Beogradu nastalo še Evropsko gibanje za Jugoslavijo, ki se v svojem statusu opredeljuje za unitarističnih pozicij kot krovna jugoslovanska organizacija in bi potemtakem slovenski in hrvaški svet bila zgolj podrejeni podružnici beogradskega sveta. Od uspešnosti in dejavnosti Slovenskega sveta bo odvisno, koliko se bodo takšne težnje, ki so v očitnem nasprotju s slovenskimi usmeritvami in evropskimi idejami, lahko uveljavile.

No, pomembnejše od tega spora, o katerem so tudi govorili na posvetu v Novem mestu, je bila predstavitev Evropskega gibanja in njegovega Slovenskega sveta. Evropsko gibanje se je rodilo leta 1948 na pobudo Winstonia Churchillia. Na začetku je bilo gibanje omejeno na Zahodno Evropo, povezovalo je vrsto organizacij v tem delu sveta in se razvilo v dokaj pomemben družbeni in politični dejavnik v življenju zahodnoevropskih držav. Prodornost in vpliv je gibanje izpricalo tudi s tem, da so na njegovo pobudo ustanovili Svet Evrope, Evropski parlament, Svet evropske gospodarske skupnosti in mrežo evropskih hiš, ki jih je danes okrog 90. To so javne ustanove, ki delujejo kot neke vrste klubi, kot prostori, kjer prirejajo predavanja, seminarje, kjer potekajo družabne in kulturne dejavnosti, kjer se srečujejo državni, strokovnjaki, gospodarstveniki. Takšne evropske hiše v naši bližini so že v Zagrebu (ta čas edina v Jugoslaviji), v Gorici, Gradcu, Celovcu. Slovenski svet skuša doseči, da bi v slovenskih regijskih središčih ustanovili take ustanove. Najdlje so s to pobudo v Mariboru, kjer bo najverjetneje stala prva evropska hiša v Sloveniji. Pobuda je naletela na dober odziv tudi v Novi Gorici. V Novem mestu pa je najbrž še precej časa ne bo, če je udeležba na posvetu odraz resničnega zanimanja za Evropsko gibanje in njegove cilje.

Slovenski svet Evropskega gibanja si prizadeva spodbuditi kar največ dejavnosti, s katerimi bi okrepili slovensko prisotnost v Evropi, okrepiti povezave z evropskimi državami in, ne nazadnje, pripeljati Evropo k nam. V svojo dejavnost skuša vključiti čim večje število organizacij in posameznikov, da bi tako spodbudili evropsko usmerjenost dejavnosti na gospodar-

skem, kulturnem, znanstvenem, političnem in drugih področjih. Prek Evropskega gibanja se slovenskim gospodarskim in drugim organizacijam odpirajo neformalne možnosti vključevanja v najrazličnejše dejavnosti, ki jih povezuje to gibanje. V njem je več kot tisoč evropskih organizacij in preko 50 tisoč pomembnih posameznikov članov.

Osnovni dokumenti novega evropskega političnega in pravnega reda, ki se ustvarja, dajejo izreden pomen vlogi nevladnih organizacij, ko utrjujejo procese uveljavljanja človekovih pravic, demokracije in načela tržnega gospodarstva. V teh procesih torej ne igrajo veliko vlogo samo države, marveč tudi nevladne organizacije, ki vse bolj pridobivajo posvetovalno in ustvarjalno vlogo. Pri nas v tem pogledu vlada velika praznina. Razvita je organiziranost na državni ravni, družbena nestransko organiziranost pa je silno pomanjkljiva in tako nimamo partnerjev za ponudbe, ki prihajajo iz številnih držav za srečanja na nevladni ravni. Tu je prostor za dejavno Evropsko gibanje na Slovenskem, ki lahko odigra koristno vlogo v pripravah in usposabljanju Slovenije za vstop v Evropo, ki je pač njen, s stiki na nevladni ravni. Z njimi je dostikrat lažje zbuditi razumevanje za naš položaj, kar je pomembno še posebej zdaj, ko še ni pravega razumevanja za dogajanje v Jugoslaviji in za slovenske težnje.

MILAN MARKELJ

Boštanjčani čakajo na enakopravnost

Sevničani so povezani s Savo tesneje, kot se mogoče zdi na prvi pogled. Razen tega, da morajo, ker imajo ker imajo široko in deročo mrežo, graditi mostove in brvi in protiplavne zidove in v to vlagati denar in energijo, jih reka v povezuje s spletom različnih ustanov in organov, za katere tudi drugače, na primer s tistim, kar se v zvezi s Savo sploh še ni zgodilo. Med tisto kar še manjka, uvrščajo v Sevnici nemara na prvo mesto jasno sporočilo o usodi načrtovane verige savskih elektrarn. S tem v zvezi pogrešajo predvsem jasno besedo z odgovornih republikoških mest o tem, kaj lahko počnejo in česa ne smejo delati domačini, ki živijo v območju lokacijskega načrta boštanjske hidroelektrane, ki je po načrtu na vrsti druga, takoj za HE Vrhovo. To pomanjkanje jasne strokovne besede jih je zaznamovalo na ta način, da je v omejenem lokacijskem območju zaenkrat prepovedana vsaka gradnja. Tako prepoved je razvojna coka. V slovenskem merilu tovrstnega zavrnilnega učinka verjetno niti ne zaznajo, zato pa ga toliko bolj občutijo prebivalci te »prepovedane« cone, ki ne morejo širiti in graditi na novo niti delavnic niti zidanih zadržnic.

Sevniška občina protestira zoper republiko nedorečenost, in sicer negotuje po pravilih parlamentarne lepega vedenja. V republikiški skupščini v družbenopolitičnem zboru je marca letos postavila sedem delegatskih vprašanj v zvezi z načrtovanimi posavskimi elektrarnami na pomeneli reki. Odgovora še ni. Enako oblikovano protestno noto bo posredovala tudi v zboru občin v republikiški skupščini.

Ali bodo Sevničani dobili odgovor? Ali pa bo tudi po teh delegatskih vprašanjih sevniški izvršni svet svobodno prvo poročilo občinski skupščini, da je glede verige savskih elektrarn bilo sicer dosti pogovorov, da pa je s tem v zvezi narejenega malo.

Kaj bi v resnici moralo biti narejeno, o tem bržda ni enotnega mnenja. Eni bi bili navdušeni, če elektrarn ne bi bilo. Eni soglašajo z gradnjo, češ da bi vsaj malce koristila slovenskemu gradbeništvi, ki iz leta v leto povečuje izgubo in zmanjšuje število zaposlenih, ter hkrati odprla tudi kakšno delovno mesto v Sevnici. Odgovo-

rov in z njimi novih vprašanj je gotovo še vrsta, bodisi o zahtevani čistoč Save, bodisi o razpoložljivem denarju ali o čem drugem.

Kar posebej bode v oči, je že omenjeno pomanjkanje jasne republikoške odločitve. Če pristojne službe iščejo denar ali, čakajoč morebiti na izvedensko mnenje avstrijskega eksperta prof. dr. Walterja Fremutha, odlašajo s končno odločitvijo, je za domačine malo pomembno. Manj važno je od občutka Boštanjčanov in Sevnčanov, da so v primerjavi z nekaterimi državljani nenakopravni ljudje. Vsaj z vidika prepovedanih gradenj na omejenem območju v Boštanj tu neenakopravnost dejansko celo obstaja.

M. LUZAR

Črnomaljsko zdravstvo na smrtni postelji

Ko so sredi preteklega leta dobili v črnomaljski zdravstveni dom z republiške uprave za zdravstveno varstvo v podpis pogodbo o financiranju, je niso hoteli podpisati. Z njo je bilo namreč zagotovljeno le približno 80 odst. sredstev za normalno delo doma. Vendar so v Črnomlju le morali popustiti, saj so jim z republiške zagrozili, da drugače ne bodo dobili niti tega denarja. Že takrat pa so v Črnomlju dobro vedeli, da ne bodo mogli uspešno zaključiti poslovnega leta. In res so imeli ob koncu milijon 444 tisoč dinarjev primanjkljaja.

Lani so iz Črnomlja republiški upravi izstavili za 21,2 milijona dinarjev faktur, plačanih pa je bilo le za 17,5 milijona dinarjev, ter naknadno še za dober milijon dinarjev, neplačanih pa za poltretji milijon dinarjev storitev. Agonija, ki se je torej začela v črnomaljskem zdravstvenem domu lani, se nadaljuje tudi letos. V prvih dveh letošnjih mesecih so izstavili za 3 milijone 545 tisoč dinarjev faktur, do 8. aprila pa je bilo plačanih le 2,1 milijona. Zaradi vsega tega so imeli v črnomaljskem zdravstvenem domu precejšen del letošnjega leta blokiran žiro račun. Brez obnavljanja lahko rečemo, da so tik pred zlomom, saj že dva meseca ne plačujejo računov za sanitetni material in zdravila in se bojijo, da nekega dne naročenih pošiljk ne bodo več dobili. Prejeli pa so tudi opomine, da jim bodo odklopili elektriko, vodo in telefon, če ne poravnajo računov.

Da so v preteklih mesecih lahko izplačali plače, so najeli posojila, za katera dolgujejo še 1,4 milijona dinarjev. V preteklem tednu bi morali izplačati osebne dohodke za marec, a je bil žiro račun prazen, sposoditi pa si denarja niso ne mogli ne upali zaradi prejšnjega neplačanega dolga. Kdaj bo plača, ne vedo, na regrese za letni dopust, ki so si jih nekateri že izplačali, pa v zdravstvenem domu še pomisliti ne smejo. Sicer pa bi v črnomaljskem zdravstvenem domu po finančnem načrtu, ki ga je pripravila republiška uprava za zdravstveno varstvo, morali zmanjšati plače za 40 odst., saj so jim na mesec priznani bruto osebni dohodki v višini 933 tisoč dinarjev, kar pa je le za 23 tisočakov več, kot sedaj odštejejo za neto plače. Vsega denarja, ki ga dobijo v zdravstvenem domu od republiške uprave, pa je celo manj, kot bi ga potrebovali le za bruto plače.

Republiški sekretariat za zdravstvo je pripravil tudi kadrovske normative za zdravstveno varstvo, ki sicer še niso sprejeti, a se z njimi v Črnomlju ne bodo mogli kaj prida potolažiti. Po tisti najbolj krizni in ačiči, pod katero je že skoraj nemogoče delati in je sprejemljiva le v skrajnem primeru, bi morala biti v črnomaljskem zdravstvenem domu — glede na število prebivalcev v občini — 99 delavcev, sedaj pa jih je 82. Za normalno in ačiči manjka v črnomaljskem zdravstvenem domu 30 zaposlenih, za idealno zasedbo, ki jo ponekod v Ljubljini imajo, pa je premalo kar 60 ljudi. V Črnomlju bi bili v svoji belo-

kranski skromnosti veseli že, če bi imeli »pogoje« za krizno varianto in bi jim zanj z republike tudi nakazali dovolj denarja.

Če tega ne bo, v Črnomlju opozarjajo, da ne bodo mogli več delati, še več, bolnikom ne bodo mogli nuditi niti najosnovnejših storitev. Tudi zato ne, ker ni sprejemljivo, da bi na račun plač zdravstvenih delavcev reševali probleme v zdravstvu. V črnomaljskem primeru pa bi to celopomenilo, da bi morali delati zastoj, če bi hoteli poravnati vse druge račune. Kaj vse to pomeni za paciente, pa je že druga zgodba.

M. BÉZEK-JAKŠE

Ptički brez gnezda ne morejo graditi

Delavce Začasnega odseka za stanovanjsko gospodarstvo bi ta čas najbolj razveselilo, če bi se smeli zakleniti v svoje delovne prostore. Zakaj? Zato, ker se na njihova pleča grmadi vse večji pritisk številnih mladih ljudi, ki zamažajo na njihova vrata in očesa stanovanja. 39 stanovanjskih enot, kolikor jih je v preteklem letu odklopilo brežiško stanovanjsko gospodarstvo, so razdelili še po starostnih prednostnih listah. V kratkem se bodo v vse vselili še zadnji stanovalec, medtem ko vse tiste, ki so zamudili dotedanje ugodne čase, čakata negotovost in morda tudi obup.

Ne, ne bomo rekli, da je bila stara stanovanjska politika pravilna, tega ne trdi niti vodja stanovanjskega odseka Tone Jesenko, vsekakor pa drži, da je nek sistem vendarle veljal. Stanovanjsko gospodarstvo brežiške občine je bilo v preteklosti sposobno kupiti 20 stanovanj na leto, medtem ko letos še za tistih 6 planiranih kadrovskih stanovanj ne vedo, če jih bodo sposobni kupiti. Tudi od velikih predvlastnih besed o obnavljanju starega mestnega jedra in pridobivanju podstrešnih stanovanj za mlade družine je ostalo breme malo. V letošnjem letu naj bi se nadaljevala samo pripravljiva dela za nadomestno gradnjo stanovanjskega objekta v Prešernovi 11, kjer bodo v enonadstropni hiši s podstrešjem poslovni prostori in stanovanja.

Kje bodo torej živeli mladi ljudje, ki nimajo niti možnosti za ustrezno zaposlitev, strokovnjaki, ki jih tako vroče želijo obdržati in privabiti v Brežice, mlade družine, od katerih naša politika pričakuje čimveč otrok? Streha nad glavo je osnova za vsakega človeka in če se ubada z njo, od njega ne moremo pričakovati ustvarjalnosti in predanosti delu. Kako si občina sploh predstavlja razvoj in restrukturiranje gospodarstva, če stanovanjsko problematiko pušča v nemar?

Na odseku za stanovanja ne poznajo občinske stanovanjske politike, zato tudi ne vedo, kako bi zagotovili vsaj minimalno število stanovanj. Ta del gospodarstva je povsem izključen iz odločanja. V izvršnem svetu ni človeka, ki bi zagovarjal stanovanjsko izgradnjo, in skupščini pa ponavadi nimajo besede niti gospodarstvo niti mladi ljudje, ki jih stanovanjska politika neposredno prizadeva. Posledice takega obnašanja bodo seveda dolgoročne. Manjši delež sredstev za stanovanja v občinskem proračunu se bo namreč poznal še dolgo, saj ni pričakovati, da bi se v naslednjih letih povečal kar za 500 ali več odst.

In kaj naj medtem počnejo mladi ptički brez gnezda? Včasih so jim svetovali, naj gradijo, danes pa si tega nihče ne upa več svetovati. Kako le ob tako visokih cenah parcel in prispevkov za spremembo namembnosti zemljišča ter ob oduševljenju namenih bančnih in tudi ostalih kreditov! Naj torej mladi brez dela posedajo pri starših ter brez sredstev za lastno življenje hvallijo oblast in se veselijo življenja v samostojni Sloveniji?

BREDA DUŠIČ-GORNİK

Novi most le nova prometna zanka?

Novomeški izvršnik je v hladnih novomeških dneh baje obljubljal, da bi takoj skočil v Krko, če bi se zgodilo, da bi bil novi most, so nekateri optimistično napovedovali, dokler še pred novim letom. Svedeja je občudljivo lepo črno brado suho in bi jo tudi, če bi mesto na prvi januarjski prelazil stavo za aprilski dan, če ne celo na prvomajski. Sani na roke in razmere v gradbeništvu dobro poznava. Sem pa zato, ko smo že pri stavih, jaz pravljen v Krko namočiti svojo sivo brado v pozimi, če se ne bo uresničila moja napoved bojazan številnih Novomeščanov in okolice, ki so si ogledali načrt nove prometne dritve Novoga mesta potem, ko bo novi most prti. Je res mogoče, se sprašujejo, da so toliko let plačevali samoprispavek za most, so dobili nov prometni voz, na katerem so trošili dragoceni čas, dragoceni bencin in snježevali prav tako dragoceni čisti zrak, mnoge novi most ničesar ne izboljšuje, za sika pogoda desnega brega Krke pa pot do mesta iz njega celo otežuje.

Gre za nerazumljivo odločitev, da bo mestni most postal enosmeren, iz česar sledi bosta avtomobilskemu prometu, namenjenem iz mesta na desni breg, prav tako na voljo mestova, novi mestni in dosežani v Ločni je torej toliko pričakovana izboljšava v nem prometu? Mar le v novem mestu, kjer večja propustnost je zaradi številnih kriznih avtobusne postaje prav tako vprašljiva? Mar bi bilo bolje na vseh treh mostovih dopolniti dvosmerni promet, s tem povečati propustnost in tako omogočiti avtomobilom, da se brez gostrajnejšega zadrževanja in onesnaženja čimprej pobežijo iz mesta? Edina omejitev bi bila po mojem mnenju na starem mestu dovoz v mesto umestna, bi bila tabla z som: dovoljeno le za lokalni promet. Enakopis bi bil lahko tudi na križišču pri banki v vodu v Ulicu talcev pa ga tako ali tako že vrsto let. Hkrati bi morala biti za vsi tritini promet jasno označena obvoznica ob enega od obeh novih mostov. Avtomobilom se sedaj drenjajo skozi mestno jedro, tega vo ne počno zato, da bi zapravljali čas, bencin in prodajali zija, temveč zato, ker so prisiljeni. Če jim bo dana alternativna, bodo z veseljem poslušali.

Nelogičnost sedanjega predloga se bolj udarja dejstvo, da ni bilo ničesar storjenega povečanje parkirnih zmogljivosti v Kandiji, ki bi omogočilo zaposlenim v centru mesta avtomobile znanj mestne zanke, niti ni bilo urejenega s Šmihelsko cesto, ki je vse bolj metna in vpada na Partizansko cesto sredi ničničnega kompleksa. Nenavadno velika men pa je zato posvečen prometnemu režimu na Partizanski cesti, kjer bi se moral s preprostitivno avtobusnega tranzita z nove avtobusne postaje na novi most promet pravzaprav prešati. Vse kaže, da je pomen Partizanske ceste sedanjimi promet prepotenciran, in to daje da se v ozadju skriva še kaj več. Nekaj v priključku na novo avtocesto morda? No, zaenkrat zares le ugibanja.

Ob novi novomeški prometni ureditvi zastavlja dvoje vprašanj. Prvi: promet režim so načrtovali ljudje, ki jim utrip vomeškega prometa ni čisto vzporedno, drugi: načrtovali so ga tisti, ki bi radi avtomobilom čimbolj zagrenili življenja pa pri tem pozabljajo, da se stojičiji promet ki bo neizogibno nastal, vrača kot burang v obliki onesnaženega zraka, pa bo nekaj sto metrov višje ali nižje na tla. Če gre le za to, je bil novi most precej drag.

T. JAKŠE

Romi stopajo v slovensko ustavo

Okrogle mize z romsko tematiko imajo eno posebnost: vedno se končajo s kopico načelnih ugotovitev o zastopljivosti, zaostalosti in ogroženosti romske populacije pri nas in o kopici posebnih ukrepov, ki bi bili potrebni, da bi njene pripadnike vsaj deloma pripeljali na civilizacijsko in življenjsko raven, ki jo ima ostalo prebivalstvo Slovenije. Ne le zato, ker je vprašanje socialne ogroženosti kaj hvalевна tema za napade na slovenski odnos do drugorodcev v raznih časopisih na jugu Jugoslavije ali ker bi bili Romi, kakršni so, kaj slaba popotnica za Evropo, temveč zato, ker je bila že desetletja v raznih občinskih organih prav iskrena želja, da se stvari zadovoljivo rešijo, in je bilo v to vložnega že neizmerno truda in naporov. Da se stvari daleč niso premaknile, gre verjetno pripisati prej napačnemu pristopu, nestrokovnosti, razdrobljenosti in pomanjkanju denarja in razumevanja kot pa pomanjkanju dobre volje in namere.

Prav zato, ker stvari kljub občasno velikemu entuziazmu niso dajale temu primernih rezultatov, je prišlo pogosto do medsebojnega obtoževanja. In prav v to so se ponavadi izrodile tudi okrogle mize in strokovni posveti, na katerih so bili prisotni tako ljudje, ki se z romsko problematiko strokovno ali organizacijsko ukvarjajo, kot tudi predstavniki Romov.

Za posvet, ki je bil ob slovenskem dnevu Romov letos aprila organiziran v Novem mestu, bi lahko rekli, da se je sicer dotaknil te nevarne čeri, vendar na njej ni nasedel. Res je, da je bilo na okrogli mizi poleg slovenskega ministra za manjšinska in izseljenska vprašanja ter znane poznavalke romske kulture dr. Pavle Štrukelj še največ »civilov«, vendar tudi Romov ni manjkalo, zlasti ne tistih, ki znajo za svoje pravice brez strahu in z argumenti zastaviti besedo. Žal so ti še vedno pretežno le med Romi iz Murske Sobotne, medtem ko so dolenjski, kar se kulturnega dialoga tiče, še vedno v ozadju. No, to pravzaprav ni nikakršna posebnost, saj je tako tudi na področju gospodarskega in kulturnega življenja, skoraj povsod, kjer je potreben osebni angažma in iniciativa.

Poseljenost z Romi je v Sloveniji kaj različna. Medtem ko jih je v neznatnem številu najti po vseh ostalih predelih v Sloveniji, pa številčno močno izstopajo tisti iz Prekmurja in Dolenjske. Na teh predelih jih je bilo lani že blizu pet tisoč in pol, še nekaj tisoč pa jih je razkropljenih po Gorenjskem, Štajerskem in Primorskem. Njihov izvor sega v Indijo — na slovensko ozemlje, kjer zasledimo prve beležke o njih v 14. stoletju, pa so prihajali iz treh različnih smeri: na Gorenjsko preko Nemčije in Avstrije, v Prekmurje preko Madžarske in na Dolenjsko preko Hrvaške. Kulturno in gnotno različno stopnjo razvoja je pripisati predvsem smeri, od koder so se Romi priselili, pa tudi stopnji razvitosti novega okolja ter njegovega odnosa do prišlekov. Vse do konca druge svetovne vojne je bil odnos do Romov zelo omejevalen, po vojni pa so bile njihove pravice zajete v sklop mednarodnopravnih norm za varstvo človekovih pravic, ki so jih izenačevale z ostalim prebivalstvom, kar pa narodni večini ni nalagalo posebnega varstva romskih etničnih in kulturnih

posebnosti. Do takih pobud je prišlo sedaj, ko so se že izoblikovale nekatere oblike romske notranje organiziranosti, iz njih pa je zrasla tudi pobuda za posebno varstvo, ki naj bi izhajalo iz določil slovenske ustave.

Vsem je znano, da je romsko prebivalstvo na slovenskem socialnem dnu. Na tej ravni pa je težko govoriti o kulturi in varovanju etničnih posebnosti, zlasti ker je ponekod celo težko ugotovljiva, kaj to pravzaprav so. Ista merila bi za vse Rome, tako dolenjske kot prekmurske, težko veljala. Za vse pa velja eno: izobrazba je

ROMI V USTAVO — Na okrogli mizi ob dnevu Romov v Novem mestu, ki so se je udeležili minister dr. Janez Dular (v sredini), strokovnjakinja za romsko kulturo dr. Pavla Štrukelj (levo), predstavniki novomeške občine Miloš Suštar, ki je tudi vodil okroglo mizo (desno), in precej socialnih ter pedagoških delavcev, ki se ukvarjajo z romskimi vprašanji, a bolj malo Romov, je minister Dular dejal: »Izvršni svet je ravno ta teden sprejel dokument, ki ga bo predložil skupščini in v široko javno razpravo, da boste tudi Romi o njem temeljito spregovorili. Notri je tudi zahteva, naj ustava precizira status Romov, iz česar bo izhajal zakon, ki bo podrobneje določal vse, od šolske do socialne in tudi gospodarske problematike Romov. Vendar boste kljub temu, dokler boste nastopali samo kot posamezniki, brez moči.« (Foto: T. Jakše)

osnova za vse nadaljnje korake. Zato je dr. Štrukljeva dejala: »Romska izobrazbenost mora postati učitelj svojega rodu. Zaradi treh romskih narečij, ki so nastala v Sloveniji, je delo v zvezi z romskim jezikom zahtevnejše, pomembno pa za vsako skupino posebej. Romski govorni jezik mora postati pisani jezik, zato morajo vsi, odrasli in otroci vedeti, da v materinem jeziku lahko pišejo, govorijo in berejo. Jezik je tista kulturna dobrina in dediščina, ki vsak narod in etnično skupnost najprej identificira in dokaže njegovo identiteto, v kateremkoli okolju so ti

pripadniki naseljeni. V izobraževalni proces je treba vključiti tudi spoznavanje njihovih stare kulturne dediščine.«

Pedagoški delavci, ki se na novomeškem področju ukvarjajo z vzgojo predšolske in šolske romske mladine, so se z tezami dr. Štrukeljve vsekakor strinjali, nekoliko resnejše pa so kljub temu ugotavljali, da so učni vzgojni rezultati precej manjši, kot pa bi morali biti glede na vloženo delo, in to kljub temu, se trudijo že celo vrsto let in je šola zajela že nekaj generacij. Bistveni premik bi bil narejen, če bi se pomena izobrazbenega dela začeli zavedati ti starši romskih otrok in bi pri njem sodelovali.

•Od Romov so v razpravi sodelovali do Rozman iz Pušče, Bela Cener iz Bovec in Jože Horvat iz Pušče, ki je tudi predsednik romske zveze občine Murska Sotla. Med drugim so poudarjali, da pomebno je, da nova ustava uredi status Romov v slovenski državi, katere del je nesporno so. To jim je minister za izseljenska in narodnostna vprašanja dr. Janez Dular tudi obljubil, saj je dejal, da je pred sedaj v republikem izvršnem svetu obravnavi gradivo, ki naj bi rabilo za osnova za predlog zaščite Romov kot etnične etnične skupnosti v novi ustavi. Ustava naj bi torej zagotovila, da bi status Romov in njihove pravice urejene z zakonom, to pa pomeni tudi, da srb ne bo več tako razdrobljena in omejena v občinskih okvirih, temveč bo poenotena v republikiški ravni. V tem smislu je bila njena okrogla miza o Romih vendarle drag.

T. JAKŠE

Srečanje invalidov S sestanka društev

Društvo invalidov Črnomelj je januarja letos prevzelo koordinacijo od trebanjskega društva invalidov. V dolenski invalidsko organizacijo spadajo društva invalidov iz Metlike, Črnomlja, Novega mesta, Trebnjega, Grosuplje, Kočevja in Ribnice.

Črnomljsko društvo je sklicalo seji 2. in 29. marca letos. Na zadnji je njegov predsednik g. Srečo Matkovič navzoče vladno pozdravil in ob tem dejal, da so bila društva delavna. Marko Kocijan, predsednik društva iz Trebnjega, je v razpravi priporočil, da se moramo redno sestajati. Na sestanku so se dogovorili, da bo 1. junija letos v Črnomlju srečanje društev invalidov. Vsako društvo naj bi poslalo na srečanje po 50 članov.

Vsa društva gradijo delo na socialnih programih, kot so obiski in obdaritev težjih invalidov doma, v domovih in bolnicah, nudenje različnega klimatskega zdravljenja, izkoriščanje zmogljivosti Term Catež in nudenje finančne pomoči socialno ogroženim.

R. MAJER

OTAVICE PROSIJO ZA POMOČ

OTAVICE PRI RIBNICI — Otavice so od Ribnice le nekaj kilometrov. Krajani z marsičim niso zadovoljni. Prosijo za pomoč pri naslednjih delih: Asfaltirati bi morali 1,5 km ceste od Lipovca do Otavice, ki je v zelo slabem stanju. Uporabljalo jo je Gozdno gospodarstvo, ki pa je ni primerno vzdrževalo. Vodovod so zgradili s prostovoljnimi delom pred 30 leti. Cev, ki vodi do zaselkov, pa je preozka za današnje potrebe. Kočevski Hydrovod pa vodovod popravljala le, če počijo cevi. Zaselki nimajo tudi hidranta, ki bi prišel pravi v primeru požara. Telefona je avgusta 1989 plačalo 14 krajanov, priključkov pa še vedno niso dobili. Divjih smetišč je ob cestah vedno več. Kazijo videt lepih, zelenih površin. Onesnaževalci niso le »navadni« ljudje, ampak tudi ribniška gospoda.

Otavičani seveda vedo, da vseh teh težav ne more nihče odpraviti preko noči. Želijo pa, da bi bilo vse urejeno čimprej. Seveda so pri vseh delih v okviru svojih možnosti in sposobnosti pripravljene sodelovati.

M. G.

Odločitev na barikadah revanšizma Protest borcev

Delegati občinske skupščine Brežice so na svojem 9. zasedanju takoj po izredni seji IS (njegov predsednik je član ustavne komisije Republike Slovenije) sklenili odločno udariti po lastnem pravnem sistemu. Z odlokom o proračunu občine za leto 1991 so namreč občinskemu odboru ZB NOV odobrili 59.061,00 din, kar je natanko toliko, kolikor je ta odbor prejel in tudi porabil do 23. marca tega leta. Od takrat naprej po sklepu delegatov v tej občini torej ne velja republiški zakon o financiranju Zveze ZB NOV Slovenije. Pobudnikom tega protizakonitega sklepa bi verjetno najbolj odgovarjalo, da tudi ZB NOV ne bi bilo več. Vest je povzročila ogorčeno negodovanje številnih borcev v Brežicah in v Posavju, kjer se sicer pospešeno pripravljamo na proslavo 50-letnice ustanovitve OF, vstaje slovenskega naroda in začetka izseljevanja. Gre torej za še eno negativno točko te občine v njenem naprežanju za uvrstitve na prvo mesto med slovenskimi občinami.

Za predsedstvo ZB NOV Brežice: predsednik MARTIN KOLAR

Za pravico, ne privilegije

Stališče borcev o predvidenem krčenju zdravstvenovarstvenih pravic — Gre za pravice iz rizikov

ZB NOV Slovenije zahteva — ob predlogih za spremembo zakonodaje na področju zdravstvenega varstva, se zlasti ob predlogih za spremembo te zakonodaje na področju zdravstvenega varstva udeležencev NOV, vojaških vojn invalidov in civilnih invalidov vojne ter žrtve fašističnega zatiranja — ohranitev dosežene ravni zdravstvenega varstva omejenih kategorij občanov, to je ohranitev njihovih že pridobljenih pravic. Ta zahteva je v celoti skladna s programskimi usmeritvami Izvršnega sprejetimi 28. 6. 1990, v katerih je zapisano, da bo le-ta spoštoval »Ustavne in zakonske določbe o posebnem družbenem varstvu borcev NOV, vojaških vojn invalidov in civilnih invalidov vojne ter določila Ustave Republike Slovenije o zagotavljanju posebnega družbenega varstva udeležencev NOV.«

V zvezi s predlaganimi spremembami zakona o zdravstvenem varstvu (20.

Grozi stavka v srednjih šolah

Ministrstvo za šolstvo in tudi ostali predstavniki oblasti ignorirajo probleme v šolstvu — Bo zares potrebno skrajno sredstvo?

Po stavkovnih pravilih je stavkovni odbor sindikata vzgoje, izobraževanja in znanosti čakal na ukrepe oblasti do ponedeljka, 15. aprila, nakar bo odločil, ali se stavka razglasi, preloži ali odpove. Ko je sindikat znan ves hujšo krizo v šolstvu, ki se je najbolj odražala na srednji stopnji, je na to najprej opozorjal ministrstvo za šolstvo, ki se na okrog sedemdeset intervencij ni odzvalo niti enkrat. Podobno ignorirajo probleme v šolstvu ostali predstavniki oblasti, saj nismo niti enkrat slišali spregovoriti o teh vprašanih ne predsednika vlade, ne predsednika skupščine niti kakšnega drugega politika vodilne garniture. Dialoga torej ni mogoče vzpostaviti.

Tako nam je ostalo le še skrajno sredstvo, stavka, kar so zahtevali tudi šolniki, člani in nečlani sindikata, ko so se v presenetljivo velikem številu osebno izrekli za stavko.

Novim oblastem še ni uspelo uresničiti nobene spremembe v organizaciji in financiranju šolstva, ki bi prispevala k ureditvi kaotičnih razmer. Vsi ključni zakonski in podzakonski dokumenti so še vedno v osnutkih, nobenega zagotovila pa ni, da se bo pri njihovem dokončnem oblikovanju upoštevalo tudi manj prizadetih delavcev. Verjetno so prav zaradi nezaupanja v učitelje oblasti blokiral pripravo kolektivnih pogodb, saj sta pri tem pravem aktu enakovredni pravni obe pogajalski strani. Takšno ravnanje je v nasprotju z mednarodnimi priporočili Unesca o statusu učiteljstva in z mednarodnimi konvencijami, ki govorijo o pravicah učiteljev in o njihovi sodelovalni vlogi pri oblikovanju šolskega sistema ter delovnih pogojev. Zato je sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti

sklenil, da bo o ravnanju slovenskih oblasti obvestil mednarodno javnost in mednarodne sindikalne organizacije ter zahteval zaščito, če se razmere ne bodo uredile.

Učiteljev položaj se vedno bolj slabša, posebno pa so se stvari zaostriale pri plačah. Kot ultimatum sindikat ni postavil zahtevo po novem, pravičnem sistemu nagrajevanja, pač pa nasprotuje samo še nadaljnjemu slabšanju položaja učiteljev. Če hočejo učitelji to preprečiti, morajo, četudi s stavko, doseči uskladičen ravnih osebnih dohodkov zaposlenih z gibanji plač v gospodarstvu in upravi ter pokrivati materialnih stroškov šol

neposredno po uporabi primerjalnih kriterijev stroškov. Skleniti morajo splošno kolektivno pogodbo za družbene dejavnosti in panožne kolektivne pogodbe za zaposlene v šolstvu. Doseči morajo določitev rokov, do katerih bodo sprejeti sistemski zakoni o šolstvu, ki bodo zagotavljali v Evropi sprejemljive pravice, obveznosti, standarde in normative za vzgojno-izobraževalno delo ter seveda, da se bodo pričeli reševati nakopičeni problemi zaradi presežnih delavcev in socialnih vprašanj.

ZOLTAN JAN

SREČEN BOŽIČ — Boštjančani so si bili izobesili plakati s čestitko za praznik. Voščilo pričara mimoidočemu v dušo slovesno razpoloženje in v teh dneh na pragu poletja v domačiji najmanj pol metra snega. Gre namreč za božično voščilo. Voščilo bi bilo lahko že za naprej. Zdej še ni, ker sonce kljub svojemu očitnemu trudu še ni popolnoma izžgalo lanskega datuma prireditve, na katero vabi plakati z »Božičnim voščilom« (Foto: L. M.)

ODPRTO PISMO MINISTRU ZA ŠOLSTVO

Slišali smo, dr. Peter Vencelj, da razmišljate o uvedbi pouka tudi ob sobotah. V svetu si prizadevajo, da bi šestdnevni pouk odpravili, mi naj bi ga pa ponovno uvedli? V naši šoli smo anketirali učence in učitelje, kaj mislijo o vašem predlogu. Njihov odgovor je: »Šola v soboto? Ne, hvala!« Sobota in nedelja sta edina dneva, ko smo s starši resnično skupaj. Ali niste nič pomislili na naše zdravje? Več dni v tednu bomo v šoli, bolj bomo utrujeni in težje bomo mislili. Ob sobotah si želimo iger, izletov, skratka prostega časa. Naše hrbtenice so že tako dovolj ukrivljene od sedenja, oči okvarjene. Če bi morali še ob sobotah v šolo, bi jo zasovražili. Zahtevamo, da nam ne vzamete sobote. Lahko pa poskrbite, da bomo razbremenjeni med tednom. Namesto nekaterih obveznih predmetov lahko uvedete »delavnice«, v katerih bomo oblikovali svobodno izbrane teme in različne projekte.

Učenci OŠ Grm Novo mesto

OPERA MOBILE V KOČEVJU

KOČEVJE — Minuli petek (12. aprila) je v Kočevju gostoval priznan svobodni umetnik Janko Jezovšek, ki sicer deluje v Nemčiji. V njegovi glasbeni delavnici so ustvarjali gojenci kočevskega vrtca, učenci Osnovne šole Stara Cerkev in dijaki prvega letnika Gimnazije Kočevje. Skladatelj, kabarelist in animator Jezovšek meni, da ima vsak ustvarjalne sposobnosti, le spodbuditi ga je treba, da jih izrazi. To mu je tudi v Kočevju uspelo, saj je k ustvarjanju glasbe pritegnil tudi tiste, ki so menili, da za to zvrst ustvarjanja niso nadarjeni. Vključili so se tako prizadevno, da lahko ugotovimo, da je mladi razvijajoči se duh še kako potreben alternativnih scen tudi v procesu vzgoje in izobraževanja.

CERKVE OBNAVLJAJO — Delavci SGP iz Grosupljeva v teh dneh končujejo dela pri zaščiti in popravilu vaše cerkve v Maršičih pri Orneku v ribniški občini. V ribniški dolini je še veliko cerkva potrebnih obnove in zaščite, vendar primanjkuje denarja. (Foto: M. Glavonjič)

Tiktaka tempirana socialna bomba

Zakaj smo prenovitelji (SDP) vložili interpelacijo in kaj predlagamo

Kako se je moglo zgoditi, da je slovenska družba s tako visoko socialno varnostjo v letu dni postala tempirana socialna bomba? Prvi in zelo globok vzrok so nakopičene razvojne napake v preteklosti, drugi, nič manj pomemben, tisti, ki je pravzaprav proizvedel še več gorja, kot je bilo objektivno nujno, pa je napačna politika izvršnega sveta in Demosa v skupščini. Napačna, ker je ideološka, saj se je več kot tristo dni pretežno ukvarjala z oceppljanjem, s spravlo, s kadrovske čistkami in oblastno prestižnimi boji. Ker je nepragmatična, saj je prepozno reagirala na ZIS-ovo politiko izmuzgavanja izvoznikov in domačih proizvajalcev, ker je nespoštna za to, da bi se dogovorila za ekonomsko vzdržen prehod Jugoslavije v neko novo ekonomsko skupnost ali mirno nastajanje samostojnih suverenih držav, v, ker je nespoštna za nov razvojni in igon pridobiti tudi tuja posojila.

Napačna je tudi razvojna usmerjenost izvršnega sveta:

V izbiri med kalašnikovci, pendreki, diplomacijami in državnim uradništvom ter razvojem podjetništva, aktivne zaposlovalne politike, izobrazbe, zdravja in socialne varnosti za vse, se je odločila za prvo.

Namesto za tekmo in pluralizem lastnin se je odločila za privatizacijo in denacionalizacijo, v kateri so edini, ki izgubijo, tisti, ki so 45 let s svojim delom družbeno lastno soustvarjali; v druž-

benih dejavnostih pa namesto strokovnega in javnega upravljanja ponujajo politično tutorstvo, hierarhijo in podražavljanje.

V razvojni politiki gasilstvo, intervencionizem in tutorstvo drage države vsiljuje namesto razvojne industrijske politike. Oblikuje se stiskaška in avtoritativna namesto stimulative in demokratično nadzorovane socialne države.

Prenovitelji zato predlagamo spremembo razvojnega koncepta: intenziven, ne gasilski razvoj: socialno politiko kot element in spodbudo takega intenzivnega razvoja; pridobivanje sredstev za tak razvoj s premirjem in dogovorom o prehodnem obdobju v Jugoslaviji in z zaizinteresiranjem tujine za skupne naložbe v naš novi razvojni ciklus in reševanje najhujših socialnih zagat; decentralizirano moderno državo, ki je orodje demokratičnega upravljanja in soupravljanja delavcev, državljanov, uporabnikov, strokovnjakov z javnimi in družbenimi zadevami ne pa strankarski Demosov instrument za ideologiziranje in tutorstvo nad državljanji; predlagamo pluralizem lastnin in tekmo med njimi, takšno določanje titularjev družbene lastnine, v katerem priznavamo njen organski nastanek: vložke bivših lastnikov, delavcev, bank, države, tujih svlagateljev itd. socialno partnerstvo namesto socialnega kaosa in socialne vojne.

To potegne za seboj decentralizirano socialno politiko, razvoj modernih oblik socialnega dela tudi v podjetjih, mrežo javnih in zasebnih profesionalnih in prostovoljnih socialnih institucij in oblik dela, ki prestrežajo najhujše socialne probleme v času prehoda iz pretežno zaprtega v pretežno odprto socialno in ekološko občutljivo tržno gospodarstvo z moderno socialno drža-

Zakaj se tudi mi pridružujemo napovedani stavki Izjava vzgojiteljev domov Dolenjske

Vzgojitelji in ravnatelji Dolenjskih domov smo se v petek, 5. aprila, skupaj s predstavnikom občinskega in republiškega Zavoda za šolstvo — prof. Škufco in prof. Jankovičem, sestali v Domu učenčev v Črnomlju. Poleg strokovne teme »Kazen kot vzgojno sredstvo«, ki nam jo je posredoval dr. Franc Brinc iz Inštituta za kriminologijo, in dogovora o pripravah na letošnjo kulturno-sportno manifestacijo učenčev domov Slovenije — domiadi smo tudi tokrat veliko razpravljali o materialnem položaju domov Dolenjske regije, ki je iz leta v leto slabši navkljub prizadevanjem, da se obdržimo nad vodo. Osrednja problema, ki objektivno pogojeta materialne oziroma ekonomske težave v vseh dolenjskih domovih, sta nestimulativna študijska politika, ki diskriminira učence, ki bivajo v domovih, in neustrezna mreža srednjih šol, ki posledno tudi vpliva na vse manjši vpis v domove izven večjih centrov, kamor sodijo tudi dolenjske občine.

Vsi smo bili enotnega mnenja, da brez globalnih premikov, kamor nedvomno sodita tudi našeta, domovi učencev ne bodo mogli normalno delovati, čeprav se poskušajo reševati na najrazličnejše načine — z oddajanjem prostorov, turizmom, prehrano za zunanje etc. Zato se domovi dolenjske regije tudi pridružujemo stavki delavcev srednjih šol in domov, napovedani za torek, 16. aprila, in podpiramo vse postavljene zahteve.

Za aktiv vzgojiteljev dolenjske regije: predsednik MARJAN GRAHUT

pisma in odmevi

Ne žrtvujemo Debelega rtiča!

Iz poziva RK

Globoko pretresni ob branju pripovedke, objavljenega v Primorskih novicah, da se pripravljajo uničenje slovenske obale, in sicer z izdelavo projektov za morebitni terminal za zemljiški plin, je Rdeči križ Slovenije z zaskrbljenostjo ugotovil, da se z omenjeno študijo posega na zemljišča, katerih lastnik je ta organizacija.

Iz globoko humanih, naravovarstvenih, ekoloških in občeloških vrednot protestiramo proti takim razmišljanjem o onesnaženju in uničenju najlepšega dela slovenske obale. Podpiramo razvoto, smo za to, da se tudi vprašanje energije in surovin reši v Republiki Sloveniji. Ni pa sprejemljivo, da se postavi omejeno energetsko postrojenje na tako lokacijo.

Debeli rtič, kjer je edino slovensko letovišče za zdravljenje otrok, je naravna znamenitost naše obale. Letno se v njem zvrsti na letovanju ali zdravljenju tudi do 10.000 otrok. Pri tem gre tudi za dejstvo, da je populacija, ki letuje na Debelem rtiču, iz najbolj ogroženih socialno šibkih družin, ki jim je naše zdravišče edina možnost, da letujejo na morju.

Rdeči križ ne bo pristal, da se mu to zemljišče vzame in da se uporabi za ekološko grobe projekte. Zato pravočasno opozarjamo.

PLAČILO ZA POKONČNOST

Komisija Skupščine Republike Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je na zahtevo celotnega vodstva Skupščine Republike Slovenije z glasovi poslancev vladajoče koalicije izglasovala razrešnico Alenki Leskovic, vodji skupščinske informativne službe.

Stranki demokratične prenovalnosti, drugim strankam opozicije in celo nekaterim tankovestnim poslancom Demosa je sprva sicer uspelo braniti in ubraniti pokončnost odgovorne delavke skupščine, ki je tvegala svoj položaj, da bi zavarovala zakonitost dela skupščine in svobodo obveščanja.

S sklopom o razrešitvi Alenke Leskovic se je Demosovo vodstvo skupščine Z DEJANJEM opredelilo proti pravni državi in proti svobodi tiska.

Pravljenci o novih razlogih za razrešitev Alenke Leskovic pa ne bodo verjeli niti tisti volivci Demosa, ki doslej še niso spregledali, za kaj gre.

Politična direkcija SDP Slovenije

Kje so predvolilne obljube?

Upokojenci zamerijo očitke Demosovih poslancev

Na območju Občinske zveze društev upokojencev Novo mesto je končalo letne konference vseh deset samostojnih društev in devet poverjeništev, ki so v sklopu DU Novo mesto. Društva imajo včlanjenih skupno okrog 78 odstotkov vseh upokojencev. Skupno število včlanjenih je 5960. Povprečne pokojnine z varstvenim dodatkom so znašale v občini Novo mesto decembra 1990 (po tem času se niso povečale) 4.637 din, in sicer starostne 5.049, invalidske 4.474 in družinske 3.858 din. V regiji (Novo mesto, Trebnje, Črnomelj, Metlika in Krško) so znašale decembra povprečne pokojnine 4.540 din. Povprečni OD zaposlenih v Sloveniji je znašal decembra 7.151 din (brez delnic, obveznic in bonov za živila). O očitkih nekaterih vladnih poslancev iz Demosovih strank, da so pokojnine previsoke in da jih je treba znižati, si lahko vsak sam ustvari svojo sodbo na podlagi prikazane razmerja med pokojninami in povprečnimi plačami zaposlenih.

Letne konference so bile letos izredno dobro obiskane, verjetno zaradi splošnega kriznega stanja v državi, saj je znašala udeležba 35 do 50 odst. članstva. Z zadovoljstvom in pohvalami so vsa društva ocenila delo v preteklem letu, bodisi na organizacijskem, kulturnem, športnem, rekreacijsko-izletniškem in drugih področjih. Vse konference so v uvodnem delu popstrili v Žužemberku, na Dvoru in Novem mestu z nastopi pevskih zborov društev, v Skočjanu pa tudi s skupino kulturnikov osnovne šole Skočjan in s predavanjem dr. Kapsa o krvnem pritisku. Po široki razpravi so vsa društva sprejela programe dela za tekoče leto.

Upokojenci pa so z velikim razočar-

anjem ugotovili, da so vladajoče stranke Demosa, katerim so tudi upokojenci pripomogli, da so prišle na oblast, pred volitvami kritizirale pokojninski sistem in njegovo financiranje ter obljubljale boljše za upokojence. Na žalost so se obljube po enem letu vladanja obrnile v nasprotno stran, ki upokojence, zlasti v tem letu, potiska v socialno bedo. Dejstva o tem so očitna, ugotovljajo upokojenci. Spremenjeni predpisi področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja pa segajo kar za nazaj v pravice upokojencev (v mesec december) in zamrznejo nadaljnje usklajevanje pokojnin s porastom OD tako radikalno, da bodo zaradi takih ukrepov upokojenci v tem letu prikrajšani za 20 odst. pripadajočih pokojnin oziroma bodo izgubili dve pokojnini in pol. Pa to še ni vse. Zakon o dohodnini obdavčuje na novo vse upokojence; enim že odtrgujejo davke, drugi bodo to čutili ob koncu leta. Ne smemo tudi prezreti pri starejših in bolnih upokojencih večjih izdatkov za zdravila in pričakovane večje participacije pri zdravstvenih storitvah, kakor tudi od 1. aprila za 39 odst. povečanih stanarin za najemnike stanovanj in za električno ravno takega odstotka, za RTV 70%. In kaj vse bo po napovedih še sledilo?

Zaradi takih ugotovitev so novomeški upokojenci sprejeli protestno izjavo, ki je bila objavljena v zadnji številki Dolenjskega lista. Na letni konferenci v Novem mestu so tudi sklenili, da bodo organizirali svojo udeležbo upokojencev na proslavi 50-letnice ustanovitve OF, ki bo v Ljubljani 27. aprila, zato vabijo svoje člane, da se do 26. aprila prijavijo v pisarni društva.

RUDI HRVATIN

KROŽIJO LETALA IN PISMA

RIBNICA — Nad Ribniško dolino te dni ne krožijo le Kadijevičevi in Bavčerjevi (vojaški in policijski) »samaljoti« (letala), ampak tudi neka čudna pisma, saj naslovljenci menijo, da so neprijazna, netaktna in tudi žaljiva. Pošiljatelj zahteva spremembe — demokratične, seveda — in to čimprej. Daje tudi nasvete. Prejemniki pisem pravijo, da gre za podlost, in v razgovorih zastavljajo nasprotna vprašanja, kot: Od kod piscu hiša, stanovanje in še eno stanovanje? Kako more imeti toliko energije, ko pa je bil invalidsko upokojen (ali morda upokojena)? Se posebno še čutijo prizadeti borci. Pričakovati je »pingpong« med avtorjem pisem in prejemniki. Vendar vse to sodi v domeno demokracije, za katero smo v besedah vsi. Doslej je bilo v »dvojboju« uporabljenih preveč čustev in premalo dejstev, kar kaže, da so morda glavni aduti še v rokavu ali pa jih sploh ni.

M. G-č

- Slovenska znanost je že partner za Evropo. (Tancig)
- Socializem je kot vladavina enako (ne)splošnih propadela zato, ker je bil preveč, ne premalo demokratičen. (B. M. Zupančič)

Golf je tujek, a manj bremenjujoč

Nekatera stališča Zelenih iz Brežic o preobrazbi mokriškega gradu

Da bo splošno znani park Mokrice doživel preobrazbo, je sedaj že bolj ali manj znano. Lastnik parkovnega kompleksa in samega gradu »Terme Čatež« se je odločil popestriti svojo turistično ponudbo z izgradnjo igrišča za golf. S tem naj ne bi bil prizadet ožji in tudi najvrednejši del parka, ki obsega kar lepo število raznih drevesnih in grmovnih eksot. Igrišče za golf naj bi obsegalo 18 prog s skupno površino 30 hektarjev. Za to poseg so pridobili stališča, mnenja in soglasja vseh, ki čutijo ali bodo čutili možne posledice.

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta je razvoj celega projekta spremljal in v končni fazi projekta ni nasprotoval, ker smatra, da bi sprememba prinesla v prostor neko novo vrednost, če obstoječi gozd pa tako ali tako ni bil pravilno izgošdarjen.

Razen ustnih in telefonskih zahtev, da nastopimo okoli dogodkov v zvezi z mokriškimi parkom, smo prejeli nedavno tudi pisno zahtevo, naj se o tem posegu kot stranka izrečemo. Ker smo iz zahtev nastali, da je javnost o tem posegu in možnih posledicah na prostor pomanjkljivo seznanjena, smo malce pobrskali po literaturi in zaprosili za mnenja strokovnjake, ki to zadevo obvladajo. Za kakšen poseg v prostor gre, vam podajamo v presojo v nadaljevanju teksta.

1. Travnate površine se na urejenih igriščih za golf kosijo 1 — 3-krat tedensko, gnojijo pa 4 — 5-krat letno z umetnimi gnojivi (15 — 20 g/m²).

Seveda se za igrišče uporabljajo posebne mešanice trav, ki jih pri nas ni in zato zahtevajo posebno nego (zalivanje zelenic vsak drugi dan).

2. V zimskem času se škropijo proti plesnim (ista škropiva in koncentracija kot za pšenico).

3. Plevel, kar v tem primeru pomeni neprimerne travne rastline za igrišče, se uničuje s herbicidom, ki se uporablja za zatiranje plevla med koruzo.

4. Za pripravo površin za golf bo potrebno posekati nekaj manj kot 3000 m³ lesne mase (posajeno bo le 1400 dreves).

5. Ožji del parka (pri gradu) ostane nedotaknjen.

Očitno brez vnašanja kemije in tujih rastlinskih vrst v naš prostor tudi tu ne bo šlo.

O vplivu podobnih igrišč na okolje so izvedli analizo na inštitutu v Stuttgartu (Schulz) in ugotovili, da vpliv gospodarjenja iz teh igrišč na okolje je, vendar je manjši, kot bi bil na kmetijskih površinah, če bi bile namesto igrišč. Objavili so tudi spisek kemikalij, ki se ne smejo uporabljati na igriščih ravno zaradi vpliva na okolje. Upajamo, da ima ta spisek tudi bodoči vzdrževalec igrišča in se ga bo držal.

Zeleni Brežic zavzemamo stališča, da je golf igrišče sicer tujek v našem prostoru (predvsem po tematski in po sestavi rastlin na igrišču), vendar manj obremenjuje prostor kot marsikatera druga dejavnost.

Zahtevamo pa, da se vsa dela, predvsem pri poseku, spravi in odstranitvi panjev, izvedejo strokovno, da ne bi pri tem poškodovali dreves, ki ostanejo. Ravno tako morajo ostati vsa s pomembno naravnostvenega stališča vredna drevesa nepoškodovana in zaščitena pred vplivom raznih pesticidov. O uporabi pesticidov so naša stališča že znana in jih ne gre ponavljati, zavzemamo pa se

za zagotovitev javnega nadzora nad uporabo pesticidov in umetnih gnojil v prahu in spremljavo njihovega vpliva na okolico parka.

Za Zelene Brežic HRVOJE ORŠANIČ

HVALA ZA POMOČ

Najlepše se zahvaljujemo vsem gasilskim društvom in ostalim, ki so 20. marca tako požrtvovalno sodelovali pri gašenju tako velikega požara in preprečili, da se ogenj ni razširil še na ostala poslopja. Hvala dobrim vaščanom, ki so nam po nesreči kakorkoli in s čimerkoli priskočili na pomoč.

Udovičevi iz Repč

Sam in zapuščen

Spomini in spraševanja

Velikonočna nedelja. Površno poslušam osmrtnice. Saj nobenega ne poznam. Ponoviti bolj pristihl. Ne pa menda ni umrl Bašlev Jože! Komaj dojamem. Za solze je bilo tihi hip se prezgodaj, do srca novica se ni prišla. Toda njegova zvezda je ugasnila. Spremljala ga je 47 pomladi.

Premlad si umrl, Jože. Na pragu pomladi, ko se znova vse prebujuje, cveti, žvrzoli, si umrl. Zgrudil si se brez slovesa, sam, kot si živel. Samo ti veš kdaj, kako. Prišli smo se posloviti z žalostjo. Zbogom, Jože! Spominjali se bomo ob pogledu na Trnjevce, kako si kosil in obračal seno. Spominjali se te bomo, kako si sadil koruzo na Brezencih. Rad si jo mahnil še v Laze in naprej v hosto po zajčke, saj si tolikokrat rekel, da jih imaš rad in da le ti veš za »stale«. Pa v svoj gozd si hodil, kjer ti je teta Ana še kot malemu Jožiju kazala mejnike. Ob srečanjih z znanci si rad povedal kaj hudomušnega, rad si se od srca nasmejal. Dragi Jože, samo razdajal si se, posebno zadnja leta, ko si ostal čisto sam na veliki kmetiji. Zdal, ko te ni, si lahko očitalo, da bi ti bilo lahko kaj pomagali. Rad si pomagal ljudem, posebno prosečim, se z njimi razgovoril, tako znova in znova, leto za letom. Tvoja kmetija pa... Če bi bili ljudje toliko pomagali tebi, kot si ti njim, bi bila zgledna.

Jože, hvala ti za vsa dobra dela. Naj ti bo lahka gomila na mirno-peškem pokopališču.

J. G.

ELEKTRIKA STRESLA GASILCE

RIBNICA — Vodstvo občinske gasilske zveze Ribnica je te dni močno streslo, ko so dobili račun Elektra za porabljeno elektriko v gasilskih domovih v zimskem obdobju. Šlo je namreč za ogromno število, za nekaj 10.000 din. Izkazalo pa se je, da so računi upravičeni. V gasilskih domovih imajo namreč tako imenovane gostinske obrate zaprete tipe, se pravi, naj bi bili namenjeni le gasilcem. Seveda prihajajo sem na pičajo tudi negasilci, zaradi česar so pogosto protestirali gostinci, ki jim je promet upadal. Največ pripomb je bilo zaradi takega točenja v »državi« Lončarjij. Gostinci pričakujejo rešitev od napovedane finančne policije, ki je stopila na prste tudi šušmarjem in vsem, ki bodo bogateli na nepošten način.

M. G-č

Božidar Flajšman

Kar ne moremo si misliti, da ne bo v Metliki nikdar več srečalva Flajšmanovega Darčka, človeka, ki je do kraja rad imel svoje rojstno mesto, to »belokranjsko Sparto«, kot jo je sam rad imenoval. V njem je vedno živel pridih resnične zaljubljenosti v Metliko in ta ljubezen se ni izgubljala v praznih besedah, ampak je odsevala v zavesti, da je človek za to mesto tudi dolžan nekaj narediti.

Le kje vse smo ga našli! V kolikih društvih in organizacijah! Od prvih igralskih poskusov na šolskem odru pa kot naraščajnika pri Sokolu, pevca, muzika pa mladega borca v narodnoosvobodilnem boju, od koder se je po vojni vrnil kot oficir. Potem služba in po službi udarniški in družbeno koristno delo. Povsod je prijel. Kot občinski odbornik in član mnogih komisij, kot sodelavec v vodstvih telovadnega, gasilskega, turističnega, muzejskega in pogrebne družva, v zvezi borcev, pri pevskem zboru in godalnem orkestru, pri igralski družini in folklorni skupini in ne nazadnje v vodstvu Glavne gasijske zveze, ki je v šestdesetih letih pridelala tri odmevna pustovanja, ki so v Metliko privabila na tisoče Belokranjcev in Dolenjcev.

Božidar Flajšman je poznal delo, poznal pa je tudi oddih, veselje, sproščeno besedo in pesem. Bil je duhovit, iskrič, šegav — veselje je bilo z njim delati.

Flajšmanova posebna ljubezen pa je bila, da je zbiral in zvesto hranil vse, kar je spominjalo na preteklo časa. Že mnogi njegovi albumi s številnimi pričami zgodovine Metlike in Bele krajine so vrednota zase.

Ko je pred leti izgubil ljubljeno ženo in še nekaj svojih dragih, je ostal sam v osamelih hiši na Mestnem trgu. Vse to ga je upognilo, toda strlo ga ni. Sicer sta ga obiskovala sin in hči in ga vabila k sebi, vendar se Darček ni mogel ločiti od Metlike in rojstne hiše. Šele težka bolezen ga je zadnja leta primorala, da si je poiskal zavetje v metliškem domu počitka. In tu je bil s svojo vedrino in optimizmom mnogim ostarelim v veliko pomoč in uteho. Manjkalo jim ga bo.

In manjkalo bo Darčka, tega »metliškega Spartanca«, še marsikomu. V 68. letu se je umaknil iz življenja. Onemela je njegova vedra beseda, ugasnila je njegova živa podoba. V spominu Metličanov in v analih mesta pa bo še dolgo živel.

J. DULAR

Ema Muser

Na kraju njene poti smo, na koncu odčrtane steze, na kateri ni več ne besed in ne pogleda, je molk v temi pokoja in je trajno slovo od radosti in stisk življenja, življenja, ki se je začelo pred 77-imi leti.

Pri dvaindvajsetih letih in pol je pokojna Ema Muser že dosegla profesorski naziv na ljubljanski filozofski fakulteti, in preden je 1951. leta postala ravnateljica novomeškega učiteljskega, je preizkusila Kalvarijo in Golgote pohoda Štirinajste na Stajersko, zapore in koncentracijsko taborišče Ravensbrück

ter pred vojno, med vojno in po njej kar deset dekretnih delovnih nastavitvev v šolah in šolskih upravnih organih od Celja, Crnomlja, Novega mesta, Kočevja, Trbovelj in Ljubljane do Postojne in Beograda.

Odlike te strokovne, pedagoške in družbene delavke so bile delovnost, požrtvovalnost, kritičnost z iskanjem objektivne resnice, skrbnost, natančnost in doslednost, zvestoba stroki in času z naklonjenimi in nenaklonjenimi upi in hrepenenji. Ogromno človeških, strokovnih in pedagoških spoznanj je prinesla v duše in srca bodočih učiteljev. Ko so ji na začetku 60-ih let zaupali vodenje Medobčinskega zavoda za prosvetno-pedagoško službo v Novem mestu, je videvala in potrjevala svojo vlogo s ciljem, da se šola potrjuje kot institucija brez kakršnekoli stihije, kajti šolski organizem ima svoje zakonitosti umejanjanja, ki so nujno podprte s širokim spektrom znanj iz pedagoških disciplin in strokovnih področij.

Mlade ljudi je učila ljubezni do domovine in svojega naroda, vse to iz dopornosti in osebnih odzivanj ter potrjevanj v času, ko je divjala vojna, in v času, ko se je bilo treba boriti za potrjevanje miru in svobode. Za vidne uspehe pri razvoju šolstva in za prispevke na področju zgodovinopisja ji je bila leta 1969 podeljena Trdinova nagrada. Kljub širokemu javnemu delovanju se je hoteno odločila za življenje samotnega popotništva, ki mu je ostala zvesta tudi v zadnjih letih življenja. Povest o njenem življenju in delu se je iztekla in od tod dalje bo živel spomin na vse, kar je dobrega storila v svojem življenjskem poslanstvu.

JOŽE ŠKUFCA

Anton Šobar

Pred kratkim so v Ribnici pokopali Antona Šobarja iz Bukovice, priljubljenega krajana, upokojenca in višjega gasilskega častnika prve stopnje. Rojen je bil leta 1904 v Bukovici v zavedni slovenski družini. Že v mladosti je stopil v požarno stražo v Bukovici in na Opekarni v Ribnici, kjer je bil zaposlen kot delavec, po vojni pa kot direktor.

Bil je med ustanovitelji gasilskega društva Bukovica leta 1932 in poveljnik tega društva vse do začetka vojne 1941. Leta 1938 je obiskoval gasilsko poveljniško šolo v Ljubljani. Leta 1942 je bil odpuščen v internacijo. Po vojni je bil najprej referent za požarno varnost in poveljnik gasilskih društev Ribnica, Bukovica in Jurjevica. Ob ustanovitvi ukrajne gasilske zveze Kočevje leta 1946 je postal njen poveljnik in to funkcijo opravljal do njene ukinitve leta 1956. V tem obdobju je organiziral več tečajev za gasilske podčastnike in strojnike. Nato je postal pomočnik poveljnika Gasilske zveze Ljubljana in poveljnik 6. gasilske cone, ki je vključevala občinske zveze Ribnica, Velike Lašče in Sodražica. Od leta 1973 do 1978 je bil požarni inšpektor občine Ribnica. Bil je 8 let član upravnega odbora Gasilske zveze Slovenije in udeleženec ustanovnega kongresa Gasilske zveze Slovenije.

Vse te in mnoge druge dolžnosti je opravljal vestno in uspešno, ob tem pa je ostal vedno skromen. Bil je znan in

priljubljen med gasilci Slovenije, posebno v domači ribniški občini. Bil je viden družbenopolitični delavec v občini in krajevni skupnosti, uspešno pa opravljal tudi odgovorne dolžnosti na področju civilne zaštite.

Za svoje delo je prejel številna priznanja in odlikovanja, največ za delo na področju gasilstva: najvišje gasilsko odlikovanje, kipec Matevža Haceta, plaček krajevnih skupnosti in Urbanovo nagrado, najvišje občinsko priznanje.

Od prijatelja, sodelavca in priljubljenega krajana sta se poslovila v imenu ribniške občinske gasilske zveze njegov tajnik Edo Tanko, v imenu Gasilske zveze Slovenije pa član njenega predsedstva Branko Božič.

Ganljivo je bilo poslednje slovo, saj se ga je poleg številnih krajanov, godbopevcev in lovcev udeležilo 370 gasilcev iz občinskih gasilskih zvez Kočevje, Grosuplje, Ribnica, Cerknica in Logatec, poklicna gasilska brigada iz Ljubljane, člani gasilskega področja Ljubljana I, kar vse zgornjo pričla o delu in priljubljenosti tega zaslužnega ribniškega rojaka.

Ratajčeva mama

V ponedeljek, 8. aprila, smo se v trebanjskem pokopališču poslovili za Ratajčeve mame z Vine Gorice pri Trebnjem. Pokojna Viktorija se je rodila leta 1909 v Gornji Radgori, na skromni domačiji sta začela z moznim Lojzom snovati svojo družino. Leta 1947 se jima je rodila hčerka Zdenka, štiri leta pozneje pa sin Alojz. Oče se je zaposlil pri Gozdnem gospodarstvu Trebnjem, mati pa je pridno obdelovala kmetijo in opravljala gospodinjstvo. Čeprav ni bilo lahko, so sosedje mnogokrat slišali, kako si je prepirala pri delu.

Ratajčeva mama sem spoznal pri 16 leti, ko sem prišel na dom Ratajčevih. Obiska je bila zelo vesela. Tekmovala sem ter tja in prinašala na mizo dobrote. Kmalu je stekel pogovor o tem in onem. Kmalu je pripovedovala o svojih časih in o svojem vsakdanjem delu. Preseñnila me je s svojim razpoloženjem bistrostjo.

Zal jo je mnogo prezgodaj načela za ležen, jo stiskala in jo končno premagal. Vsi njeni prijatelji in znanci ji želijo miren počitek.

SLAVKO KRŽAN

Zdenka Peručič

Petega aprila smo se na trebanjskem pokopališču poslovili od Zdenke Peručič iz Rimske 21. Rodila se je 1929. leta v Dolenji Nemški vasi.

Dom, ki sta ga z možem Lojzom zgradila v Trebnjem, je nadvse ljubila. Obogatila ga je z najlepšimi cvetličnimi predragocenimi gobelinami, ki so jih nenejane pridne roke. Poleg gospodinjstva je vodila knjigovodstvo za razne ustanove. Zdenka je bila med ljudmi priljubljena, njena prijaznost, iskrenost in obzira brota so privabile marsikoga na obisk. Malo je poklepetala in vsakogar v njenem popeljavu med gredice, ki so krojile okoli hiše. Zdenko bomo ohranili v lepem spominu!

Piše zgodovinar Zdenko Picelj

ZDRUŽEVALNA SILA V USODNEM ČASU

Pred 50 leti je bila ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda

Ta program je izražal najnaprednejše težnje slovenskega naroda, to je boj za izgon okupatorjev in osvoboditev dežele, združitev vseh Slovencev, obnovo jugoslovanske države na novih temeljih, povezanost s slovenskimi narodi, pristojno ljudsko demokracijo, samoodlobo in urejanju notranjih in zunanjih odnosov slovenskega naroda, preoblikovanje slovenskega narodnega znanja.

Za samo trdnost Osvobodilne fronte ni bilo nepomembno načelo o lojalnosti njenih skupin v medsebojnih odnosih, kar so to ob novem letu 1941 izrazile še posebno izjavo. Izjava skupin v OF o medsebojni lojalnosti in neomajni pripadnosti OF se glasi: »Ob pričetku leta 1942, ki bodi leto slovenske narodne osvoboditve, izjavljajo vse skupine, včlanjene v OF, da smatrajo v teh usodnih časih slovensko narodno enotnost za svojo temeljno dolžnost. Podarjajo, da sta njihova medsebojna lojalnost in njihova pripadnost OF — neomajni.«

Izjavo je objavil tudi Slovenski poro-

čevalce, leto III, št. 1, dne 6. januarja 1952.

Vodstvo OF slovenskega naroda je sodilo, da je program devetih temeljnih točk sprejemljiv za slehernega poštenega Slovenca. To je bila organizacija, ki je zbirala vse rodoljubne Slovence v boju proti okupatorju in izdajalski domači buržoaziji. Čeprav niso uspela prizadevanja, da bi se v OF vključile vse skupine in krogi ljudi, od katerih se je to pričakovalo in s katerimi se je vodstvo OF o tem dogovarjalo, se je vendarle že v letu 1941 vključilo vanjo okrog 18 skupin. Bile so različne po svoji politični preteklosti, svetovnonazorski opredelitvi pa tudi glede števila svojih pristavev. Vse skupine razen dveh, ki so jih iz OF izključili zaradi njeunega pozitivnega odnosa do četniškega gibanja Draže Mihajlovića, so ostale zveste programu OF. Njihovi predstavniki so tvorili Vrhovni plenum OF, ki se je prvič zbral na zasedanju 15. junija 1941. Njegov izvršni organ je bil izvršni odbor OF, ki so ga tvorili le predstavniki štirih ustanovnih skupin OF. Najprej se je imenoval delovni odbor in ga je izvolil vrhov-

ni plenum OF na svojem drugem zasedanju 28. junija 1941.

Boris Kidrič je o vsenarodnem značaju Osvobodilne fronte zapisal: »Merilo za narodovo zrelost in njegovo življenjsko sposobnost je njegova borbenost in strjenost v hudih trenutkih. Narod, ki v tako usodnih časih, kakor jih preživljamo dandanes Slovenci, ne bi znal združiti vseh svojih zdravih in pozitivnih moči v boju za osvoboditev, ne bi bil vreden svobode. Dejstvo, da so najboljše sile slovenskega naroda skvale enotnost, ki se je oblikovala v Osvobodilno fronto, je potemtakem že samo ob sebi pomemben korak k svobodi. Borbeno akcija, ki jo razvija Osvobodilna fronta, pa je najtrdnejše dejansko in moralno jamstvo, da bo slovenski narod na svoji zemlji res svoj gospod. Razvoj Osvobodilne fronte izredno jasno razkriva, kdo je za narod pozitivni in kdo negativen. Tisti, ki so zakrivali narodno katastrofo in narodovo sužnost ali pa se po katastrofi pobratili z zatiralci bodo morali ostati izven Osvobodilne fronte. Njihov žalostni napor, da bi s spletkami, lažmi in podtaknji

zavrli polet osvobodilne fronte, doživlja vkljub svoji izdajalski žilavosti neuspeh za neuspehom. Tisti, ki so prišli v množično gibanje Osvobodilne fronte iz špekulantskih namenov, pa tudi ne bodo prišli na svoj račun. Osvobodilna fronta je borbeno gibanje in bo potemtakem po načelu naravne izbire izločila vse politično naplavino, ki ni sposobna vzdržati ostrih oblik osvobodilnega boja. Osvobodilna fronta slovenskega naroda se je danes že zdravo zakoreninila v slovenskih ljudskih plasteh. Njeni šte-

vilni terenski odbori, ki se neugnano širijo ne glede na kavarniške kombinacije nekaterih ljubljanskih gospodov, jamčijo Osvobodilni fronti značaj vsenarodnega gibanja, ki ga ni več mogoče niti iztrebiti niti razkrojiti.«

V času od 26. aprila do 22. junija 1941 sta KP in OF ustvarili široko omrežje svojih organizacij po mestih in vajah. Pri tem je imel pomembno vlogo list Slovenski poročevalce, ki je postal glasilo OF. Leta 1941 je izšlo 32 števil. Prva številka je bila tiskana v 2000 iz-

Proslava OF v Ljubljani

LJUBLJANA — Te dni se iztekajo zadnje priprave na glavne proslave v Ljubljani ob 50. obletnici ustanovitve OF in vstaje slovenskega naroda. Proslave pripravlja poseben odbor javnih delavcev ter predstavnikov političnih strank in drugih organizacij. Vodi ga Ciril Zlobec, sestavljajo pa še: Ivan Dolničar, Franc Godeša, Stane Kovač, Marjita Lončar, Matija Malešič, dr. Janez Milčinski, Bogdan Osolnik, dr. Janko Pleterski, dr. Jože Plut, Zoran Polič, dr. Ciril Ribičič, dr. Dimitrij Rupel, Jože Školč, Dragica Rome, Josip Vidmar in Viktor Zakej. Osrednja prireditve na državni ravni bo 27. aprila zvečer v Cankarjevem domu, na njej pa bo govoril Milan Kučan. Že v petek, 26. aprila, bo otvoritev razstave »Inovacije v NOB« na Trgu revolucije, v avli stolpnice »Iskra«, v soboto, 27. aprila, dopoldne pa »Pohod po poteh svobodne Ljubljane« ter zatem ob 11. uri ljudsko zborovanje na Trgu revolucije. Na tem množičnem srečanju nekdanjih borcev iz vse Slovenije, predvsem pa prebivalcev Ljubljane, bosta govorila Ciril Zlobec in Ivan Dolničar. V letošnjem jubilejnem letu vstaje in boja slovenskega naroda bodo 23. in 24. maja o pomenu tega boja v Evropi organizirali tudi mednarodni znanstveni simpoziji.

V. B.

dežurni poročajo

KRADEL PARKET — Nekdo je zadnje dni v Novolesu, obratu vezanega lesa, ukradel 13,33 kvadratnega metra parketnic iz jesenovega furnirja. Straški novole-sovci so s tem oškodovani za 3.063,10 din.

OB KOLO Z MOTORJEM — V času med 7. in 8. aprilom je neznan storilec ukradel kolo z motorjem, s čimer je Novomeščan Franc Potočar oškodovan vsaj za 7 tisočakov.

KDO JE RAZBIJAL PO STROJIH? — Med 5. in 8. aprilom so nepridipravi na še nepojasnjen način prišli v ograjen prostor metliške Komunale, kjer je spravljenih več delovnih strojev in orodja. Neznanci so po strojih razbijali stekla in luči, prav tako so stekla razbili na šestnajstih oknih in komunalne oškodovali za okroglih 7 tisočakov.

VLOM V VETERINARSKI ZAVOD — V noči na 14. april je nekdo vlomil v prostore Veterinarskega zavoda v Metliki. Pridno je stikal po omarah in predalih, očitno iskanje denar, na koncu je moral oditi praznih rok. Z vlomom povzročene škode je bilo za tisočake.

OBISK V VRTNI BARAKI — V času med 2. in 12. aprilom je nekdo vlomil v vrtno barako nad vasjo Ragovo. Baraka je last Novomeščana Stanislava Pocaaja, v njej pa je imel spravljeno več orodja, ki je seveda odšlo z vlomilcem. Po grobi oceni je škoda za okoli 5.000 din.

HUDO RANJEN POD TRAKTORJEM

MALA SEVNICA — 39-letni Rafael Pajk iz Kriza je 11. aprila ob 8.30 peljal traktor po lokalni cesti iz Kriza proti Mali Sevnici. Tod je vozilo v desnem nepreglednem ovinku zaradi prevelike hitrosti zaneslo na neutrujeno kolovozno pot, nakar je traktor zdrsil čez cesto in se prevrnil. Pajk se je med prevačanjem hudo poškodoval in so ga prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, materialno škodo pa so ocenili na 30.000 din.

Padel dvajset metrov globoko

Porinil ga je pivski tovariš

KOČEVJE: 41-letnega Dominika Rujlja iz Kočevja so našli 11. aprila ponoči mrtvega v stolpnici Kidričeva 4, v Kočevju. Najprej niso vedeli, ali gre za umor, nesrečo ali samomor. Preiskava pa je pokazala, da je bil pokojni tistega dne v stanovanju 52-letnega Franca Majcna, kjer sta oba še z dvema drugima ves dan bolj ali manj popivala.

Okoli 22. ure je odšel Rujelj ven, za njim pa še Majcna, ki se je kmalu vrnil. Šele obdukcija trupla je pokazala, da je Majcna zgrabil Rujlja za vrat in ga potisnil prek 90 cm visoke ograje v globino. Rujelj je padel okoli 20 m globoko — to se je namreč dogajalo v 6. nadstropju. Seveda sta se Rujelj in Majcna pred tem dogodkom sprla. Kriminalisti so zoper Majcna napisali ovadbo, preiskovalni sodnik pa je zanj odredil pripor.

J. P.

Namesto volilcev »volik« tajnik

Le neverjetna lahkomišelnost je bila ozadje ponareditve volilnih zapisnikov v Posavju — M. M. še čaka na razplet postopka

Slovenski kriminalisti so napovedali razmahu gospodarskega kriminala neizprosno boj. Tudi krška in novomeška UNZ v tem nista izjemi. Pričujoča zapisi govore o nekaterih v zadnjih mesecih na Dolenjskem in v Posavju odkritih ter obravnavanih primerih tovrstnih kriminalnih dejanj, katerih »storilci« so praviloma vodilne osebe delovnih organizacij, podjetij ali trgovin.

KRŠKO — Prve neposredne demokratične volitve v Sloveniji so že kar davna preteklost. Čeprav prve, kakih večjih zapletov niso prinesle, izjema je seveda tisti, do katerega je prišlo v Krškem in o katerem so se sredstva javnega obveščanja takrat na dolgo in široko razpisala. Celotni očitki o strankarskih igrah so bili vključeni v komentarje javnosti, vložena kazenska ovadba krških kriminalistov zoper 40-letnega svetovalca za kadrovska vprašanja skupščine občine Krško, M. M. iz Podbočja, na srečo ne kaže tega. Zgolj neverjetna lahkomišelnost je bila tista, ki je M. M. v vlogi tajnika občinske volilne komisije pripeljala do tega, da je lastnoročno ponaredil 10 zapisnikov o delu volilnih odborov za volitve delegatov v republiški zbor združenega dela v 48. volilni enoti. Člani volilnih odborov so zapisnike v dobri veri podpisali, takšni pa so se seveda upoštevali pri objavi končnih volilnih rezultatov.

Tako imenovani »čisti kmetje«

ZGOREL BMW

DOLNJE BREZOVO — 12. aprila ob 22.10 je prišlo na lokalni cesti med Sevnico in Brestanico v kraju Dolnje Brezovo do požara na osebnem avtomobilu BMW 324, za krmlilom katerega je sedela Antonija Budna iz Boštanja. Vzrok požara ni znan, zato pa je znano, da je vozilo popolnoma uničeno. Škode je za 230.000 din.

DELOVNA NEZGODA V IMV

NOVO MESTO — 12. aprila ob 8.30 je prišlo v novomeški IMV Revoz do hude delovne nezgode, v kateri se je poškodoval 21-letni Niko Moravec iz Vinice. Med opravljanjem dela v lakirnici se je z nogu uprl v konstrukcijo tekočega traku, pri tem pa mu je na stopalo padla delovna miza. Zmečkanino in odprt zlom mu zdravijo v novomeški bolnišnici.

Poltretje leto zastoj do elektrike

Mimo številca na glavni kabel priključeni stroji

DOLENJE LAKNICE — Dolgo je Cvetko Z. iz Dolenjih Laknic in Francu P. iz Gorenje Stare gore uspelo v ilegali obdržati početje, ki sta si ga privoščila že davnega decembrskega dne leta 1988. Kot pravi uradno policijsko poročilo, naj bi namreč takrat na Zajčevem domu prerezala glavni električni kabel in zatekla nanj mimo električnega številca priključila več gospodinjstvih strojev in aparatov. Nujno početje je bilo odkrito šele letošnjega 10. aprila, temu primeren je seveda izračen povzročene škode. Celjski Elektro, območno nadzorništvo v Škocjanu, sta s takim početjem oškodovala za kakih 30 tisočakov, za kolikor je v tem poltretjem letu steklo elektrike mimo številca. Možakarja bosta morala o svojem početju spregovoriti tudi pred sodniki.

kazenske ovadbe naj bi M. M. izhod za to našel v tem, da je na tih desetih ponorejenih zapisnikih število volivcev povečal na 548 od skupaj 549 volilnih upravičencev. Tako so bili ponorejeni zapisniki za volišča v Leskovcu, Krškem Agrakombinatu, Velikem Kamnu, gasilskem domu na Gori, Domu svobode v Brestanici, KS Kostanjevica, v gasilskem domu Podbočje, Velikem Trnu, Rožnem in Raki.

Na podlagi ponorejenih zapisnikov naj bi M. M. sestavil zbirni zapisnik in ga poslal v Trebnje, od koder je seveda potoval najprej v Ljubljano. Največ glasov je M. M. »določil« kandidatu iz Krškega Janezu Zarnu; sledili so Jože Košak, Janez Povšič, Martin Lepšina idr. Podružnica Slovenske kmečke zveze iz Krškega je 23. aprila odgovorne opozorila na ta spodrslijaj in že 5. maja so bile volitve za 48. volilno enoto ponovljene. Zakonitost volitev je bila s tem rešena, M. M., ki je osumljen kaznivih dejanj ponorejanja listin in ponorejanja volilnih rezultatov, pa na razplet postopka še čaka.

B. BUDJA

S kladivom umoril spečega sina

»Pomisli sem, kaj pa, če otrok ni moj; šel v šrambo po kladivo in udaril« — Tako je sodnik govoril S. D. iz Metlike — Ukrep zdravljenja

METLIKA — Zaradi boleznii, ki so jo zdravniki označili za shizofrensko psihozo, se 36-letni S. D. iz Metlike pred dnevi ni mogel udeležiti sojenja, na katerem bi moral odgovarjati za krut in strašen zločin — umor lastnega, komaj 4 mesece starega otroka. Sodnik novomeškega temeljnega sodišča so svojo nalogo, kar zakon seveda dopušča, opravil brez obtožbe.

S. D., ki je bil v priporu od lanskega 17. decembra in od 25. januarja letos dalje na zdravljenju v Centru za mentalno zdravje v Ljubljani, za obravnavo ni bil sposoben, sodniki so se oprli na njegov zagovor, ki ga je podal pred preiskovalnim sodnikom. Kot je verjetno znano, je lanskega 17. decembra popoldne v svojem stanovanju v Metliki s kladivom treščil po glavi 4-mesečnega sina Jureta; ta je zaradi zloma lobanje in zmečkanine možgan kmalu po udarcu umrl.

Preiskovalnemu sodniku je S. D. povedal, kako se že 20 let zdravi zaradi bolezni živcev; pričelo se je že leta 1970, ko je prišel v Zagreb v I. letnik srednje šole. V zadnjem času se je zdravil v psihiatrični bolnišnici Vrapče pri Zrebru, kamor je odšel že 16. novembra 1990. Ob vikendih je sicer prihajal domov, toda sam je povedal, kako so se mu večkrat pojavljale misli o umoru in samomoru. Vse to je povedal tudi zdravniku, a mu je ta le povečala dozo zdravil in ga mirno vnovič poslala domov na vikend. Prav ta vikend je bil za 4-mesečnega Jureta usoden.

Tisto popoldne je bil S. D. s sinom sam doma, žena je s starejšim otrokom odšla na pošto. Jure je mirno spal, S. D. pa je ležal na postelji. »Kar naenkrat mi je šinilo nekaj v glavo, pomisli sem: kaj pa, če otrok ni moj? Šel sem v šrambo, vzel kladivo in v njem otroka udaril po glavi. Po dejanju sem zaklenil hišo in pobegnil proti železniški postaji Rosalnice. Ko sem bil na sredni mostu za vas Bubnjarci, sem skočil v Kolpo, a potem kdove zakaj spaval na breg. Nato sem se hotel vreči pod vlak, med hojo po železniški progi proti Rosalnicam sem si premislil, šel sem do železničarja in ga zaprosil, naj pokliče miličnike,« je med drugim preiskovalnemu sodniku govoril S. D. Tudi to je povedal, kako nikoli in nikdar ni imel v mislih ubiti koga od svojih, vselej je mislil le na samomor, enkrat se je že skušal obesiti, drugič si je življenje skušal vzeti z električnim tokom. Celo z ženo se je dobro razumel in

Sodišče je reklo svoje. Metličanu S. D., ki je lanskega decembra s kladivom umoril svojega štirimesečnega sina Jureta, je senat prisodil ukrep zdravljenja v psihiatrični ustanovi. Diagnoza njegove bolezni in somorilka nedolžnega otroka je shizofrenna psihoza, zavoljo nje je bil S. D. na zdravljenju v Vrapčah že od lanskega novembra. Sam je zdravnik opozoril na blodenje, na slo po samomoru, ubijanju. Nihče ga očitno ni jemal dovolj resno. Ko je zdravnik pred tistim za Jureta usodnim decembrskim izhodom potožil o svojih težavah, o mislih, ki se

UKRADEN AVTO PUSTIL SREDI CESTE

BREŽICE — Minuli teden, 7. aprila, ob 22.30 je neznan nepridiprav ukradel osebni avto Golf, last Brežičana Alojza Tomažina. Podvig bi se za tattu nemara srečno končal, ako ga že po nekaj metrih vožnje ne bi ustavljala miličniška patrulja. Zmikavt jo je sklenil popihati, ko pa je videl, da iz te moke ne bo kruha, je vozilo pustil na cesti, sam pa jo jadrno ucvril med bloke. Roki pravice je ubežal, Tomažin pa je vozilo vendarle dobil nepoškodovano nazaj.

V MESNICO PO DENAR

BREŽICE — Neznana oseba je 12. aprila okoli 19. ure vlomila v mesnico brežiške Agricare. Od vse mesnine ji je bila najbližja vsebina registrske blagajne; iz nje je vzela 7 tisočakov.

OB OSEBNI AVTO

BREŽICE — V noči na 11. april je bila Brežičanka Emilija Smiljanič ob osebni avto R-5. Vozilo je bilo parkirano v garaži, v katero pa je nekdo srečno vlomil. Registrska številka ukradene avtomobila je NM 124-881.

VLOMA V POŠTO IN TRGOVINO

GRADAC — V noči na 12. april so neznani storilci vlomili v tukajšnje pošto in prodajalno trgovskega podjetja Mercator. Iz slednje so odnesli 781 din, najdenih v registrski blagajni, po temeljitem pregledu pošte — trgovina in pošta sta v istem objektu — pa so se morali zadovoljiti z vsega 150 din. Veliko večja pa je z vlomom povzročena škoda, grabe ocene govorijo o 5.500 din.

Tlačenka morala na odpad

V 150 kilogramih prejšnji teden na Grabnu narejene tlačenske odkrije bakterije salmonelle

NOVO MESTO — Vse zaenkrat kaže, da se odkrije, do katerega so prejšnji teden med redno analizo mesnih izdelkov iz predelave KZ Krka na Grabnu prišli uslužbenci novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno, ne bo končalo z zastrupitvami ali epidemijo. V odvzetem vzorcu tlačenke, narejene v ponedeljek, 8. aprila, je bila po opravljeni preiskavi v petek nesporno ugotovljena prisotnost salmonelle. Kakšne, zaenkrat še ni znano.

Po tej novici je veterinarska inšpektorica novomeške Uprave inšpekcijskih služb seveda nemudoma ukrepala. Pokazalo se je, da je bilo tisti ponedeljek narejene 150 kilogramov tlačenke, okužene s salmonelo, inšpektorica jih je v skladišče našla še 71. Ostala je šla v prodajo, vsi količin tlačenke, ki je še bila pri trgovcih, so seveda zasegli in jo skupaj s tisto iz skladišča poslali v uničenje ljubljanskemu Koteks Tobus. Koliko je bilo prodane, ni natančno

znano, brzokone pa ne bo odveč opozorilo kupcem, če seveda ni prepozno, naj tlačenka ne konča v želodcih.

Veterinarska inšpektorica je hkrati odredila analizo vseh mesnih izdelkov, narejenih prejšnji teden v predelavi na Grabnu, vendar rezultatov še ni, enako, kot še ni rezultatov superanalize vzorcev sporne tlačenke, ki jo opravljajo v Ljubljani. Dodajmo ob tem, da je bilo delo v predelavi seveda ustavljeno, v ponedeljek popoldne so uslužbenci novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno opravili razkuževanje prostorov, na preiskave pa so bili poslani tudi vsi tamkaj zaposleni. Kajti odgovora, kako in od kod je salmonela prišla v tlačenko, zaenkrat še ni.

B. B.

PO DOLENJSKI DEZELI

• Francka Grošelj iz Šentlovrenca je imela minuli petek vrata stanovanjske hiše odklenjena. Neznane je to s pridom izkoristil: v kuhinji je našel denarnico, v njej pa 3 tisočake. Da jih je vzel, ni potrebno posebej omenjati. Edina sled za njimi je trditve, da je bil v hiši Rom. Tudi vonj in videz označujeta narodnost.

• Pred dnevi je Janez K. iz Orehovice igral biljard v Medveškovevem lokalu v Hrastju. Da je to počel za velike vsote denarja, je ugotovil šele tisti hip, ko v žepu halje ni imel več denarnice s 15 tisočaki gotovine. Dolgi prstov je osumljen 17-letni M. Z. s Tolstege Vrha.

• V noči na 8. april je nekdo vrigel v okno na stavbi Integrala, tozđ Gostinstvo Bela krajina, večjo granitno kocko. Zadnji opomin pred pričetkom turistične sezone je integrallorove veljal 3 tisočake.

• J. T. iz Malega Orehka je minule tedne opravil zaključna gradbeno dela na prizidku kulturnega doma v Mirni Peči. Okolico doma je po opravljenem delu temeljito pospravil, s seboj je bojša vzel tudi ne tako majhen del opažnega materiala. Narobe je le to, ker je bil ta last mirnopske krajevne skupnosti, ki je tako oškodovana za kakih 4.500 din.

• Novogradnja Črnmaljčana Ludvika Šobarja na Rožič Vrhu je že imela prvega obiskovalca. Navada je sicer, da slednji vsaj vljudnostno obdari novograditelja, toda ponekod so se učili drugače. V danem primeru je obiskovalec prišel v hišo skozi kletno okno, za spomin pa je vzel s seboj 50 litrov belega vina in dve domači salami.

BREZ

TELEFONSKE ZVEZE

TREBNJE — Nekaj Trebančanov je minuli teden robantilo nad prekinjenimi telefonskimi zvezami s svetom. Vroč kri je zakuhal 43-letni Trebančan Alojz G., ki je pri izkopu gradbene jame v Levstikovi ulici z rovokopačem pretrgal telefonski kabel. Poštari so škodo ocenili na 4.000 din.

TAT IN VLOMILEC ZA ZAPAH

KRŠKO — Uslužbenci krške UNZ so 10. aprila prijeli 21-letnega Darka S. iz Tržišča pri Sevnici. Mladenič je osumljen tatvine osebnega avtomobila Pavle Stomatovič s Senovega, fička so kasneje našli v Šmarju pri Jelšah, prav tako osebnega avta Golf Cady Janeza Šerjaka, o čemer smo zadnjič že pisali, na njegov račun pa naj bi šla tudi tatvina fička Jožeta Povšeta iz Sevnice. To pa še zdaleč ni vse. Darko S. je osumljen še vлома v krško srednjo tehniško šolo in dveh tatvin denarja v krškem zdravstvenem domu: Albinu Goršiču iz Artič naj bi odnesel 1.700 din, Heleni Bračun s Senovega pa denarnico z dokumenti. Uslužbenci krške UNZ očitajo Darku S. tudi dve tatvini iz osebnih avtomobilov: ob prvi naj bi Mariji Pešec zmaknil 2.000 din, ob drugi pa Petru Žuraju denarnico z dokumenti.

KRADEL V IMV?

NOVO MESTO — 30-letni Stanko M. iz Goriške vasi je utemeljno osumljen, da je med oktobrom 1990 in februarjem 1991 v novomeškem Revozu ukradel razne avtomobilske dele. Po doslej znanih podatkih naj bi IMV na tak način »olajšal« za nič več in nič manj kot 173.832,50 din.

KRONIKA NESREČ

NEPREVIDEN VOZNIK TOVORNJAKA — 9. APRILA OB 15.55 JE 30-letni Tilen Bečaj iz Srednjih Laknic peljal tovornjak s priklopnikom po cesti iz Mokronoga proti Puščavi. Ko je pripeljal od Deuzovega gostinskega lokala po klancu navzgor, ga je na kolesu z motorjem dohitel 21-letni Tomaž Jaklič iz Šentrupeta. Slednji je pričel tovornjak prehitovati, med tem manevrom pa je Bečaj, ne da bi se prejščal, ali to lahko stori, pričel s tovornjakom zavijati v levo na parkirni prostor. Jaklič se je sicer umikal, vendar je vseeno trčil v levi blatnik tovornjaka in se hudo poškodoval. Zdravi se v novomeški bolnišnici, materialno škodo pa so ocenili na 50 tisočakov.

PEŠAKINJA NENADOMA NA CESTO — 27-letni Viljem Erman z Velikega Cirknika se je 9. aprila ob 10.45 peljal z osebnim avtom Jugo 45 po cesti iz Hrastovice proti Puščavi. Tisti čas je v Gornjih Jesenicah pri stanovanjski hiši št. 25 stal ob cesti tovornjak za prevoz odpadkov. Ko je Erman pripeljal do njega, je izza tovornjaka nenadoma stopila na cesto 39-letna Jožica Us. Erman je sicer zaviral, a je Usovo, ki je doma iz Gornjih Jesenic, vseeno zadel in zbil po tleh. Pešakinja se je v nezgodi hudo ranila in so jo odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. O moči udarca priča škoda na zviti pločevini, ki znaša 3.000 din.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

II. ZVEZNA LIGA, zahod, ženske, 17. KOLO: NOVA GORICA — LIK KOČEVJE 2:3 (9, -8, -9, -13, -6)

LIK Kočevje: Klun, Kočevar, Ogrišec, Vidmar, Turk, Ibrahimović, N. Briški, Drobnič, K. Briški, Starc, Levstik.

LESTVICA: 1. Pula 28, 2. Jedinstvo Elir 28, 3. Partizan Tabor 12, 8. LIK Kočevje 12, 9. Nova Gorica 10, 10. Poreč 10.

Pari zadnjega kola: LIK Kočevje — Bled, Jedinstvo Elir — Partizan Tabor, Poreč — Nova Gorica itd.

I. SOL, ženske, 21. KOLO: ROGOVA — PIONIR 3:1 (8, 14, -11, 10)

Pionir: Ostroveršnik, Poreber, Končič, Hočevar, J. in K. Vernig, Blatnik

LESTVICA: 1. Koper Cimos 36, 2. Krim 36, 3. Pionir 20 itd. V zadnjem kolu igrajo Novomeščanke doma z Mislinjo.

roketmet

II. ZVEZNA LIGA, ženske, 22. KOLO: VELENJE — OPREMA 19:20 (10:8)

Oprema: Štefanišin, Guštin 1, Vuk 1, Križman, Jerič 10, Bejtović 3, Dragičević 3, Kersnič, Petek 1, Kovač — Jerič.

LESTVICA: 1. Modca Šparta 40, 2. MTC 35, 3. Oprema Kočevje 14, 10. Branik 14, 11. Borovo 13, 12. Burja Centrocop 10, 13. Lokomotiva 0.

Pari prihodnjega kola: Oprema Kočevje — Branik, Zamet — Borovo, MTC — Burja Centrocop, Kranj — Lokomotiva itd.

I. SRL, moški, 21. KOLO: VE-

LIKA NEDELJA — INLES RIKO

23:26 (15:13)

Inles Riko: Lapajne, Djokić 1, Mohar, Šilc 3, Marolt, Mihelič 4, Lesar 16, Pajnič, Fajdiga 2, Jakšič, Abram, Škaper.

KRŠKO — STT RUDAR 21:26 (10:14)

Krško: Brodnik, Kekić 1, Kozinc, Martinčič 4, Urbanč 7, Vrstovšek, Rakar, Pirc, Keše 2, Voglar 7, Kovač, Imperl.

DOBOVA AFP — FERROTEHNA 33:21 (16:7)

Dobova AFP: Jurkas, Levec 5, Bratanič, S. Deržič 1, Starc 2, I. Deržič 11, Žibert 3, Glaser 7, Krajnc 1, Večerič 3, Černoga, Polovič.

LESTVICA: 1. STT Rudar 35, 2. Pomurka Bakovci 33, 3. Inles Riko 33, 9. Dobova 18, 11. Ormož 13, 12. Velika Nedelja 11, 13. Krško 9, 14. Emens Dol (-4) 0.

Pari prihodnjega kola: Inles Riko — Krško, STT Rudar — Jadransko, Ferrotehna — Pomurka Bakovci, Liplast — Dobova, Ormož — Preddvor, Drava — Velika Nedelja itd.

nogomet

SNL, 21. KOLO: ELAN — VOZILA 0:0

Elan: Črv, A. Primc, Kolenc, Kramar, V. Primc, Pavlin, Milanović, Horvat (Kobe), Plevnik, Mesojedec, Bracovič (Markovič).

LESTVICA: 1. Slovan 31, 2. Rudar (V) 30, 3. Ljubljana 26, 10. Rudar (T) 18, 11. Mura 18, 12. Vozila 18, 13. Elan (-2) 17, 14. Steklar 17, 15. Partizan Hmezd 15, 16. Medvode 13.

Pari prihodnjega kola: Ljubljana — Elan, Partizan Hmezd — Nafta, Steklar — Medvode, Vozila — Rudar (V), Mura — Rudar (T) itd.

Je boj za obstanek že dobljen?

Četrto zaporedno zmago so si igralke kočevske Opreme priigrale v gosteh proti Velenju — Inles Riko čaka na Rudarjev spodrsrlaj

Čeprav je malokdo verjel v čudež — kar zmaga v gosteh pri ekipi Velenja zagotovo je — se je ta vendarle zgodil. Ekipa kočevske Opreme je zabeležila svojo četrto zaporedno zmago; točki so si dekleta priigrala v celjski dvorani Golovec, česar niso pričakovali niti največji optimisti. Dve koli pred koncem je boj za obstanek brčkone že dobljen, še pred kakim mesecem pa so mogli videli ekipo Opreme že kot zanesljivega potnika v nižji tekmovalni razred.

Težko je že sedaj ocenjevati, kaj je krivo tako nenadnemu preobrtu v igri in rezultatih kočevske ekipe. Enega od vzrokov je gotovo iskati v tisti neverjetni seriji nesrečnih porazov, ko so igralke Opreme navzlic dobri igri ostajale praznih rok in izgubljale že dobljene tekme. Kolo sreče se je naposled obrnilo. Prvič jim je športna sreča stala ob strani to soboto. Velenjčanke so bile na pragu zanesljive in pričakovane zmage; vodile so domala vsoto tekmo, njihova prednost je bila med štirimi in petimi zadetki. Tako je bil rezultat 16:1 za nje, nekaj minut pred koncem so vodile celo z 19:15, in ni ga bilo, ki bi si upal staviti na presenečenje. Toda Kočevke so zapored dosegle pet zadetkov, prejele pa nobene, in nenadejan, a zato toliko bolj dragocen uspeh je bil tu. S tema točkama so se igralke Opreme povzpelle na 9. mesto na lestvici. Novo prilžnost, da ga potrdijo, imajo v soboto, ko igrajo doma z ekipo mariborskega Branika, ki se prav tako bori za obstanek v ligi. Zmaga bi pomenila, da so Kočevke dokončno dosegle zastavljeni cilj tudi ob še tako neugodnem razpletu, ki bi pomenil, da bodo drugogoljsko društvo zapustile kar štiri ekipe. Šicer pa si kočevski ženski roketmet mesto med drugogoljskimi ekipami po kvaliteti tudi zasluži.

PLESNI TEČAJI NA LOKI

NOVO MESTO — Plesni center Dolenjske, ki že nekaj mesecev pod vodstvom Borisa Vovka pridno dela v prostori gostišča Na loki, pripravlja od nedelje naprej plesne tečaje za odrasle. Pričetek začelnega tečaja bo v nedeljo, 21. aprila, ob 16. uri Na loki, nadaljevalnega ob 18. in izpopolnjevalnega ob 20. uri. Takrat pa se bo moč tudi prijaviti.

DVAJSETO REPUBLIŠKO PRVENSTVO DELAVCEV OZN

KRŠKO — V športni dvorani osnovne šole Milke Kerin v Leskovcu je bilo včeraj, 17. aprila, 20. jubilejno republiško prvenstvo delavcev organov za notranje zadeve v judu. Prvenstvo so se udeležili športniki prav vse slovenskih uprav, o rezultatih, še posebej o dosežkih dolenjskih predstavnikov, bomo podrobneje poročali v prihodnji številki.

ZMAGI KOBETA IN VUKELIČEVE

NOVO MESTO — ŠK Pionir je bil minule dni organizator regijskega šahovskega prvenstva za mlajše pionirje in pionirke, ki se je končalo brez večjih presenečenj. To pomeni, da sta zmagi odšli v Stari trg ob Kolpi. Med pionirji je slavil Tadej Kobe, ki je zbral 5 točk, sledijo: Muhič (Kočevje) 4,5, Raškovič (Grm) 4, Simič (Stari trg) 4, itd., pri dekletih pa je slavila Vukeličeva z 9 točkami pred Gorenčevo (Šmihel) 6,5 ter Kapševa, Vergotova in Madroničeva (vse Stari trg).

-ob

TRI PRVA MESTA RAVNOGORČANOM

KOČEVJE — Na rednem mesečnem šahovskem vikend turnirju, katerega pokrovitelj je bil orodjar in ključavničar Ivan Čuk iz Kočevja, so šahisti Ravne Gore osvojili prva tri mesta. Zmagal je Jurkovič pred Klobučarjem in Golubovičem, četrti je bil Žilevski, peti pa pionir Mark Vesel (oba Kočevje). Skupaj je nastopilo 34 igralcev, zaključni turnir sezone bo v nedeljo, 5. maja. Pokrovitelj bo informacijski center Gora Kočevje.

I. STANIČ

Elan vse bližje dnu lestvice

Po porazu doma proti Nafti še blede igra proti Vozilom — Boj za obstanek bo hud in negotov

V dveh zaporednih tekmah pred domačimi gledalci so nogometaši novomeškega Elana osvojili vsega eno točko; to pa je daleč od tega, kar je vodstvo kluba, ki se bori za obstanek v prvi republiški ligi, pričakovalo. Po spodrsrlaju v boju proti Nafti v predzadnjem kolu so članovci razočarali tudi v nedeljo, ko so z Vozili igrali 0:0.

Uvodoma pa velja zapisati, da je delitev točk najpravičnejša. Obe enajsterici sta imeli nekaj prilžnosti za zadetek, najlepša pa je bila zagotovo tista v zadnji minuti srečanja, ki je žogo na poti v mrežo Vozil ustavilo blato. Žal je to v slabu utehu Novomeščanom, ki v spomladanskem delu prvenstva še niso okusili slasti zmage. Kar štirje remiji so veliko manj, kot so trener in igralci načrtovali. Da je podoba še bolj čr-

na, so poskrbeli ostali neposredni tekmeči v boju za obstanek v ligi — doma vsi igrajo neverjetno dobro in učinkovito v zadnjih kolu. Najboljše potrdilo temu je bila nedelja, ko je Steklar presenetljivo zmagal v Trbovljah, Medvode pa so bile boljše od Jadrana Lame. Takšen razplet kaj lahko pripomore k temu, da bo novomeški Elan že po nedeljskem 22. kolu povsem na repu lestvice. Težko je namreč pričakovati presenečenje v Ljubljani na tekmi proti nasprotniku, s katerim so Novomeščani jeseni doma igrali 2:2. Po drugi strani pa nogometaši Steklarja računajo na zanesljiv uspeh z Medvodami, kar bi seveda pomenilo, da bodo na lestvici prehiteli enajsterico Elana. Za slednjo bo v nadaljevanju domala vsaka tekma odločilna v boju za obstanek, razlike med ekipami so namreč slabe majhne, v igri za izpad pa je devet kol pred koncem prvenstvenih obračunov kar sedem ekip.

STRELEK SD HEROJA MAROKA ČETRTO

SKOPJE — V Skopju je bilo minule dni 35. državno prvenstvo v streljanju z zračno puško serijske izdelave za mladinke in mladince. Lep uspeh so dosegli mladi strelci senjske Strelske družine heroja Maroka, ki so s 1092 krogi zasedli četrto mesto; bron so zgrešili za vsega en krog. V posamični konkurenci je bil Skrllec (SD heroja Maroka) peti — do tretjega mesta sta mu manjkala dva kroga — šesti pa Segaz iz Kočevja.

Slovenija Moja dežela.

Šport

TRI DNI NA DIVJIKOLPI

OSILNICA — Od jutri, 19. aprila, pa do nedelje bodo na Kolpi pri Osilnici (na kajakaški stezi) mednarodne tekme v kajakih in kanujih na divjih vodah, ki bodo hkrati tudi izbirne tekme za uvrstitev v jugoslovansko reprezentanco na letošnjem svetovnem prvenstvu in tudi tekme za prvenstvo Hrvaške. Prva dva dni bo slalom (start ob 10. uri), zadnji dan pa v spustu (od Osilnice do Grintovca), start ob 11. uri.

Organizatorji tekmovalni so Kajakaška zveza Jugoslavije, Kajakaška zveza Hrvaške, kajak kanu klub Slavija Zagreb in KSD Tone Ožbolt iz Osilnice. Predsednik organizacijskega odbora je Alojz Eržen, direktor Zastava avta Kočevje, generalni pokrovitelj pa LIV Postojna.

B. B.

Mervarju zmaga v Umbriji

Odličan začetek Krkinih mladincev na dirki

NOVO MESTO — Kolesarska sezona je v polnem razmahu, Krkini tekmovalci so zdaj tu, zdaj tam. Svežih novic o nastopu najboljših članske vrste, v kateri so Papež, Glivar, Ravbar, Turk, Eržen in Judež, na veliki etapni dirki Po Spodnji Saški ni, zato pa je na voljo nekaj drugih vesti.

Najbolj razveseljiva prihaja iz Italije, kjer novomeški mladinci potrjujejo, da imajo nemara najkvalitetnejšo in najobetavnjšo vrsto v zgodovini kluba. Nič čudnega, če bodo temu primerni tudi njihovi apetiti na letošnjem svetovnem mladinskem prvenstvu, kjer bodo skušali prvi jugoslovanski kolesarski medalji na tako velikih tekmovanjih, ki jo je lani osvojil Bogdan Fink, dodati nemara še kakšno. Mladinci Krke so namreč imenitno začeli veliko mednarodno kolesarsko dirko »Po Umbriji«: prvi je skozi cilj 90 kilometrov dolge prve etape privozil Boštjan Mervar, za njim sta se zvrstila Italijana Trevisano in Bandollini. Mervarjev uspeh v konkurenci stotih mladih kolesarjev iz petih držav je dopolnil Andrej Gimpej, ki je bil najboljši v točkovanju gorskih ciljev.

Manj razveseljive so vesti z Begamaškega kolesarskega tedna, kjer nastopa 16

amaterskih in 7 profesionalnih ekip s preko 140 kolesarji. V jugoslovanski reprezentanci — zanjo vozijo kandidati za ekipno vožnjo na svetovnem prvenstvu — tekmuje tudi Novomeščan Igor Turk, Jugoslovani pa so z nastopom razočarali. Ekipno so trenutno na 18. mestu, naš najboljši, Rnjaković pa je na 57. mestu.

ZADOVOLJNI TRENER — Janez Jagodic, trener mladinske vrste kolesarjev KLD Krka, je upravičeno zadovoljen. Mervar, Stangelj, Gimpej in Majde so danes ekipa, kot bi si jo žele sleherni trener v svetu. Tudi dirka Po Umbriji je to dokazala.

Minulo nedeljo je bil v Novi Gorici peti kolesarski kriterij po ulicah mesta. V zavoljo nastopov na drugih mednarodnih dirkah močno okrnjeni konkurenci je pri

• Tik pred zaključkom redakcije smo prešli še končno razvrstitev mladinske etapne dirke Po Umbriji. V skupnem seštevku je Gorazd Stangelj zasedel peto mesto, Mervar pa sedmo, medtem ko je bil v točkovanju gorskih ciljev Stangelj tretji, Gimpej pa četrti.

članih zmagal Pagon, G. Puš (Krka) je bil peti; med pionirji je zmagal Gabrič (Videm Krško), J. Puš (Krka) je bil četrti; pri članicah pa je drugo mesto zasedla Marjeta Sajevec (Krka).

PRVOMAJSKI TURNIR V MALEM NOGOMETU

MIRNA — NK Vejer z Mirne prireja v soboto in nedelo, 27. in 28. aprila, turnir v malem nogometu. Prijave sprejema organizator vsak dan med 18. in 19. uro na telefon (068) 47-452 (Bartoli), prijavnina znaša 900 din, nakazati pa je na račun ziro račun pokrovitelja, mirenškega Migrosa, št. 52120-601-12776. Turnir bo potekal na igrišču mirenške osnovne šole, pričel se bo ob 9. uri, žrebanje prijavljenih ekip pa bo v četrtek, 25. aprila, ob 18. uri v gostini Kolar na Mirni. Prijavljene ekipe naj na žrebanje prinesejo potrdilo o vplačilu prijavnine. Najboljše ekipe čakajo pokali in denarne nagrade.

ŠAHOVSKI KOTIČEK

• Šahovska zveza Slovenije in Šahovsko društvo Vrhnika sta pred dnevi pripravila tiskovno konferenco, na kateri so Vrhnici predstavili revijo »Šahovska misel«, katere izdajatelj so. Revija bo namenjena tistim, ki se s šahom ukvarjajo aktivno, kot tudi ljubiteljskim igralcem in zvedavim kratkohlodnikom v šolskih klopeh. »Šahovska misel« je ugledala luč 10. aprila, kupcem pa bo na voljo v kioskih Tobaka in vseh večjih knjigarnah; cena posamezne številke je 35 din. Za tiste, ki se želijo naročiti na revijo, še naslov: »Šahovska misel«, Čolnarska 9, 61360 Vrhnika. Celoletna naročnina za pet števk je 150 din. (bb)

• ŠK Milan Majcen iz Sevnice je pripravil odprto prvenstvo kluba in občinsko šahovsko prvenstvo za leto 1991. Odprto prvenstvo je dobil Volčanšek (Krško), ki je zbral 11 točk, sledijo pa: Kos (Krško) 11 Mesojedec 10,5, Smerdel (oba Sevnica) 9, Božič (Krško) 8,5 itd. Občinski prvak je postal Mesojedec s 7,5 točke, Smerdel jih je zbral 6, Sorli 6, Cvirn 4,5, Kolman 4,5 itd. (jb)

• ŠK Krško je bil organizator 3. rednega mesečnega hitropoteznega klubskega turnirja za marec. Zmagal je Kos ml., ki je zbral 11 točk, sledijo pa: Božič 9, Urek 8, Volčanšek 7, Smerdel 7 itd. V skupnem seštevku vodi Kos ml. z 31 točkami, Božič jih ima 29, Volčanšek 22, Kos st. 11, Rozman 11 itd. (jb)

Pet setov za odločni točki

Po razburljivem boju so kočevske odbojkarice zmagale v Novi Gorici — Boj za obstanek brčkone dobljen — Še en poraz pionirjev

Odbojkarice kočevskega Lika, z njimi pa tudi številni privrženci tega športa so si v soboto oddahnil. Dekleta so se očitno prebudila pravi čas. Po seriji porazov so nazivale dve zaporedni pomembni zmagi, najpomembnejša je bila seveda sobotna, ko so v Novi Gorici ugnale neposredne tekme za obstanek v ligi. Ti točki sta kolo pred koncem že zagotovili, da se bo v Kočevju tudi prihodnjo sezono igrala drugogoljska odbojka.

Kar 2 uri in 10 minut je trajala sobotna tekma. Obe ekipi sta se še kako zavedali, da zmaga prinaša obstanek, poraz pa brčkone slovo od II. zvezne lige. Novogoričanke so pričele bolje, po vodstvu s 7:0 so

dobiti vsaj en niz. To pa gotovo ne bo pretežka naloga.

Le še malo je do konca prvenstva tudi v prvi republiški ligi, kjer Koper Cimos in Krim bijeta ogorčen boj za vrh. Končnega zmagovalca bo odločilo še zadnje kolo. Pionirjeve bodo to pomlad brčkone hitro pozabile, s pičilim izkupičkom so po zaslugi jesenske zaloge točk ostale v sredini lestvice; tudi sobotni poraz v Rogozji jim tega mesta ni ogrozil. Očitno je pač, da mladi vrsti manjka izkušenj, prav zategadelj bo letošnja pomlad ostala zapisana tudi po sporu med trenerjem Prahom in žužemberskima igralkama Bruščevno in Podolsko — obe sta bili stebra jesenske ekipe, ki se je borila celo za vrh lestvice — rezultat tega je bil, da sta dekleti prenehali igrati v vaditi. Brez dvoma škoda zanju in za dolenjsko žensko odbojko.

B. B.

TEČAJ ZA SODNIKE

TREBNJE — Do 30. aprila letos se kandidati lahko prijavijo na tečaj za notranje sodnike, ki se bo začel 7. maja ob 16. uri v trebnjski stari osnovni šoli in bo skupaj z izpitom trajal 3 dni, kar bo v celotnem seštevku pomenilo 15 ur. Tečaj, ki ga organizira ZTKO Trebnje, bo vodil zvezni nogometni sodnik Vlado Šajn iz Ljubljane. Prijave sprejema ZTKO Trebnje, ki daje tudi podrobnejše informacije.

Tenis, golf, nogomet

Športni park v Šmarjeških Toplicah vse bolj približljivo zbirališče rekreacije željnih meščanov in okoličanov

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Resda zaenkrat še v skromnem obsegu, toda Krško zdravilišče v Šmarjeških Toplicah postaja vse bolj priljubljeno zbirališče rekreacije in sprostitve željnih novomeščanov in okoličanov. Pa pri tem sploh nimamo v mislih strogega zdraviliškega kompleksa z bazenom, savno in že v kratkem odprto novogradnjo, o kateri več v eni prihodnjih števk, pač pa sto ali nekaj več metrov oddaljeni športni park.

Teniški igrišči sta lahko s svojo urejenostjo zgled domala vsem bližnjim in daljnim sosedom, zlasti tistim v novomeškem Portovaldu. »Med prvimi na Dolenjskem smo letos začeli sezono igranja tenisa na prostem, slednja traja že domala mesec.« je ondan s ponosom razlagal Matevž Aš, direktor šmarješkega zdravilišča.

ZA VSAKOGAR NEKAJ — Z izgradnjo dveh novih teniških igrišč dobiva športni park v Šmarjeških Toplicah dokončno podobo.

»Tudi cene so za vsak žep; za uro igranja je potrebno odšteti 70 din, medtem ko so dopoldanski termini še cenejši; ura igranja je do 14. ure 40 din.« Toda to še zdaleč ni edino razvedrilo rekreacije željnih obiskovalcev. Lani narejeno in odprto igrišče za mini golf je dobilo dokončno podobo, ob igrišču so mize za namizni tenis, tu je še trimska steza in žogobarčarjem dobro poznano malonogometno igrišče, ki je še posebej od nedeljah vseskozi zasedeno. In če k temu pristoječe bližnji zaprti bazen s savno ali zunanje kopalnice, ki se že pripravlja na pričetek sezone, potem so razlogi tistih, ki vse postopje obiskujejo Šmarješke Toplice, na dlani.

Le še majhna skrivnost za ljubitelje tenisa: že te dni naj bi bil športni park bogatejši za dve novi igrišči. Vsem, ki si želijo igranja, pa priporočamo rezervacije, ki jih sprejemajo tudi na zdraviliški telefonski številki.

B. B.

Matevž Aš: »Med prvimi na Dolenjskem smo začeli letošnjo sezono igranja tenisa na prostem.«

KRATKE IZ RIBNICE IN KOČEVJA

• V najzanimivejšem srečanju nedeljskega kola v ljubljanski medobčinski nogometni ligi so igralci Kočevja ob podpori bučnih gledalcev močnejši od premaganih ekipa Ihana s 6:2. Strelci za gostitelje so bili Rajšel 2 ter Petkovski, Mijič, Struna, Uzin in Marjanovič. Po tem kolu imajo Kočevci 29 točk, 4 več od Bele krajine, ki je na drugem mestu. V nedeljo igra Kočevje v Litiji.

• Če jim bo uspelo zbrati dovolj denarja, se bodo kočevski športniki med 16. in 21. majem udeležili v Nemčiji mednarodne prireditve »Igre brez meja«. Na prireditvi so jih povabil organizatorji iz Erchenswicka, s katerim Kočevci že nekaj let uspešno športno sodelujejo. V Nemčijo naj bi potovalo 20 športnikov, pretežno šahistov in strelcev.

• Minulo nedeljo so se v Krškem zbrali republiški roketmetni sodniki iz vse države, ki so tam opravljali teoretični del izpita za zvezne sodnike. Med 65 sodniki iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Slovenije sta se ribniška para Troha-Andoljšek in Hočevar-Tavželj dobro odrezala in si tako priborila zvezni status.

• Malonogometni igralci »Tuborga« so pripravili turnir, na katerem je nastopilo 12 ekip. Zmagali so organizatorji, ki so v finalu ugnali Tango z 1:0. Izida polfinalnih dvojbov: Tuborg — Sodražica 3:2 in Tango — Mizarstvo Tanko 1:0.

M. G.č.

Z GOJZARJI IN CEPINOM

• Športno plezanje je ena najbolj atraktivnih dejavnosti, s katero se ukvarjajo novomeški alpinisti. Pri tem niso brez uspeha, povejmo le, da najboljši novomeški plezalci zmoro smeri z oceno VIII+, medtem ko je doslej sploh v Sloveniji najtežja preplezana smer z oceno X+, v svetu pa ima oceno XI+.

• Ker pogoji in vremenske razmere še ne dopuščajo odhoda v gore, se alpinisti ta čas zadržujejo v plezalnih vrtec, nazadnje so bili v nedeljo, 7. aprila, v Armeškem pri Brestanici.

• Novomeški alpinisti so letošnjo pomlad že opravilnekvaj vzponov. Dominik Krese je bil v Libojah pri Celju in splezal štiri smeri osme težavnostne stopnje: Vabeča globina, Zlato jabolko, Super sir in Evropa 9. V Libojah je bila tudi Romana Tomšič, ki je splezala »Vabečo dolino« ter dve sedmici: Bambi in Opico.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 19. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.15 in 15.15 — 0.35 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
KLOBUK KLOBUK
SIMENON, TV naniz., 13/13
11.05 VIDEO STRANI
15.30 VIDEO STRANI
15.40 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
TEDNIK, ponovitev
18.10 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
18.10 ZGODBE O POLUHCU,
lutkovna igrara, 10/12
18.30 MESEČEVA URA, angl.
nadalj., 5/6
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 PO OTOPLITVI, avstralska dok.
oddaja, 1/2
21.15 HEROJI, avstralska nadalj., 1/4
22.10 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA:
DRAGI JOHN, amer. naniz., 9/23
VES TVOJ, amer. film
0.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Maribor — 19.00 Videomeh (ponovitev)
— 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče
— 20.30 Oči kritike — 21.25 Koncert Big
banda in simfonikov RTV Slovenija
— 22.35 Satelitski programi — 23.30 Yutel
— 0.30 Satelitski programi

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30
Povejte, kaj naj počnem (oddaja za otroke)
— 10.00 Šolski program — 12.00 Poročila
— 12.10 Video strani — 12.20 Satelitski
program — 15.40 Nikola Šubić
Zrinski (odlomki iz opere) — 16.30 Video
strani — 16.45 Poročila — 16.50 TV
koledar — 17.00 Pogovori o znanosti —
17.30 Hrvaška danes — 18.15 Povejte,
kaj naj počnem (oddaja za otroke) —
18.45 Polna hiša (amer. naniz.) — 19.10
Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00
Druga ženska (nemški film) — 21.35
Duoptirja — 22.25 Dnevnik 2 — 22.45
Slike časa — 23.45 Yutel — 0.45
Poročila

SOBOTA, 20. IV.

SLOVENIJA 1

8.10 — 1.25 TELETEKST
8.25 VIDEO STRANI
8.35 TV MOZAIK
8.35 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 9. lekcija
9.00 RADOVEDNI TAČEK
9.10 ŠTIRIDESET ZELENIH
SLONOV, 7/7
9.30 ZGODBE O POLUHCU
9.45 HIŠICA BREZ KOLES, lut-
kovna predstava
10.00 ALF, amer. naniz.
10.25 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.25 VEČERNI GOST
12.10 OČI KRITIKE
12.50 VIDEO STRANI
15.40 VIDEO STRANI
15.50 MARLBORO MUSIC SHOW,
ponovitev
16.20 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 HUGO, POVODNI KONJ, amer.
risani film
18.35 ZDAJ PA PO SLOVENSKO
19.00 ŽE VESTE?
19.10 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3 X 3
20.35 TITANIC
22.10 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
22.30 SOVA:
NA ZDRAVJE!, amer. naniz.,
8/30
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
14/21
LJUBEZEN MED TATOVİ,
amer. film
1.15 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

13.30 Satelitski programi — 19.00 Mup-
pet show — 19.30 Dnevnik — 20.15
Filmske uspešnice: CB postaje (amer.
film) — 21.50 Satelitski programi —
22.15 Yutel — 23.05 Satelitski programi

HTV 1

8.45 Poročila — 8.50 TV koledar — 9.00
Sporod za otroke — 10.00 Izbor šolskega
programa — 11.30 Divji svet živali —
12.00 Danes skupaj — 12.30 Slavček
(mlad. film) — 13.30 Risanka — 13.45
Mikser M (zabavna oddaja) — 14.30
Sedmi čut (oddaja o prometu) — 14.40
Ciklus kratkih filmov B. Marjanovića —
14.55 Zeleni Jurij (folklorna oddaja) —
15.25 TV teden — 15.40 Ex libris —
16.25 Poročila — 16.30 TV dražba —
18.00 Vrnitev na otok zakladov (TV
nadalj., 1/10) — 18.55 Denver, poslednji
dinozaver (amer. risana serija) — 19.30

Dnevnik 1 — 20.00 Pogovor tedna —
20.15 Rolling Thunder (amer. film) —
22.00 Dnevnik 2 — 22.20 Športna sobota
— 22.40 Fluid (zabavnoglasbena oddaja)
— 23.25 Yutel — 0.15 Poročila

NEDELJA, 21. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.05 in 12.45 — 24.00
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 OTROŠKA MATINEJA:
ŽIV ŽAV
MESEČEVA URA, angl. nadalj.,
5/6
10.15 V ZNAMENJU ZVEZD, nemška
dok. serija, 7/12
10.45 MUPPET SHOW, ponovitev
11.10 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAM-
BEL FRANCA MIHELČIČA
11.40 OBZORJA DUHA
12.00 EP VIDEO STRANI
13.00 VIDEO STRANI
13.10 KRIŽKRAŽ, ponovitev
14.40 SAGA O FORSYTHIH, nadalj.,
14/26
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 TO JE TISTO, amer. film
18.35 PRELISTAJMO SKUPAJ
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 POSEL JE POSEL, slovenska na-
niz., 3/6
20.35 EPP
20.40 ZDRAVO
21.25 PESMI ZA EUROSONG 91
22.00 DNEVNIK 3, VREME
22.25 SOVA:
KREMLJI IN PRASKE, amer.
naniz., 8/16
INŠPEKTOR MORSE, angl. na-
niz., 3/12
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.00 Športno popoldne — 19.30 Dnev-
nik — 20.00 Bajke na Slovenskem (dok.
oddaja 2/5) — 20.30 Ciklus filmov R. W.
 Fassbinderja: Bolwieser (1. del nemškega
filma) — 22.15 ... — 22.35 Športni pre-
gled — 23.05 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar —
10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke —
12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila
— 13.05 Serijski film — 13.55
Družinska oddaja — 14.25 Nedeljsko
popoldne — 18.45 Risana serija — 19.10
TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00
Dramski program — 21.05 Igrani film —
22.40 Dnevnik 2 — 23.05 Športni pre-
gled — 23.35 Glasbena oddaja — 0.35
Yutel — Poročila

PONEDELJEK, 22. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.00 in 14.35 — 1.35 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
10.50 VIDEO STRANI
14.50 VIDEO STRANI
15.00 OBZORJA DUHA, ponovitev
15.20 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
18.25 SPORED ZA OTROKE
19.05 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 KDOR PRIDE PREPOZNO,
nemška drama
22.10 DNEVNIK 3
22.35 OSMI DAN
23.20 400 LET SLOVENSKE GLAS-
BE, 15. oddaja
0.10 SOVA:
RAY BRADBURY THEATRE,
angl. naniz., 1/6
INŠPEKTOR MORSE, angl. na-
niz., 4/12
1.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Ze-
lena ura — 21.00 Sedma steza (športna
oddaja) — 21.20 Rezervirano za šanson
— 22.40 Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30
Otroška serija — 10.00 Šolski program
— 12.00 Poročila — 12.10 Video strani
— 12.20 Izbrali smo za vas — 16.30 Vi-
deo strani — 16.45 Poročila — 16.50 TV
koledar — 17.00 Šolski program —
17.30 Hrvaška danes — 18.15 Otroška
program — 18.45 Dokumentarna oddaja
— 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 —
20.00 Boljše življenje (humor. serija) —
21.05 Znanja politika — 21.35 Dnevnik
2 — 21.55 Kinoteka Hollywooda —
23.25 Yutel — Poročila

TOREK, 23. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.30 in 14.40 — 24.40
TELETEKST

8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.10 ŠOLSKA TV
ZEMLJEPISE POSEBNOSTI,
10/14
10.50 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 11. lekcija
11.15 SEDMA STEZA
11.35 OSMI DAN
12.20 VIDEO STRANI
14.55 VIDEO STRANI
15.05 MOZAIK, ponovitev
ANGLEŠČINA - FOLLOW ME,
11. lekcija
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK - ŠOLSKA TV
18.10 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 STRAST IN PARADIŽ, amer.
nadalj., 2/4
20.55 NOVOSTI ZALOŽB
21.05 SAN REMO '91, 4. del zabavno-
glasbene oddaje
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.25 SOVA:
BLACK ADDER, angl. naniz.,
1/6
INŠPEKTOR MORSE, angl. na-
niz., 4/12
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
2 Koper — 19.00 Naši zbori — 19.30
Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Žre-
banje lota — 20.35 Večer nemške TV —
22.35 Yutel

SREDA, 24. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.45 in 15.00 — 0.55 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 ŽIV ŽAV
9.50 KDOR PRIDE PREPOZNO,
nemška drama
11.50 STRAST IN PARADIŽ, amer.
nadalj., 2/4
15.15 VIDEO STRANI
15.25 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
BAJKENA SLOVENSKEM, dok.
oddaja, 1/5
17.35 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 FILM TEDNA
AT, turško-nemški film
21.55 VIDEOGODBA
22.40 DNEVNIK 3, VREME
23.00 SOVA:
ALF, amer. naniz. 34/38
INŠPEKTOR MORSE, angl. na-
niz., 5/12
V ZNAMENJU ZVEZD, nemška
dok. serija, 8/12
0.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
2 Koper — 18.30 Alpe-Jadran — 19.00
Studio Maribor — 19.30 Dnevnik —
20.00 Športna sredi — 22.00 Svet poroč
— 22.45 Yutel

ČETRTEK, 25. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.00 in 15.05 — 24.00
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
10.50 VIDEO STRANI
15.20 VIDEO STRANI
15.30 MOZAIK, ponovitev
16.00 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
17.05 ČAS NEGOTOVOSTI, dok.
serija, 2/8
18.00 ŽE VESTE?
18.10 J. PAVAROTTI: POJOČA
ŽABA (film študenta AGRFT)
18.25 SONCE (kratek film študen-
ta AGRFT)
18.35 EP VIDEO STRANI
18.40 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 VELIKI ZASUK, franc. nadalj.,
1/8
21.00 KULTURNI ŽURNAL
21.10 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA:
TI IN JAZ, angl. naniz., 6/10
INŠPEKTOR MORSE, angl. na-
niz., 5/12
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Za-
rišče — 20.30 Zda pa po slovensko —
21.00 Plesni nookturno — 21.10 Medna-
rodna obzorja: Nemčija danes

SOZ

Unitehna p. o.

68210 Trebnje, Baragov trg 6

prodaja obrtne in obrtno-stanovanjske parcele.

ZA TISTE, KI ŽELIJO USPETI, NE LE PREŽIVETI!

CENA: 540 din/m²
VELJAVNOST CENE: do konca aprila
V CENI JE VKLJUČENA TUDI
SPREMEMBA NAMEMBNOSTI!

- **LOKACIJA:** Trebnje
- **ŠTEVILO PARCEL:** 28
- **POVRŠINA PARCEL:** 1000 — 2000 m²
- **OBSEG OPREMLJANJA:** ceste, kanalizacija, vodovod, elekrika, telefon in javna razsvetljava
- **MOŽNA TAKOJSNJA GRADNJA**
- **Kupcem parcel nudimo investicijski oziroma gradbeni inženiring za gradnjo objektov, pridobitev lokacijske dokumentacije, projekta, gradbenega dovoljenja in izgradnjo objekta.**

Informacije: SOZ UNITEHNA, Baragov trg 6
68210 TREBNJE
Tel.: 068/44-217, 44-218, 44-244
Telefax: 068/44-947, 44-667

Design Santa

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto d.d., Ločna 48

Servirno prodajni center vam predstavlja svoje dejavnosti:

— **prodaja vozil** (direktna, posredniška, po sistemu staro za novo)
delovni čas: vsak dan od 7. do 15. ure
tel.: (068) 24-533
fax: 24-002

— **servisna dejavnost** za vozila RENAULT, ZASTAVA, TAS in
ADRIA PRIKOLICE
delovni čas: vsak dan od 6. do 14. ure
tel.: (068) 22-613

— **tehnični pregledi**
delovni čas: vsak dan od 7. do 15. ure,
ob sredah od 7. do 17. ure
tel.: (068) 23-449

NOVO

22. 4. 1991 bomo na željo strank odprli TRGOVINO Z REZERVNIMI
DELI na debelo in drobno za vozila RENAULT in vsa ostala pooblašena
vozila.
Delovni čas TRGOVINE Z REZERVNIMI DELI: vsak dan od 7. do 15.
ure

Posebna ugodnost

Od 22. 4. 91 do 10. 5. 91 vam pri takojšnjem plačilu nudimo 10%, pri sto-
ritvah pa 5% popusta!

IZREDNO UGODNE CENE IN
KVALITETA OPRAVLJENIH
STORITEV SO JAMSTVO ZA
VAŠE ZADOVOLJSTVO!

Na Krasincu kmalu ne bo več suše

Do leta 2000 namakalni sistemi na 1000 ha kmetijskih površin v metliški občini
— Ze letos namakanje na 135 ha na Krasincu

METLIKA — V zadnjih 17 letih so v metliški občini v glavnem s pomočjo nepovratnih sredstev republike, ugodnih kreditov, ki jih je zagotovila Kmetijska zadruga Metlika, s sredstvi takratne KZS in lastno udeležbo kmetov izvedli obsežne posege na kmetijskih zemljiščih, od komasacij vinogradniških in njivskih površin do agromelioracij in hidromelioracij.

V letih 1973—1976 so izvedli komasacijo na 39 hektarjih vinogradniških površin na Plešivici, v Vidošičih, Repi-

ci, Drašičih, na Boldražu in Lokvici. V letih 1980—1988 so komasirali blizu 400 ha njivskih površin v ravninskem predelu občine ter agromeliorirali blizu 700 ha v Mestnih gmajnah, Lokah in Rosalnica, leta 1983 so pripravili hidromelioracijo na 110 ha v Mestnem logu. Sedaj poteka agromelioracija metlika I na 980 ha, za prihodnje leto je predvidena agromelioracija Metlika II na dobrih 700 ha, za leto 1993 pa Metlika III na blizu 600 ha. Na vseh zemljiščih, ki jih bodo agromeliorirali, bo hkrati potekala tudi delna zlozba zemljišč, a le tam, kjer bodo za to dali pobudo zainteresirani lastniki zemljišč.

Kljub vsem tem prizadevanjem pa je bilanca kmetijskih površin v metliški občini iz leta v leto slabša. Imajo pa, kot ugotavljajo, še precej možnosti v namakanju kmetijskih zemljišč. Na srečo je Kolpa še sorazmerno čista, ob tej reki pa je večina kmetijskih, predvsem njivskih površin. Na teh površinah so v veliki meri že izvedli komasacije, kar med drugim pomeni, da so ta zemljišča ure-

jena do te mere, da lahko pričnejo graditi namakalne sisteme. Poleg agromelioracij je namakanje njivskih površin ob Kolpi ena glavnih nalog v obdobju do leta 1995.

● V načrtu je, da bodo v metliški občini do leta 2000 namakali okoli 1000 hektarjev kmetijskih zemljišč ob Kolpi, in to od Krasinca do Božakovega in ob Sušici do Trnovca. Prej bo seveda treba opraviti še vrsto raziskav in analiz, predvsem glede na onesnaženost Kolpe s PCB od izvira Lahinja navzdol, že letos pa naj bi uredili namakalni sistem na 135 ha njivskih površin na Krasincu. Po idejni zasnovi Kmetijskega inštituta iz Žalca je izvedbeni projekt namakalnega sistema izdelal ljubljanski Projektivni atelje. Vsa zemljišča na teh 135 ha so zasebna last, po lanskih cenah pa bo ureditev namakalnega sistema na tej površini stala 700.000 nemških mark oziroma ustrešno dinarsko protivrednost. Te dni bo vso zadevo pregledala republiška recenzijška komisija, republika bo dala tudi potreben denar; brž ko bo na voljo denar, bodo začeli delati.

Črpališče bo ob mostu čez Kolpo, ki povezuje Krasinec s hrvaško Pravutino, črpalke bo pogajala elektrika, zgradili bodo osnovno vodovodno mrežo s hidranti. Skratka, ko bo namakalni sistem narejen, na krasinskem polju ne bo več suše. **A. BARTEJ**

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 5. do 13. aprila so v brežiški porodnišnici rodile: Sasine Ademi z Bizeljskega — Naziktero, Tamara Majevski-Brekalo iz Samobora — Moniko, Metka Šunta iz Krškega — Urško, Suzana Vraneč iz Krškega — Denisa, Suzana Brudar iz Ljubljane — Karin, Marija Špiler iz Krškega — Roberta, Anica Molan iz Anovca — Ambroža, Brigita Ratkajec iz Gaja — Valentino, Marija Klavžar z Vel. Kamna — Uroša, Božica Gregl iz Gregovca — Simona, Antonija Kranjc z Vinjega Vrha — Majo, Marjana Novak iz Kremena — Primoža, Mladenka Sorensen-Miloševska iz Skopja — dečka, Gordana Megovec iz Ključa Brdovečkega — Lano, Renata Beluhan iz Drenja — Matijo. Cestitamo!

- Razdružitev ne bo. Odcepitev Slovenije bo uspeh Miloševičeve politike in poraz slovenske. (P. Kovačič — Peršič)
- Demokracija je menažerija, v kateri je mogoče najti živali vseh vrst. (O. Habsburg)

Ubijmo tri muhe na en mah!

Turistični prospekt, table in vodstvo TD Metlika

Kakšno naključje! Pred tednom dni in ravno v času, ko so poštarji raznašali Dolenjski list, metliški bralci pa se v njem najprej »sprehodili po Metliki«, smo se trije člani papirnatega vodstva Turističnega društva in še dva potencialno zainteresirana partnerja sestali z namenom da čimprej pripravimo in izdamo turistični prospekt metliškega območja. Med drugim je bil v zvezi s prospektom govor o vseh kulturno-gospodarskih spomenikih, ki jih je našel pisec vrstic »Sprehoda po Metliki« in predlagal, da bi bile obeležene na opozorilnih tablah, razen o Boršču, kar pa smo glede na to, da ljudje (med njimi tudi turisti) zadnje čase najrajši obiskujejo očem bolj prikrite ali sploh nevidne znamenitosti, vsekakor spregledali.

Namen tega odgovora ni v obrambi vodstva Turističnega društva Metlika, katerega član je tudi avtor bodice iz prejšnjega tedna, kajti res je, da brez svežih zamisli (danes glasno predlagati karkoli v zvezi s Tremi farami brez dvoma sodi mednje) kakor tudi brez volje do dela

Zdenka Zalokar

Spoznávali so, da je njihov otrok drugačen

Srečanje družin s prizadetimi otroki

OTOČEC — Konec tedna se je na Otočcu mudilo 11 krških in brežiških družin z duševno prizadetimi otroki. Srečanje in strokovno usposabljanje jim je organizirala Zveza za pomoč duševno prizadetim otrokom Slovenije, vodila pa ob pomoči specialnih pedagogin psihologinja Zdenka Zalokar.

Zalokarjeva se tudi poklicno ukvarja z odkrivanjem duševno prizadetih otrok in aktivno deluje v krškem Društvu za pomoč duševno prizadetim otrokom. Srečanje je le ena izmed oblik, saj si strokovni delavci skupaj s prizadetimi starši pomagajo tudi s koncerti, organiziranjem počitniškega letovanja ter iščejo finančno pomoč pri obrtnikih in podjetjih.

»Starši na tak način spoznajo, da niso sami, in se naučijo, kako ravnati s takim otrokom. V petek popoldne smo imeli psihološki del seminarja, na katerem smo starše poučevali, da je njihov otrok drugačen. Če ni sposoben na umskem področju, ga je treba spodbujati drugje. Defektologinja jim je prikazala posebne lastnosti takih otrok in možnosti za usposabljanje, kar še posebno skrbi večino staršev. Pedopsihiater je staršem spregovoril o delu s prizadetimi otroki, saj je od intenzivnosti ukvarjanja z njimi marsikaj odvisna njihova prihodnost,« je ob srečanju povedala Zalokarjeva.

Otroci so bili vse tri dni v varstvu specialnih pedagogin, ki so jim v hotelu pripravile pravo igralnico, jih peljale na izlet in jim povabile v goste lutkovno igrice. V soboto so se družine sprostile ob družabnem večeru s harmonikarjem, v nedeljo dopoldan pa so srečanje zaključili s skupno šolo za starše in otroke. **B. D.-G.**

Rudi Stopar, kipar, grafik in pesnik, nas je obiskal na kulturni dan osmošolcev OŠ Grm v Novem mestu. Zanimivega Sevnčanca Rudija Stoparja je intervjevala novinarka šolskega časopisa Tamara Gogič. Predvsem so nas zanimali njegovi kipi, s katerimi je dosegel uspehe tudi v tujini, in pesmi, ki nam jih je nekaj prebral. Nato so grmski osmošolci pod budnimi očmi mentorjev izdelovali skulpture in reliefe iz kartona, lesa in mavca, oblikovali iz žice, tolkli glino ter raziskovali kipersko dediščino Novega mesta. Na fotografiji: Rudi Stopar, ki je eni od skupin pomagal izdelati skulpturo iz varjenega železa. (Marjana Stern, foto: Klemen Dvornik)

O PISANJU PISANIC — V Adlešičih živi še marsikateri ljudski običaj, ki ga največkrat popestrijo pevke, zbrane v manjšem zboru. V kraju delujeta tudi tamburaški skupini: osnovnošolska in odrasla. Kadar hočejo ljubljanski radijski posneti oddajo o dogajanju v Adlešičih, se navadno oglašajo pri Cvitkovičevih. Pred kratkim je bilo slišati po Radiu Slovenija enourno oddajo o pisanju pisanic ter o velikonočnih navedah v tem koncu naše dežele. Poslušalci so oddajo pohvalili, kar bo gotovo vsekakor govorcem kot tudi pevcem in tamburašem, ki so sodelovali pri snemanju v tamkajšnji osnovni šoli. (T. G.)

IZLET Z VLAKOM V BENETKE — Društvo invalidov Novo mesto je na regijski seji decembra lani v Trebnjem dalo pobudo za izlet invalidov dolenjske regije. Akciji se je pridružil društvo invalidov iz Trebnja. Izleta, ki ga je pomagal urediti ljubljanski Slovenijaturist, se je udeležilo 28 članov. Vožnja z zelenim vlakom, s katerim smo potovali, je bila res nekaj lepega. K temu sta pripomogla nadvse prizadevanja in neutrudljiva delavca Kolodvorske restavracije iz Novega mesta Gordana Dragičič in Slavka Antič. Ob tej priložnosti se jima lepo zahvaljujemo.

Tudi organizatorju Zvonetu Tkalcu, tajniku Društva invalidov Novo mesto, se ob tej priložnosti najtopleje zahvalimo in še pripravimo za take skupinske izlete. Na sliki: zadovoljni izletniki. (R. Majer)

ČAKAJO NA CEPLJENJE — Takole so mamice z otroki z Dolza in bližnjih pogorskih vasi 4. aprila pred dolško šolo zamen čakale, da bodo cepili njihove otroke. Vabila so dobile za 11. uro, gospodov ali gospa iz mesta pa ni bilo. Otroci se niso nič razburjali. (Foto: A. B.)

IGRAJ KOLO PO OTROŠKO — Črnomalska Zveza kulturnih organizacij je preteklo soboto pripravila v Metliki 8. revijo otroških folklornih skupin. S prisrčnim, vedrim programom otroških pesmic, igrice, plesov, izštevank, napeljank, besedičenj in še česa so nastopile folklorne skupine osnovnih šol Loka in Mirana Jarca iz Črnomlja, osnovne šole Semic, Dragatuš, Metlika ter mladi člani folklorne družbe Kres iz Novega mesta. Ze vrsto let veljajo za tiste, ki pripravijo najbolj prisrčen program mladi semiški folkloristi pod vodstvom Marije Gregorič. Na fotografiji: Semicani ob prikazu običajev na gregorjevo, ko se pički ženijo. (Foto: M. B.-J.)

IZ KS OSILNICA

ZA VIKEND SPET DELOVNA AKCIJA — Tudi ta vikend bo delovna akcija. Urejali bodo okolico kajakaškega centra, ki ga dokončujejo. Minuli vikend pa so tudi z delovno akcijo polagali cevi za vodovod na območju Ribjeka.

KAJAK STEZA UREJENA — Zdaj čakajo le še visoko vodo, da jo bodo preizkusili.

SPET NA DIVJIH VODAH — Od 19. do 21. aprila bodo pri Osilnici spet tekmovali v kajaku in kanuju na divjih vodah v slalomu in spustu, na katerih bodo izbirali tudi reprezentanco Jugoslavije za bližnje svetovno prvenstvo. Pokrovitelj tekmovalj bo LIV Postojna. Ogled zadržite z ogledom slikovite Kolske doline in dežele Petra Klepa.

Približevanje zavarovancem

Triglav odprl nova predstavništva v Metliki, Črnomlju, Kočevju — 20 novih agentov že na terenu

NOVO MESTO — Potem ko se je ob reorganizaciji zavarovalstva z novim letom nekdanja Dolenjska območna skupnost zaradi bojazni pred popolno izgubo samostojnosti in odlikovanjem dolžnega denarja izločila iz Zavarovalne skupnosti Triglav in začela delati kot samostojna Zavarovalnica Novo mesto, je Zavarovalnica Triglav na vsem tem območju začela vzpostavljati svojo zavarovalno mrežo. Še naprej namreč hoče ostati nacionalna zavarovalnica, ki deluje v vsem slovenskem prostoru.

Novomeška poslovna enota Triglava zdaj že dober mesec dela v prenovljenih prostorih nekdanjega hotela Kandija, z

aprilom pa so začela poslovanje njena predstavništva v Metliki, Črnomlju in Kočevju. V Metliki so odkupili del starih prostorov LB, v Črnomlju prostore v novi stavbi SDK še urejajo in začasno delajo v sosednji stavbi, v Kočevju pa je predstavništvo zaenkrat v bivši stavbi družbenopolitičnih organizacij, ker bodo novi prostori zgrajeni šele čez nekaj mesecev. Čez približno dva meseca namerava Triglav odpreti še predstavništvo v Trebnjem. Namen predstavniške mreže je seveda jasen: približati se zavarovancem, tako zaradi sklepanja zavarovanj kot zaradi prijavljanja in uveljavljanja ter tudi izplačila škodnih zahtevkov. Vsi, ki se bodo v prvem mesecu dela predstavništva potrudili do njih, imajo 10-odstoten popust pri sklepanju zavarovanj.

Z aprilom je šlo na teren tudi 20 zastopnikov, ki so jih zaposlili na novo, za delo pa so jih usposobili na posebnem enomesečnem seminarju. Vsi zastopniki bivše DOS so namreč ostali v novoblikovani Zavarovalnici Tilia Novo mesto. V novomeški enoti Triglava pravijo, da so z namenom približevanja zavarovancem po občinah tudi razposlali anketne kartice. Vrnjene kartice bodo za zavarovalnico in njene zastopnike znak, da bo obiskal pošiljatelja, ki bo vedno seznanjen, da ima možnost zavarovanja pri eni ali drugi zavarovalnici. Zavarovalniška konkurenca je pač tudi v delo Triglava in odnos do zavarovancev vnesla nov pristop.

IBM SE PREDSTAVLJA

NOVO MESTO, KOČEVJE — Podjetje za proizvodnjo, informatiko in zastopanje IBM Intertrade bo predstavilo računalniške stroje in programsko opremo slovitega svetovnega izdelovalca IBM. Na predstavitvi si bo možno ogledati poslovni računalnik AS/400, avtomatsko blagajno in osebne računalnike visokih zmogljivosti PS/2, od programske opreme pa delovanje aplikacij za vodenje financ in proizvodnje ter za avtomatizacijo malo-prodaje. Aplikacije so primerne za podjetja in ustanove v gradbeništvu, zdravstvu, turizmu in gostinstvu. V Novem mestu bo predstavitev v torek, 23. aprila, v hotelu Metropol, v Kočevju pa v četrtek, 25. aprila, v hotelu Pugled. Predstavitev bo od 9. do 16. ure.

ODDAJI Z VESELICE — Novi metliški gostilničar Bojan Valenčič se trudi, da bi postalo gostišče Veselica nad Metliko kotlikor se da privlačno za domače in tuje goste. Poleg dobrot za telo, skrbi tudi za druževno hrano. V nedeljo, 19. maja, bosta šli z Veselice v eter kar dve radijski oddaji: slovenska in hrvaška. Med Vinsko vigradjo se bodo namreč zbrali v Metliki slovenski in hrvaški kmetje na svojem tretjem srečanju. Seveda ne bodo manjkali tudi strankarski veljaki, kulturni delavci in drugi. Organizatorja srečanja sta Radio Slovenija in radio Hrvaška, z metliške strani pa Kmetijska zadruga, Vinska klet, Občinska skupščina, Kmečka zveza in še kdo (T. G.)

Prevoznikom (kamion-hladilnik ali kombi-furgon) nudimo dinamično in stimulatívno delo na območjih:

- Nove Gorice
- Kopra
- Postojne
- Maribora
- Murske Sobote
- Celja
- Novega mesta

Pisne ponudbe pošljite na naslov:

PURIS Pazin,
Predstavništvo Ljubljana,
Rožna dolina c. II/36
61000 Ljubljana
tel. 061-262-587

Slovenija
Moja dežela.

SINDIKALNA PRODAJA ZELO UGODNO

SHIMANO
union.
B.P. CYCLE
beretta
THOMPSON

GORSKO KOLO B.P. CYCLE
MOUNTAIN BIKE

18 PRESTAV, na 3 OBROKE

ZA SAMO 4.250 din BREZ OPREME

ALI 4.950 din Z OPREMO

in HOLLAND LOOK (ženski) 3.550 din

INFORMACIJE BESS - PRO MARKET
in LJUBLJANA, ŠMARTINSKA 11

PRODAJA TEL: 061 310 935 FAX: 302 556

Vredni smo zaupanja

Poslovni sistem
Mercator, d. d.

Mercator — Kopitarna Sevnica, d.o.o.
Pevnica, Prvomajska 8

objavlja

javno evidentiranje

interesentov za sovlaganje v razširitev poslovnih sredstev za dejavnost trgovine in storitev.
V starem mestnem jedru Beograda na zelo zanimivi frekvenčni lokaciji ustanovljamo Družbo z omejeno odgovornostjo. Programski koncept predvideva profitno zanimive programe z minimalnim rizikom, in sicer:

1. Prodaja obutve za prosti čas, sredstev za nego nog in za zaščito obutve
2. Izdelava in prodaja ortopedске obutve po individualnih zahtevah
3. Storitve za nego nog ter promocijske storitve.

Pričakujemo soustanovitelje iz zasebnega in družbenega sektorja.

Pisne prijave pošljite v 15 dneh po objavi tega natečaja na naslov: MERCATOR-KOPITARNA SEVNICA, d.o.o., Prvomajska 8, 68290 SEVNICA.

Mirnakomerc, d.o.o., Sevnica,
Naselje heroja Maroka 17

razpisuje prosta dela in naloge

- poslovodje v prodajalni BARVE-LAKI v Novem mestu
- prodajalca v salonu pohištva v Novem mestu
- poslovodje za salon pohištva v Sevnici
- prodajalca za salon pohištva v Sevnici
- skladiščnika, monterja za salon pohištva v Sevnici

Pismene prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh po dnevu razpisa na naslov: Mirnakomerc, d.o.o., Sevnica, Naselje heroja Maroka 17

Iskra

Industrija kondenzatorjev in opreme d.o.o.,
Semič, Vrtača 1,

po sklepu upravnega odbora podjetja razpisuje

javno dražbo

za prodajo nepremičnine, stavbe in zemljišča parc. št. 500/2, 340/5, 346/5 (nekdanji obrtni servis), vpisano v Z. K. vl. št. 2369 k.o. Semič. Gradbene nepremičnine obsegajo sledeče:

- zemljišče velikosti 28 a 30 m², ki je komunalno opremljeno z vodo, elektriko in kanalizacijo;
- glavna zgradba — proizvodna hala »A« — gradbene površine 529,80 m²;
- garaža oz. pomožni proizvodni objekt »B« — gradbene površine 108,22 m²;
- priročno skladišče »C« — gradbene površine 41,60 m²;
- skladišče vnetljivih tekočin »D« — gradbene površine 11,31 m².

Izklicna cena skupno za objekte in zemljišče znaša na dan 31. 3. 1991 3.956.000,00 din, ki pa se na dan licitacije zviša še za indeks razlik v ceni gradbenih storitev za mesec april. Dražba bo v sredo, 8. maja 1991, ob 11. uri v sejni sobi poslovne stavbe Iskre Semič.

Ogled prostorov je dan pred dražbo, to je v torek, 7. maja 1991, od 11. do 14. ure na kraju samem.

Prednost pri nakupu bo imel tisti udeleženec, ki bo ponudil višjo ceno in najugodnejše plačilne pogoje.

Pogodbo o prodaji z najugodnejšim ponudnikom bomo sklenili v 20 dneh po izvedeni dražbi.

Vsi udeleženci javne dražbe morajo plačati varščino v višini 5% od izklicne cene na žiro račun Iskre, Industrije kondenzatorjev in opreme d.o.o., Semič št. 52110-601-13586.

V primeru sklenitve pogodbe bomo varščino vračunali v kupnino, drugim udeležencem pa jo bomo vrnili v 3 dneh po izvedeni javni dražbi.

Za dražbo in prodajo navedenih nepremičnin se bodo smiselno uporabljala določila zakona o prometu z nepremičninami in pravilnika o razpolaganju z družbenimi sredstvi Iskre Semič. Dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko interesi dobijo vsak dan od 8. do 12. ure na telefon (068) 56-230, int. 388.

V začetku je bila opeka...

OPEKARNA Novo mesto
trgovina z gradbenim materialom
tel.: 21-403, 22-291, 84-644, 22-268, 22-269
telefaks: 21-490

...in je še danes...

Posebni prodajni pogoji:

- tovarniške cene za lastni proizvodni program
- obročno odplačevanje (1+3)
- veleprodajne cene za nakupe z naročilnicami

NOVO NOVO NOVO

Razstavno prodajni prostori italijanske keramike RICHETTI

Vsak dan od 6. do 16. ure,
v soboto od 6. do 13. ure.

...in bo tudi še jutri!

VRHUNSKO MOTORNO OLJE TUDI ZA VAŠ AVTO!

Castrol FORMULA RS RACING
SYNTEC SAE 10 W-60

zagotavlja maksimalno delovanje motorja vašega avtomobila pri vseh pogojih.

Tokrat na našem tržišču z **ekskluzivno akcijsko ceno** 118,00 din za liter.

Po neprijetni zimi se bo prilegla kakovostna avtokozmetika **CASTROL** za spomladansko nego vašega avtomobila, tudi po akcijskih cenah do konca APRILA.

Promocija kakovosti po akcijskih cenah od 10. do 30. aprila

Izjemna priložnost, ki vam jo pripravlja CASTROL, vam je na voljo na prodajnih mestih podjetja GAMA Brežice d.o.o.

GAMA CENTER
LJUBLJANA, Titova 64
061/326-685

GAMA CENTER
BREŽICE, BREZINA 25a
0608/62-336

zavarovalnica tilia d.d. novo mesto

Vas skrbi kaj bo z vašo usodo? Vedeževalka ni pravi naslov. Pravi naslov je TILIA — zavarovalna delniška družba Novo mesto.

Izkušenj in znanja nam ne manjka. Zrasli smo iz Zavarovalnice Triglav — Dolenjske območne skupnosti, ki se je konec lanskega leta preoblikovala v Zavarovalnico Novo mesto d.d. in prerasla v Zavarovalnico TILIA — delniško družbo Novo mesto. TILIA oziroma lipa ni le simbol slovenstva, odslej je tudi simbol prijazne usode.

**Vaša zavarovalnica —
TILIA d.d. Novo mesto.**

Pričakujemo vas na običajnem naslovu:

68000 Novo mesto, Cesta herojev 1
telefon: (068) 24-615, 23-726
telefax: (068) 28-013
telex: 35-759 YU dosnm

Predstavništva:

68340 Črnomelj
Staneta Rozmana 2,
telefon: (068) 51-720

61330 Kočevje
Ljubljanska cesta 20,
telefon: (061) 851-052

68330 Metlika
Partizanski trg 3,
telefon: (068) 58-219

68210 Trebnje
Goljev trg 4,
telefon: (068) 44-352

IZ NOVOMESKE PORODNIŠNICE

V času od 18. do 31. marca so v novo-
meški porodnišnici rodile: Marija Ajdič iz
Čemš — Majo, Diana Nikič iz Črnomlja
— Lariso, Betka Gašarac iz Mirne Peči —
Davorina, Tanja Grabnar iz Potočne vasi
— Ino, Milena Mesojedec z Mokra Polja
— Metko, Ana Zupan Oblak iz Kladja
— Matejo, Tatjana Kramar z Dol. Ka-
menc — Evo, Jožica Nosan z Rateža —
Simona, Milena Senica iz Straže — Ma-
tevža, Nada Košmerl z Dvora — Jožeta,
Vesna Belvač iz Radatovičev — Borisa,
Zdenka Kramar iz Gor. Karteljevega —
Zana, Štefka Martičič iz Brezja — Tadeja,
Alenka Smolič iz Šentjerneja — Mateja,
Milena Debevc iz Šentjerneja — Jožeta,
Gordana Milanović iz Črnomlja — Špelo,
Marija Vrček iz Krškega — Aleksa, Sta-
nislava Jordan iz Dol. Prekope — Matija,
Marta Pekolj z Luže — Tadeja, Slavica
Petrič iz Trnovca — Jureta, Vesna Škra-
bar iz Leskovca — Amando, Jožica Sašek
iz Gabrja — Janeza, Marica Obžetič iz
Polja — Majo, Slavka Proj iz Gor. Ne-
mške vasi — Sonjo, Ivana Lampret iz Bri-
nja — Gregorja, Pavlica Lakner iz Ržišča
— Janeza, Renata Zamida iz Gor. Vrhpo-
lja — Grega, Jožica Štrasberger iz Zloga-
nja — Mojca, Magda Hlebec z Grma
— Roka, Marjanca Mežnaršič iz Prečne
— Blaža, Mateja Fink iz Gor. Vrhpolja —
Majo, Irena Štubljar z Brega — Dorotejo,
Branka Levai iz Črnomlja — Mateja, Tat-
jana Bregar iz Dolenje vasi — Roka, Pavla
Kos iz Krmelja — Sandro, Damjana
Žabkar iz Kržišča — Nives, Ana Novak iz
Velike Bučne vasi — Klemena, Ana Ka-
pušin s Krasinca — Nino, Martina Zara-
bec iz Česnjic — Tanjo, Jožefa Čas iz
Vavpče vasi — Maksimo, Antonija Lu-
kek z Brinja — Gregorja, Ana Travnik iz
Mačkova — Matjaža, Bernardka Črnič
iz Črnomlja — Nino, Alenka Popovič z
Dol. Vrha — Barbaro, Irena Bačar iz Mi-
hovca — Roka, Marija Golobič s Kala —
Janeza, Ivanka Srakovčič iz Gorice —
dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Jožica Luzar iz
Jedinščice 1 — Urško, Helena Aš s Pri-
sojne poti 18 — Aljo, Mevlida Dragonjič
s Ceste herojev 78 — Indriža, Hertha Ko-
čijaž s Kurirske poti 12/a — Lariso, Tanja
Rihtar z Mestnih njiv 11 — dečka.
Čestitamo!

- *Plašen pes se bo redko zdebil.*
(Švedski pregovor)
- *Potrpljenje je umetnost upanja.*
(Vauvenarques)
- *Pade vsakdo, ki si drzne biti nad-
lčovek, čeprav se je rodil kot človek.*
(Sofokles)

AVTO ŠOLA »SROBOTNIK«

vabi kandidate za vozniški iz-
pit »A« in »B« kategorije na te-
čaj iz C.P.P., ki se bo pričel 22.
4. ob 16. uri, v stavbi na sta-
dionu v Novem mestu.

Vse informacije dobite po te-
lefonu 84-683 ali se osebno
oglasite na dan začetka te-
čaja.

45 PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

**Želite hitro, kakovostno in po konkurenčnih cenah do svojega
lastnega doma, delavnice, poslovnega prostora.**

Nudimo vam:

- projektantske usluge,
- kompletno izgradnjo objekta,
- vsa zemeljska dela,
- kanalizacijo,
- vodovod,
- oporne zidove,

GRADIMO SKUPAJ — GRADIMO CENEJE

- vse izkope s prevozi,
- usluge s posameznimi stroji,
- program montažnih konstrukcij in elementov ali
- samo delovno silo.

V razmislek:

Z našo kompletno izvedbo vaše investicije ste organizacijsko
razbremenjeni.

Pošljite nam vaše zahteve za izdelavo naše ponudbe.

GIP »PIONIR« NOVO MESTO
Kettejev drevored 37, MARKETING-
tržne informacije tel.: (068) 21-826, 23-868

OBIŠČITE NAS:

Linkot jezikovno izobraževanje

SUMMER CAMP BOHINJU

Julija in avgusta v

ZA OSNOVNOŠOLCE OD 3. RAZREDA NAPREJ
STARŠI! NAJ VAŠI OTROCI PREŽIVLJO POČITNICE DRUGAČE
10-dnevno bivanje v mladinskem hotelu
40-urni tečaj angleščine ali nemščine
tenis, planinarjenje, kajak, kanu, pikniki...

PRIJAVE SPREJEMAMO DO KONCA APRILA!
Informacije med 9. in 13. uro po tel. (061) 721-028

ZAHVALA

V nemi bolečini ob izgubi naše mame, stare mame, svakinje in tete

ELI ZAVRL

roj. Vesel, z Mirne

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji
darovali cvetje, nam izrekli sožalje ali na kakršenkoli način izrazili spoš-
tovanje pokojni in sočustvovanje z nami. Posebna zahvala medicins-
kemu osebju ZD Trebnje, dr. Humarju in interni kliniki Trnovo za ves
trud v njeni bolezn. Zahvala tudi duhovniku za opravljen obred ter
moškemu pevskemu zboru KUD Svoboda Mirna.

Sin Marko in hčerka Andreja z družino in hči Marija

ZAHVALA

Nepričakovano smo se poslovili od

FRANCA KASTELICA

iz Mihovca 6

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom in sode-
lavcem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani in izrekli sožalje,
darovali cvetje in sveče ter se v tako velikem številu poslovili od pokoj-
nika.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustil skrbni oče, stari oče,
praded, brat in stric

JOŽE JANC

iz Lešnice 6 pri Otočcu

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem
za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo k njegovemu večne-
mu počitku, kakor tudi pevcem in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V soboto, 13. aprila 1991, smo se na Vrhovem poslovili od našega dolgolet-
nega sodelavca in prijatelja

TONETA KERKOČA

voznika v pokoju

Žal mu bolezen ni dovolila, da bi užival sadove svojega dela, ostal pa je
njegov prispevek več kot dvajsetletnega dela v Konfekciji »Jutranjka«
Sevnica in zanj iskrena hvala. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv »Jutranjka« Sevnica

Sevnica, dne 16. 4. 1991

ZAHVALA

V domači zemlji mirno spi,
v naših srcih pa vedno še živiš.

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi

ANTON CESAR

Sr. Globodol 12, Mirna Peč

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, brata, strica se naj-
lepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, ki so nam stali ob strani
in nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje, sveče
in pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala
kolektivom IMV Revoz, Dinos Ljubljana. Zahvalo smo dolžni tudi
globodolskim gasilcem za poslovljene besede in župniku za lepo opravl-
jen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Mnogo si v življenju prestal,
zdaj boš v grobu spal.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta,
starega očeta, sina, brata, strica in svaka

ALOJZA BAUMKIRHERJA

iz Presladola 18, Brestanica

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje,
nadarili vence, cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na
njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Štravs,
Kozmus, Vutkovič, Krejan in Molan. Prisrčna hvala g. kaplanu ter g.
Ivačiču za besede slovesa. Enako se zahvaljujemo Metalni Senovo in
Lisci Senovo ter Električni Brestanica in njegovim sodelavcem za izka-
zано pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči vsi njegovi

α ZLATA VERIGA

alpha oglase sprejemamo na tel.: 068/28-121

ZAVAROVALNICA TRIGLAV PE NOVO MESTO

Ali ste že kdaj pomislili, katere nevarnosti ogrožajo vaše premoženje?

Ali ste že kdaj pomislili, katere nevarnosti prežijo na vaše življenje?

Zavarovalnica Triglav d.d. poslovna enota Novo mesto ve najboljšo odgovo-
re na ti dve vprašanji. Zato čimprej odpošljite anketni vprašalnik, ki ste ga pred
kratkim prejeli. Naš zastopnik pa vas bo v najkrajšem času obiskal in sklenil
zavarovanje za vaše življenje in premoženje.

Zavarovalnica Triglav d.d. PE Novo mesto, Zagrebška 2, tel. 068/25-696,
25-602, 25-167. Pokličite.

CVETJE — Z njim lahko poveš vse. Kupiš ga v cvetličarnah Brinc v Metli-
ki ali v Gradcu. Pa ne delajo samo šopkov in vencev. S cvetjem lahko opremijo
dvorano ali konferenčno sobo. Ti res znajo s cvetjem. Tudi holandskim. Ike-
bana, tel. 068/57-184 ali Cvetličarna, tel. 59-001.

MANCA — Trgovina na Žibertovem hribu v Novem mestu. Oblačila za
obhajilo in birmo. Slavnostna krila in bluze. Žalna oblačila. Vse to in še kaj bi
se našlo. Ugodnost: račun nad 1000 din je mogoče plačati z dvema čekoma.
Manca, tel. 068/28-875. Pokličite.

FAKTURA — Se zaradi pomanjkanja časa ne morete ukvarjati s fi-
nancami, računanjem in knjigovodstvom v vašem podjetju? Vse to opravimo
namesto vas. Kakovostno, ažurno in profesionalno. Faktura, Slakova 25 v
Trebnjem ali po telefonu 068/44-074. Pokličite.

ADUT — Prodajamo kombinirane plinske peči za centralno ogrevanje.
Plinske pretočne boilerje znamk SAUNIER DUVAL ali JUNKERS. Plinske
in oljne gorilce za peči. Adut d.o.o. Štore, P.e. Celje, Aškerčeva 13, tel/fax
063/26-101. Pokličite.

PGP TREBNJE — Kako do hiše? Prodaja jih PGP Trebnje po naj-
bolj ugodnih cenah. Montažna stanovanjska hiša s 110 kvadratnimi metri po-
vršine in vikend hišica z 52 kvadratnimi metri površine. Podrobnejše informa-
cije dobite v PGP na tel. 068/44-898. Pokličite.

PARCELO — Gradbeno za dve stanovanjski hiši, tudi za obrt,
prodamo. Z gradbenim oz. lokacijskim dovoljenjem. V bližini Novega
mesta. Tel. 068/25-898.

YUGO — **PRODAM.** Dec. 1987, dobro ohranjen. Tel.
068/28-778

ZAHVALA

Ob tragični izgubi sina, brata in strica

MARTINA SREBRNJAKA

iz Brusnic

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkem trenutku priskočili na po-
moč. Zahvaljujemo se PGE Novo mesto in GD Brusnice. Posebno za-
hvalo smo dolžni Komunalni Novo mesto, obema govornikoma in gos-
podu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: mama in sestra Marica z družino

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustil skrbni oče, stari oče,
praded, brat in stric

JOŽE JANC

iz Lešnice 6 pri Otočcu

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem
za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo k njegovemu večne-
mu počitku, kakor tudi pevcem in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V soboto, 13. aprila 1991, smo se na Vrhovem poslovili od našega dolgolet-
nega sodelavca in prijatelja

TONETA KERKOČA

voznika v pokoju

Žal mu bolezen ni dovolila, da bi užival sadove svojega dela, ostal pa je
njegov prispevek več kot dvajsetletnega dela v Konfekciji »Jutranjka«
Sevnica in zanj iskrena hvala. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv »Jutranjka« Sevnica

Sevnica, dne 16. 4. 1991

ZAHVALA

V domači zemlji mirno spi,
v naših srcih pa vedno še živiš.

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi

ANTON CESAR

Sr. Globodol 12, Mirna Peč

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, brata, strica se naj-
lepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, ki so nam stali ob strani
in nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje, sveče
in pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala
kolektivom IMV Revoz, Dinos Ljubljana. Zahvalo smo dolžni tudi
globodolskim gasilcem za poslovljene besede in župniku za lepo opravl-
jen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Mnogo si v življenju prestal,
zdaj boš v grobu spal.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta,
starega očeta, sina, brata, strica in svaka

ALOJZA BAUMKIRHERJA

iz Presladola 18, Brestanica

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje,
nadarili vence, cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na
njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Štravs,
Kozmus, Vutkovič, Krejan in Molan. Prisrčna hvala g. kaplanu ter g.
Ivačiču za besede slovesa. Enako se zahvaljujemo Metalni Senovo in
Lisci Senovo ter Električni Brestanica in njegovim sodelavcem za izka-
zано pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 18. aprila — Konrad Petek, 19. aprila — Ema Sobota, 20. aprila — Neža Nedelja, 21. aprila — Borut Ponedeljek, 22. aprila — Kajtmir Torek, 23. aprila — Melita Sreda, 24. aprila — Jurij

LUNINE MENE
21. aprila ob 13.39 — prvi krajec

kino

BREŽICE: 19. in 20. 4. (Ob 20. uri) ameriški akcijski film Še 48 ur. 21. 4. (ob 18. in 20.30) ameriški pustolovski film Mesečeve planine. 23. 4. (ob 20. uri) ameriški Kung fu Ninja akademija. CRNOMELJ: 21. 4. (ob 18. uri)

ameriški film Willow. 21. 4. (ob 20. uri) ameriški film Plesalec stopa. 23. 4. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Nad zakonom.

KRSKO: 18. 4. (ob 21. uri) ameriški erotični film Seks z duhom. 21. 4. (ob 19. uri) ameriška komedija Prijetna ženska.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 18., 20. in 21. 4. (ob 18. uri) ameriški vojni film Mary Seals. 18., 20. in 21. 4. (ob 20. uri) ameriški pustolovski film Darkman. 19. 4. (ob 19.30) občinska revija odraslih pevskih zborov. 22. in 23. 4. (ob 19.30) Prešernovo gledališče Kranj: Hišnik. 24. 4. (ob 20. uri) kulturna prireditev ob 50-letnici OF.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 19. do 21. 4. (ob 19. uri) ameriški film Ameriški lovec. Od 22. do 24. 4. (ob 19. uri) ameriški film Seks dileme.

kmetijski stroji

KOSILNICO BCS 127, bencin, novo, prodam. Informacije na (061)666-469. 2679

SAMONAKLADALNO SIP, 22 m², prodam. Lindič, Drama, 42-744. 2694

ŠTIRITAKTNO vrtno kosilnico prodam. 42-552. 2708

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO SIP, 17 m³, dobro ohranjeno, in predstvenik, širine 180 cm, ugodno prodam. 26-724, v večernih urah. 2711

BOČNO TRAKTORSKO kosilnico Gramip za IMT 533 prodam. 42-552. 2717

AKSIJALNI VENTILATOR za dosuševanje sena, z opremo, prodam. 42-552. 2718

TRAKTOR ZETOR 5011 prodam ali menjam za manjšega. Berus, Srednji Globodol 6, Mirna Peč. 2735

TRAKTOR IMT 539, star 6 mesecev, po zelo ugodni ceni prodam. Franc Koželj, Češnjice 10, 61303 Zagradec. 2739

FREZO GOLDONI, novo in jugo 1.1 GX, letnik 1987, prodam. 76-280. 2753

MLATILNICO, s popolnim čiščenjem, prodam. (068)46-523. 2756

TRAKTOR DEUTZ 48, 800 delovnih ur, prodam. Slavko Jarc, Dol. Podboršt 7, Mirna Peč. 2769

TRAKTOR DEUTZ 48, samonakladalno in kosilnico z motorjem Arme, vse v dobrem stanju, prodam. 43-887. 2774

SRO 2200, rabljen eno sezono, prodam. Jože Žagar, Jablan 35, Mirna Peč. 2783

NAKLADALNO SIP 17 prodam. 40-164. 2793

TRAKTOR FERGUSON 539, s kabino in kompresorjem, nov, prodam. (0608)31-681. 2802

KROŽNE BRANE (20 diskov), nove, prodam. (068)41-116. 2817

MOTOKULTIVATOR HONDA 600, s priključki, malo rabljen, prodam. 51-396. 2826

FIAT 126 P, november 1988, prodam. 27-646. 2704

GOLF bencinar, karamboliran, letnik 1982, prodam za 1500 DEM. (0608)34-948. 2712

DIANO DAK, letnik 1984, ohranjeno, ugodno prodam. 25-841. 2715

Z 101 SKALA, december 1989, dodatno opremljeno, ugodno prodam ali menjam za 126 P z doplačilom. (0608)62-222. 2716

126 P, letnik 1979, registriran do julija, in vino prodam. 86-194. 2721

R 4 GTL, letnik 1989, ugodno prodam. Učman, Črmošnjice 48, Stopiče. 2722

JUGO 45 KORAL, letnik 1989, prodam. Saušek, 49-596. 2723

GOLF JX, letnik marec 1988, dodatno opremljen, prodam. (068)84-650. 2724

Z 101, letnik 1987, ugodno prodam. (0608)82-180. 2725

GOLF DIESEL, letnik 1984, ugodno prodam. Frančič, Dol. Stara vas 24, Sentjernej, 42-211. 2729

JUGO 45 KORAL, star 6 mesecev, ugodno prodam. 42-819. 2730

SKODO 105 L, letnik 1989, prodam. 86-265. 2731

126 PGL, letnik avgust 1986, prodam. (0608)82-400, Perič, do 15. ure. 2740

WARTBURG, novejši, letnik 1990, prodam. 21-826, interna 1212, dopoldne. 2741

Z 750, letnik 1982, prodam. 49-058. 2743

JUGO SKALA 55, 5 vrat, star eno leto in pet mesecev, prodam za 7800 DEM. (0608)81-982. 2744

PEL KADETT 1.3 LS, bel, letnik 1988/8, 39.000 km, prodam. 44-441. 2745

Z 750 S, letnik 1978, obnovljeno, registrirano do konca maja 1991, prodam. 40-251. 2747

FIAT 126 P, letnik 1988, ugodno prodam. 24-776. 2748

R 4, letnik 1978, obnovljen, prodam. Tisovec, Gor. Polje 2, Straža. 2749

R 4, letnik 1981, prodam. Selak, Kolodvorska 23, Črnomelj. 2750

LADO RIVO 1300, prva registracija 12.1.1989, registrirano do 12.1.1991, prevoženih 35.000 km, zelo ugodno prodam. (0608)60-045, po 15. uri. 2751

SKODO 105 L, letnik 1986, 28.000 km, garažirano, v odličnem stanju, prodam. 44-129, zvečer. 2752

GOLF PASAT, letnik 1978, lepo ohranjen, prodam ali menjam za R 4 ali jugo. Prodam tudi Z 101, letnik 1976, zelo ohranjeno in malo voženo. 27-841. 2755

BMW 316, letnik 1985, in fiat 126 P, letnik 1988, prodam. 21-950. 2757

Z 101 I.1 JUGO, oktober 1987, 44.000 km, prodam za 5.400 DEM. (0608)33-374. 2759

126 P, star eno leto, ugodno prodam. 85-937. 2763

GOLF JXD, letnik 1985, nov model, prodam za 11.900 DEM dinarske protivrednosti. (068)21-825. 2764

GOLF DIESEL, letnik 1984, prodam. (068)42-318. 2765

Z 101, letnik 1977, ugodno prodam. 86-165. 2767

GOLF JGLD, letnik 1985, z dodatno opremo, registriran do marca 1992, prodam. Bife »Na Pahi«, Zdravko Avsec, Otočec. 2768

GOLF DIESEL, letnik 1987, odlično ohranjen, prodam. 25-207 ali 25-230 int.56, Jelovčan, dopoldne, ali na naslovu: Jelovčan, Nad Krko 21, Otočec, od 15. ure dalje. 2770

JUGO 45 A, letnik 1987, registriran do marca 1992, rdeče barve, prodam. Rudi Gazvoda, Irča vas 35, Novo mesto. 26-795. 2771

motorna vozila

PRODAM Z 101, letnik 81 in SUZUKI 650 katana, letnik 84. 068/28-915.

JUGO 60, letnik 11/89. 068/20-487 (po 17. uri).

GOLF DIESEL, l. 1985, registriran do 11. 1. 1992 prodam ali menjam za mlajšega. 27-405.

TAM 2001, kasonar, obnovljen, registriran, prodam. Burazer. (068)51-258. 2681

126 P, v voznem stanju, neregistriran, lahko po delih prodam. Alojz Komljanec, Polje 6, Krmelj. 2684

KORUZO prodam. 25-215. 2686

DIANO, letnik 1979, neregistrirano, v voznem stanju, poceni prodam. 26-108. 2692

MITSUBISHI LANCEL GLX 1500, metalik srebrne barve, letnik 1987, odlično ohranjen, z radiom, garažiran, prvi lastnik, ugodno prodam. 25-129. 2697

GOLF JGL, letnik 1981, registriran do januarja 1992, dobro ohranjen, s sončno streho, vlečno ključko, po ugodni ceni prodam. Semiška 4, Črnomelj. 52-523. 2698

MOTOR BMW 45, z opremo, malo vožen, prodam. 28-460. 2701

GOLF, letnik december 1986, prodam. (0608)70-230, cel dan. 2703

ŠKODO, letnik 1972, registrirano do januarja 1992, prodam. 44-809. 2772

GOLF DIESEL, letnik 1986, prevoženih 43000 km, prvi lastnik, prodam. Klobčar, Kotarjeva cesta 1, Sentjernej. 2773

LADO RIVO 1300, letnik 1989, in žitni kombajn Claas Mercur prodam. 50-194. 2775

ZASTAVO 126 P, letnik 1988, ugodno prodam. (068)24-837. 2777

JUGO 45 KORAL, letnik maj 1989, ugodno prodam. 21-719. 2778

SUBARU JUSTY, 60000 km, prodam ali menjam za cenejše vozilo. (068)25-003. 2780

DVA APN 6 prodam. 26-463, od 10. do 15. ure. 2781

126 P, letnik 1986, ohranjen, in APN 6, letnik 1985, prodam. 22-950. 2782

MOTORNOKOLO MZ 250, letnik 1987, ima športne oklepje, rdeče-bele barve, prodam. 43-895. 2784

DIANO 6, letnik 1979, registrirano do 2/92, in motorno kolo MZ ETZ, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. 28-611. 2785

LADO RIVO, 1988, zastavo 750, kosilnico Muta s frezo prodam. Murn, Vel. Orehek, 28, Novo mesto. 2786

Z 128, letnik 1985, in dve pony kolese prodam. 57-292. 2788

APN 6 PRODAM. 49-374. 2790

R 4 GTL, letnik 1988, prodam za 6600 DEM. Govednik, Gradac 135. 2792

GOLF DIESEL, letnik junij 1989, rdeč, z veliko dodatne opreme, ugodno prodam. 40-124. 2794

126 P, starejši, ohranjen, registriran, prodam za 1100 DEM, in R 4, letnik 1988 za 7000 DEM. (068)42-491. 2797

TOVORNO VOZILO Master diesel, letnik 1983, v nevoznom stanju, prodam. 23-195. 2800

SUBARU JUSTY, letnik 1987, in BT 50 S, letnik 1989, prodam. 73-275. 2803

GOLF DIESEL, letnik 1984, registriran do 5. avgusta 1991, prodam. 40-022. 2807

LADO RIVO 1300, letnik junij 1990, prodam. (068)44-236. 2808

JUGO 55, letnik 1988, prodam. 28-834. 2809

MOTOR JAWA 350, nov, ugodno prodam. Peter Starašinič, Krasinec 9, Gradac. 2810

R 14 GTL, letnik 1979, registriran, ugodno prodam. (068)42-491. 2812

NISAN SUNNY 1.6 FLX HB, letnik junij 1987, 45000 km, rdeč, zelo lepo ohranjen, ugodno prodam. (068)49-045. 2813

R 18 TLJ, prva registracija 4/84, prodam. 24-748, popoldne. 2814

Z 128, letnik 1986, bele barve, prodam. Vidmar, Pod vinogradi 5, Straža. 2815

126 P, letnik 1983, ugodno prodam. 27-265, Šterk. 2818

Z 101, letnik 1987, prodam za 6000 DEM. (068)73-180. 2819

126 P, letnik 1983, obnovljen, registriran do novembra, prodam za 1900 DEM. 25-894. 2820

126 PGL, nov, letnik 1991, nujno prodam. 87-055. 2821

R 4 GTL, letnik 1985, registriran do 1992, prodam. 43-892. 2822

TERENSKO VOZILO FIAT, letnik 1978, z dieselskim motorjem in petstopenjskim menjalnikom, odprt model, registriran, v odličnem stanju, prodam. (064)211-852, (064)41-125. 2823

Z 126 P, september 1990, prodam. Blatnik, Šmarješke Toplice 160. 2825

ATC 50 C, letnik 1990, lepo ohranjen, prodam. Tel. 26-150.

ŠKODO, letnik 1972, registrirano do januarja 1992, prodam. 44-809. 2772

GOLF DIESEL, letnik 1986, prevoženih 43000 km, prvi lastnik, prodam. Klobčar, Kotarjeva cesta 1, Sentjernej. 2773

LADO RIVO 1300, letnik 1989, in žitni kombajn Claas Mercur prodam. 50-194. 2775

ZASTAVO 126 P, letnik 1988, ugodno prodam. (068)24-837. 2777

JUGO 45 KORAL, letnik maj 1989, ugodno prodam. 21-719. 2778

SUBARU JUSTY, 60000 km, prodam ali menjam za cenejše vozilo. (068)25-003. 2780

DVA APN 6 prodam. 26-463, od 10. do 15. ure. 2781

126 P, letnik 1986, ohranjen, in APN 6, letnik 1985, prodam. 22-950. 2782

MOTORNOKOLO MZ 250, letnik 1987, ima športne oklepje, rdeče-bele barve, prodam. 43-895. 2784

DIANO 6, letnik 1979, registrirano do 2/92, in motorno kolo MZ ETZ, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. 28-611. 2785

LADO RIVO, 1988, zastavo 750, kosilnico Muta s frezo prodam. Murn, Vel. Orehek, 28, Novo mesto. 2786

Z 128, letnik 1985, in dve pony kolese prodam. 57-292. 2788

APN 6 PRODAM. 49-374. 2790

R 4 GTL, letnik 1988, prodam za 6600 DEM. Govednik, Gradac 135. 2792

GOLF DIESEL, letnik junij 1989, rdeč, z veliko dodatne opreme, ugodno prodam. 40-124. 2794

126 P, starejši, ohranjen, registriran, prodam za 1100 DEM, in R 4, letnik 1988 za 7000 DEM. (068)42-491. 2797

TOVORNO VOZILO Master diesel, letnik 1983, v nevoznom stanju, prodam. 23-195. 2800

SUBARU JUSTY, letnik 1987, in BT 50 S, letnik 1989, prodam. 73-275. 2803

GOLF DIESEL, letnik 1984, registriran do 5. avgusta 1991, prodam. 40-022. 2807

LADO RIVO 1300, letnik junij 1990, prodam. (068)44-236. 2808

JUGO 55, letnik 1988, prodam. 28-834. 2809

MOTOR JAWA 350, nov, ugodno prodam. Peter Starašinič, Krasinec 9, Gradac. 2810

R 14 GTL, letnik 1979, registriran, ugodno prodam. (068)42-491. 2812

NISAN SUNNY 1.6 FLX HB, letnik junij 1987, 45000 km, rdeč, zelo lepo ohranjen, ugodno prodam. (068)49-045. 2813

R 18 TLJ, prva registracija 4/84, prodam. 24-748, popoldne. 2814

Z 128, letnik 1986, bele barve, prodam. Vidmar, Pod vinogradi 5, Straža. 2815

126 P, letnik 1983, ugodno prodam. 27-265, Šterk. 2818

Z 101, letnik 1987, prodam za 6000 DEM. (068)73-180. 2819

126 P, letnik 1983, obnovljen, registriran do novembra, prodam za 1900 DEM. 25-894. 2820

126 PGL, nov, letnik 1991, nujno prodam. 87-055. 2821

R 4 GTL, letnik 1985, registriran do 1992, prodam. 43-892. 2822

TERENSKO VOZILO FIAT, letnik 1978, z dieselskim motorjem in petstopenjskim menjalnikom, odprt model, registriran, v odličnem stanju, prodam. (064)211-852, (064)41-125. 2823

Z 126 P, september 1990, prodam. Blatnik, Šmarješke Toplice 160. 2825

ATC 50 C, letnik 1990, lepo ohranjen, prodam. Tel. 26-150.

Filtriranje in stekleničenje vin izvajam. Informacije zvečer na tel. (068) 52-519.

IZLETNIK CELJE ODDAJA V NAJEM BIFE AP SEVNICA, 44 m². Informacije po tel. 063-24-811.

INTERMARC

TEHNIČNA TRGOVINA STOPIČE pri Novem mestu tel/068-43-806

— KOSILNICE BCS
— ORIGINAL REZERVNI DELI BCS
— KMETIJSKA MEHANIZACIJA
— NAHRBTNE KOSILNICE NA LAKS KAWASAKI

ELEKTROMECHANIKA TURK SERVIS IN PRODAJA GOSTINSKE OPREME NAD KRKO 18, OTOČEC TEL./FAX: (068) 85-118

Servisiramo in montiramo vse vrste hladilnih naprav:

hladilne komore, zamrzovalne skrinje, hladilnike, ledomate, točilne pulte, klimo naprave, pomivalne stroje, ekspres aparate za kavo in mlino za kavo.

Na zalogi imamo hladilnike in zamrzovalne skrinje, ekspres aparate in mlino za kavo — tip EMONEC, ledomate in pomivalne stroje.

Za vse stroje imamo na zalogi tudi rezervne dele.

Se priporoča ELEKTROMECHANIKA TURK!

posest

TRI GRADBENE PARCELE, eno za hišo, dve za vikend, nad železniško postajo Otovec, asfalt do parcel, prodam. (068)52-053, od 9. do 19. ure. 2682

TRAVNIK, 22 a 41 m², prodam. 73-120. 2685

MANJŠE POSESTVO (hiša, zgradbe), pri Sevnici (Jelovec), prodam. (041)155-205. 2687

V GOTNI VASI prodam travnik (6400 m²). (0602)55-362. 2693

HIŠO z gospodarskim poslopijem v bližini Sevnice prodam. (0608)82-329. 2707

V BREŠTANICI prodam parcelo — Rožno (43 a), in njivo v Dol. Leskovicu (44 a). (063)38-172, od 7. do 15. ure.

STARO HIŠO ali zemljo v Novem mestu kupim. (061)488-114. 2720

MANJŠO STAREJŠO HIŠO v središču Breštanice ob Savi prodam. (061)488-114. 2720

HIŠO v središču Grosuplja ugodno prodam. (061)771-211, Jakopin.

TRAVNIK (54 a) na Veliki Loki pri Trebnjem prodam. Milka Pintar, Ulica OF 15, Trebnje. 2795

HIŠKO z garažo (2600 m² zemlje) prodam. Žigjski Vrh 40, Sevnica, (0608)43-197. Ogled in informacije po telefonu v soboto. 2811

NA BREZOVJI REBRI nad Stražo prodam 120 a zemljišča, primerno za tri vikende in kmetovanje, z lepim dostopom. (068)41-116. 2816

prodam

NOV PRALNI STROJ, štedilnik 2 plin, 2 elektrika, prodam 10% ceneje na obroke. 28-006 do 16. ure.

KUHINJO, dobro ohranjeno, lahko tudi po delih, prodam. Florjančič, Petelinjek 30, Novo mesto. 2678

ŽAGO VENICIANKO, starejšo, prodam. 42-482, po 20. uri. 2680

SEDEŽNO GARNITURO poceni prodam. Jurgalič, 42-221. 2689

LESNO OGLJE, kvalitetno, prodam. Glavič, Lašče 15, Dvor. 2690

STREŠNO OPEKO, novo, 2300 kom, in plinski štedilnik ugodno prodam. 21-106. 2695

POMIVALNO MIZO (1,20 m), električni bojler (80 l) in sobno peč na petrolej prodam. (0608)33-842. 2696

GAJBE za krompir prodam. (061)805-014. 2699

ČEBELJE DRUŽINE z AŽ panji prodam. (0608)70-230, cel dan.

ČEBELNJAK, montažni (170 x 200 cm), prodam. Primeren tudi za vrtno uto, zajčnico i. p. 28-250.

PRODAM generalno obnovljen motor za Z 750 in 1 m³ hrastovih plohov. Potočar Franc, Dol. Kamence 36.

TRAKTOR ZETOR 5011, dva obrabljena za seno, deske in hrastove plohe prodam. Poizve se pri Jožetu Švirtu, Jelše 5, Otočec. 2705

PRODAM 10 čebeljih družin z AŽ panji in 10 praznih panjev. (068)56-500. 2706

KUHINJO ARALJA, z vgradnim štedilnikom (2 in 2), vgradnim hladilnikom, lepo ohranjeno, prodam. Cena po dogovoru. (0608)31-921. 2709

KIPER PRIKOLICO, original, frezo, plug, vse za TV 420 ali 821, ter novo diatonično harmoniko prodam. 44-268.

KMETOVALCI, POZOR! Prodajamo valinike za piščance, (061)454-894. 2714

SEDEŽNO GARNITURO, mizico in preprogo ugodno prodam. Telefon (0608)31-381. 2726

BALIRKO za seno VHS 450, mešalec pajek, dve vreteni, otavo in seno prodam. 49-300. 2727

KOLO na 5 prestav in star BMX poceni prodam. 22-349. 2728

STREŠNO KRITINO, betonsko, ugodno prodamo. Velika Cikava 10, 23-484. 2733

PRODAM tri kolesa (BMX, kolo na 5 prestav in pony kolo). 23-274. 2734

HLADILNIK GORENJE, šotor za štiri osebe, spalnico in jogi ugodno prodam. 23-256. 2737

ELEKTRIČNE ORGLE znamke Teger, primerne za učence klavirja, ugodno prodam. Rebernik, Drska 7, Novo mesto. 28-292. 2758

KOZMETIČNI STOL Nemecon in vazonu prodam. 28-320.

VIDEOREKORDER Hitachi in motor APN 6, star 4 leta, prodam. 87-334.

ŠPORTNI otroški voziček Chicco prodam. 21-719.

OPREMO za trgovino (tehtnica, registrska blagajna) in nov motor Tomos 14 M, ugodno prodam. 40-764. 2787

KORUZO V ZRNJU ugodno prodam. 28-012. 2789

FAX FX 80 CANON in elektronsko tajnico prodam. (068)85-118. 2791

RJAV STREŠNIK Vesna, 216 kom, nov, prodam. (068)25-115. 2796

KOMPRESOR za amatere (25 l), trubo na 5 melodij, APN 6, letnik 1988, in motor za kadetka C, letnik 1975, prodam. (0608)33-388, popoldne. 2798

POČITNIŠKO PRIKOLICO Adria tip 450, z baldahinom, rabljeno samo eno leto, prodam. Marija Šiško, Mali Slatnik 4, Novo mesto. 2799

MLADO KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam. Selak, Dolenja vas 1, Otočec. 2804

PLUG OLT, dvobrazdni, 14 col, nov, betonske rešetke za goveje bokse, dolžine 3,35 m — 42 m² in dolžine 4 m — 27 m², po zelo ugodni ceni prodam. (0608)60-001. 2805

RAČUNALNIK IBM, model 30 021 A, nerabljen, z garancijo in navodil, nov, prodam. Informacije popoldne po 16. uri pri Hribar, Krmelj 70 a. 2806

PEČ za centralno kurjavo Ferotermt. 35.000 kkal, novo, ugodno prodam. 27-586. 2824

razno

ANSAMBEL SRCE SLOVENIJE iz Sevnice išče pevca — drugi tenor, po možnosti z znanjem igranja klavirja ali bobnov. Resni interesi, pokličite na (0608)82-440. 2688

LOKAL v centru Novega mesta oddam. (068)25-506. 2736

ZAHVALA
Ob smrti naše drage mame, stare mame in prababice

JOŽICE ŠTOR
rojene Grimšič

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo spremlili na zadnji poti, ji podarili toliko prelepega cvetja in nam izrekli ustna in pisna sožalja. Hvala kolektivu Belt Črnomelj, Gozdnemu gospodarstvu Novo mesto, krajevni organizaciji ZZZB NOV in Društvu upokojencev za izrazno sočutja, podarjene vence in iskreno spoštovanje pokojni. Iskrena hvala Franči Ožbolt in Ljubi Šenici za besede slovesa, domačim pevcem za zapete žalostinke, g. Berusu za zaigrano Tišino in g. župniku Jožetu Nemaniču za opravljen obred. Hvaležni smo gospe dr. Boži Kocutar za vso skrb in pozornost med mamino boleznijo. Hvala tudi Grumovi mami, Mimici Zamanovi in sosedom za pomoč v težkih trenutkih.

Majda, Adi in Peter z družinami
Žužemberk, 5. aprila 1991

ZAHVALA
V 62. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi mož, dobri oče in stari oče

ANTON BRODARIČ
Rosalnice 65, Metlika

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega očeta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč v težkih trenutkih, za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, obema govornikoma za priljive besede slovesa, gasilcem za častno spremstvo, pevcem iz Črnomlja in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Kristina, sin Tine, hčerki Darinka z Jožetom in Jožica z Lojzetom, vnukinje Urška, Katarina in Špela ter vsi, ki so ga imeli radi

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in direktor), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartel, Marjan Bauer (urednik priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič in Ivan Zoran.
IZHAJA ob četrtekih. Posamezna številka 22 din, naročnina za 2. trimesečje 250 din; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 500 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 280 din,

NE OSTANITE SAMI, pomlad je tu!
Vabi vas AFRODITA, ženitvena posredovalnica in klub iz Kranja, Poslovni center, Planina 3, od 8. do 14. ure, četrtek in petek od 14. do 19. ure. ☎ (064)324-258.
PROSTOR za trgovino v središču Brežic ali Krškega (20 do 30 m²) najamem. ☎ (064)57-577, zvečer. 2742
KOŠNJO oddam v najem. Alojzija Bele, Dol. Težka Voda 13, Novo mesto. ☎ (068)65-711.
LOKAL, v centru Novega mesta, oddam. Šifra: »VSE, RAZEN GOSTINSTVA«. 2827

NUDIMO zastopniško delo z izrednim zaslužkom! Plačilo tedensko. ☎ (068)85-325. 2501
HONORARNO zaposlim tri delavce za pakiranje plošč, redno pa enega zidarja ali drug gradbeni poklic. Cementinarstvo Jože Kic, Hrastulje 46, Škocjan.
ZA PRODAJO kvalitetnega artikla nudimo dober in reden zaslužek. Informacije v četrtek od 15. do 19. ure na ☎ 9061)666-464. 2801

službo dobi

stanovanja

POTNIKE za dostavo in prodajo blaga na terenu v dobro vpejani skupini isčemo. Informacije v četrtek na ☎ (0608)34-896. 2409
VISOK HONORAR nudimo komunikativnim osebam s prostimi vikendi in svojim prevozom. Prodaja raznovrstnega tekstila. ☎ (068)65-711. 2489
ZA DOBER ZASLUŽEK potrebujete proste vikende in osebni avto. ☎ (068)25-961. 2500

DVOSOBNO STANOVANJE na Slavka Gruma v Novem mestu prodam. ☎ 23-022. 2499
ENOINPOLSOBNO STANOVANJE ali večje, v Novem mestu ali okolici, takoj najame družina. Nudimo predplačila. ☎ 21-083, od 7. do 14. ure. 2683
GARSONJERO prodam ali menjam za večje stanovanje. ☎ 27-619. 2732
GARSONJERO (24 m²), v Novem mestu, zamenjam za enoinpol ali dvosobno stanovanje. ☎ 28-344, popoldne.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega brata in strica

JANKA GRUBAČEVIČA

iz Grobelj 5 pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem in sosedom za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 53. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat in svak

ANTON MLAKAR

iz Šentjerneja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, pokojnemu podarili vence in cvetje ter se tako številno poslovlili od njega. Hvala AMD Krško za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen cerkveni obred.

Žalujoči: žena Danica, hčerka Sabina, sin Toni, mama, sestre, bratje ter ostali sorodniki

ZAHVALA

Ljubil svojo si družino, ljubil zemljo si in dom, ostala grenka je bolečina, ko odšel si v večni dom.

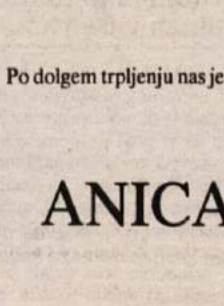
V 83. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi in dobri oče, stari oče in brat

JOŽE STARC

z Griča pri Črnomlju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, darovali cvetje in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala pevcem za zapete žalostinke, govorniku za poslovilne besede in gospodu župniku za cerkveni obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po dolgem trpljenju nas je v 65. letu zapustila naša draga sestra, teta, sestrična in svakinja

ANICA SREBRNJAK

iz Hrušice 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje, sv. maše, zanjo molili in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom za 42-letno zdravljenje in osebju bolnice v Ljubljani-Polje, bolnici v Idriji, kirurškemu oddelku bolnice Šempeter pri Novi Gorici, Splošni bolnici Novo mesto in gospodu prodekanu iz Stopič za tako lepe in ganljive poslovilne besede in lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena zahvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ljubila svojo si družino, ljubila zemljo si in dom, ostala v srcih nam je grenka bolečina, ko odšla si v večni dom.

V 78. letu nas je za vedno zapustila naša ljuba mama, stara mama in botra

MARIJA DRAGAN

z Roj 4, Trebelno

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje, sv. maše in jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskreno zahvalo izražamo IMV tozdr Revoz p.l.l., pevskemu zboru Trebelno in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Žalujoči: sinovi Lojze, Tone, Franci z družinami, hčerke Pepca, Marija in Ani z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 51. letu nas je prezgodaj zapustila naša draga žena, mami, stara mama, tašča in teta

CVETA PUREBER

roj. Šušteršič, Partizanska c. 7, Novo mesto

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in nekdanjim sodelavcem za izkazano pomoč, podarjeno cvetje in vence. Enaka zahvala tudi govornikom KS Kandija Grm, KS Birčna vas, tovarni Novoteks, učencem 7.c razreda OŠ Grm, godbji in pevcem z Ruperč Vrha ter osebju interne bolnišnice Novo mesto. Še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Miha, sinovi Dušan in Marjan z družinami, Milan, mama, brat Franc, sestra Fani z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša draga žena, mama in stara mama

ALOJZIJA HROVAT

iz Šeškove ul. 30, Kočevje

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in sosedom za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Hvala kolektivom Melamin Kočevje, Itas Kočevje, ZD Novo mesto, IMV ter zdravstvenemu osebju ZD Kočevje. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za opravljen obred, govorniku, pevcem in godbi iz Kočevja.

Žalujoči: mož Miha, hčerka Milojka z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE MATKO

roj. Mrvar, iz Gotne vasi

se iskreno zahvaljujemo osebju Splošne bolnice Novo mesto, kjer so ji lajšali zadnje ure, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, izraženo sožalje in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi pevcem za zapete žalostinke in gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoči: sin Vinko in hči Tanja z družinama

ZAHVALA

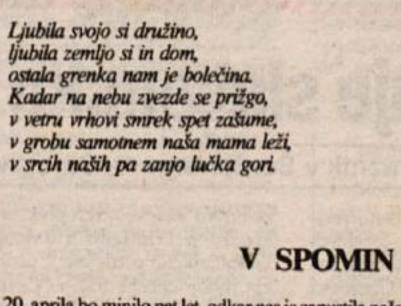
V 79. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA ŽAGAR

roj. Boštjančič, z Broda 11

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojno tako številno pospremili na njeni zadnji poti, ji podarili vence in cvetje. Iskrena hvala kolektivom GIP Pionir TEG Keramika, Novoteks obrat Apretura, posebno gospej Marici Štrosberger z Broda za nesebično pomoč, Društvu invalidov za darovan prapor, pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

Ljubila svojo si družino, ljubila zemljo si in dom, ostala grenka nam je bolečina. Kadar na nebu zvezde se prižgo, v vetru vrhovi smrek spet zašume, v grobu samotnem naša mama leži, v srcih naših pa zanjo lučka gori.

V SPOMIN

20. aprila bo minilo pet let, odkar nas je zapustila naša dobra žena, mama, sestra, teta in svakinja

JOŽEFA JEGLIČ

Orešje 1, Šmarješke Toplice

Hvala vsem, ki se je še spominjate.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Rad si delal, rad živel in nas vse si rad imel. Zdaj, ko te več med nami ni, vemo, koliko nam pomenil si. Solza v očeh se je utnila, a nikdar te več nazaj med nas ne bo vrnila.

V 69. letu nas je zapustil naš dragi mož, ata, brat, dedek, tast, stric in bratranec

JOŽE ŽUPAN

iz Dol. Vrhpolja 9, Šentjernej

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali prelepo cvetje ter pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni nevrološkemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, Jožetu in Malči Bele, patru prokuratorju za izrečene poslovilne besede in denarno pomoč, cerkvenemu pevskemu zboru in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Nežka, otroci Nežka, Jožica, Anja in Jože z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekel, niti roke nam podal, smrt te vzela je prerano, v srcih naših boš ostal.

Nepričakovano nas je v 60. letu starosti zapustil naš dobri mož in zlati ati

FRANC REPAR

iz Podturna pri Dolenjskih Toplicah

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili k preranemu počitku. Posebno se zahvaljujemo družinami Miklič in Puhar, sosedu Radotu, obema govornikom za lepe poslovilne besede, GD Podturn, GG Podturn, trgovini Novoteks in prodajalni Julija, VVO Novo mesto in enoti Ločna 1., pevcem iz Žužemberka in Adiju Zupančiču za ganljivo žalostinko. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Rezka Majer

tega, da je cerkevna pevka, pa poje tudi v trebanjskem upokojenskem zboru. Kot članica pevskih sestavov gre dosti med ljudi. Nastopajo na praznikih ob najrazličnejših datumih. Zapojejo na srečanjih. Zapojejo tudi kar tako. Zapojejo pa tudi v domovih ostarele ljudi. Te vrste nastopi pa so delček pomembnega poglavja Rezkega življenja in dojemanja sveta. Smilijo se ji ubogi, ostareli, pozabljeni, pretepeni, zapiti. Svet je na dvoje, na eni strani je sreča, na drugi strani je gorje, in ti ljudje občutijo več gorja kot dobrega. Rezka pa nekako bolj spoštuje siromake kot barone. Je to občutek, ki se je naselil vanjo skupaj s prepihom na delavskih vlakih od Trebnjega v Novo mesto pa v Grosuplje in v Ljubljano, se pravi v kraje, kjer je kot knjigovodja na železnici delala? Ali je to trpljenja polna solidarnost s skromnimi ljudmi, med katere se je rodila 1925. leta v Dolu pri Trebnjem, s katerimi je rada živela tam in drugje in med kakršne se nekako vrača dandanašnji? Vrača se v resnici z obiski po domovih starejših občanov ali ko z invalidskim društvom obiskujejo ostarele ljudi na njihovih domovih. Z ljudmi iz tistega sveta in tistega časa se najbrž tudi srečuje v mislih, kadar piše.

Pozornejši bralci nekaterih časopisov so nemara že opazili, da je Rezka večkrat podpisana pod različnimi sestavi. Poroča o smrti, porokah, zgodovini, o srečanjih, ki so tako ganljiva, piše o belem svetu, v katerega se podaja z vrstnicami in vrstniki na izlete. Rezka ne piše traktatov, za te so drugi ljudje. Z dosti vajeno roko spravlja na papir skromne, iskrene misli o tem, kaj je človekoljubje, kaj je kmečka idilika, kaj je družinska sloga in koliko tega ta naš današnji stehnzirani, precej po televiziji umerjeni in že kar malce odljeni svet še premore. Prijatelji bi ji nemara namignili, da je pri vsem tem včasih kar malce preobčutljiva duša.

Vsekakor je Rezka tudi na ta način pozorna do drugih. Nekateri ljudje pozornost celo vračajo. Brččas pa so tega odziva najbolj sposobni otroci in Majerjeva jih ima rada kot v zameno za noko svojo izgubljeno srečo. Oni pa imajo radi njo, drugače se Ines zadnjič ne bi z vsjo iznajdljivostjo branila oditi od »tete« domov.

Človek, ki ima dolgotrajen opravček z železnico, lahko postane ali velik sovražnik ali pa velik ljubitelj železnice in vlakov. Rezka Majer, ki je štirinajstlet let zares velikim veseljem delala v finančnem knjigovodstvu na železnici, je še sedaj, ko je že nekaj let upokojenka, pri srcu železnica. In množica števil, ki nekaj izkazuje, kot že rečeno.

Računi na šest decimalk, kakršne so morali tudi ročno delati v času Rezkinih knjigovodskih začetek, zahtevajo možgansko disciplino, vztrajnost, natančnost in domišljijo na dopustu. Mogoče se je zato v Majerjevi skupaj s knjigovodsko navdušenko uteleševala tudi občutljiva in vsaj malo pesniško razpoložena duša, ki se je v Rezki oglasila že v rani mladosti, ko so na vaškem odru uprizorjali igrice, in še bolj pozneje, ko je Rezka igrice ne samo igrala, ampak tudi pisala. Te vrste ustvarjalnosti, ki spominja na pesništvo in gledališče. Rezka še kar neguje. Nekaj, kar govori o tem, je njeno sodelovanje v pevskih zborih. Po zatonu Trimovega ji je ostalo več časa za petje na koru, poleg

M. LUZAR

Andrej Trobentar

Slikar, ki zdravi

Andrej Trobentar o svojem slikanju in ozdravljenju rakavih bolnikov

RIBNICA — Akademski slikar Andrej Trobentar se je iz Kočevske, za katero pravi, da je ena redkih pravih šentflorjanskih dolin, preselil v Ljubljano. Pred kratkim je v Ribnici šolarjem predaval o ilustraciji knjig ter se s tamkajšnjimi kulturnimi delavci dogovarjal o nadaljnjem sodelovanju.

Povedal je, da pridno slika. Od novembra do februarja je imel kar štiri razstave: eno na Bledu, tri pa v Ljubljani, tudi v Moderni galeriji, na vsaki pa se je predstavljal s povsem drugimi, novimi deli. Marca je razstavljal še v Piranu, 22. aprila pa bodo odprli razstavo njegovih del v Kopru. Kritike razstav so bile kar zadovoljive.

Povedal je tudi, da se še vedno bori, da bi živel od slikarstva, kiparstva, glase, dekoriranja, dizajna in arhitekture. Poleg tega se je v zadnjem obdobju začel ukvarjati z zdravilstvom, kar počne brezplačno. Uspelo mu je ozdraviti že dva rakava bolnika, nad katerima je medicina že obupala. Po drugem uspešnem zdravljenju je dobil na vpogled tudi vse medicinske izvide in ima torej vse podprto z uradnimi dokazili, je povedal in dodal, da se je z zdravilstvom začel ukvarjati ob skrbi za lastno zdravje, ob tem pa je tudi študiral to veččino.

Povedal je, da vidi pri človeku avro in tako ugotovi, za kakšno bolezen gre in kaj je treba pri človeku zdraviti. Uspeh pa je odvisen predvsem od tega, če ti bolnik zaupa in če premagava strah. V obeh primerih je uporabil metodo, ki je starejša od Egipta, je dejal, in dodal, da je na oba uspeha še posebno ponosen, »ker so ga na Kočevskem imeli za malo odtrganega tepca«.

J. PRIMC

KONCERT

BREŽICE — Občinska zveza kulturnih organizacij prireja to soboto ob 17. uri v Prosvetnem domu v Brežicah koncert narodnozabavnega ansambla Slovenija s pevko Stanko Kovačič. Posebnost tega koncerta je v tem, da poteka prodaja vstopnic preko amaterskih kulturnih društev v občini.

pom popestrili Šentjernejski fantje, citrar Darko Duh in drugi. J. PAVLIN

SPREVED IN RAZSTAVA — Čebelarji so na dvorišču osnovne šole pripravili bogato razstavo čebelarstvenih naprav, svetovno znani čebelar Franček Šivic pa je vsem čebelarjem pripravil zanimivo predavanje z ogledom diapozitivov. (Foto: J. Pavlin)

kozerija

PRIČAJ, DA SEM LETEL IZ PARTIJE

— Stari moj prijatelj, gotovo se boš spomnil.
— Česa neki?
— Dneva, ko so me zabrisali iz Zveze komunistov.
— Mislim, da je bilo to pred štirimi leti.
— Pred tremi. Natanko pred tremi.
— Zakaj si že letel?
— Bil sem birmanski boter bratovemu otroku. Nekdo me je zašepetal.
— Takrat je to hudo prizadelo.
— Ni ti ne, v hipu sem izračunal,

da si bom lahko kupil tri obleke na leto, če ne bom plačeval članarine.
— Zdi se mi, da si se pritožil na komite.
— Jok! Pismo je pisal Tone Zračnik, takrat, ko so mu hoteli vrniti knjižnico, ker je zagovarjal direktorja Stolčiča, ki je kradel kot sraka.
— A, da je bil to Tone Zračnik? Ostalo mi je v spominu, da si ti pisarji naokoli. Zdi se mi, da je romalo tvoje pismo celo v Belo mesto. Naravnost na Centralni komite.

— Ne bo držalo, prijatelj moj, ne bo!
— Brisanje iz Zveze komunistov ti je škodilo.
— Nasprotno: koristilo mi je. Spregledal sem. Spoznal nove razsežnosti.
— Koliko let si bil včlanjen?
— Trindvajset.
— In zaradi birme?
— Ja, zaradi birme. Sicer pa, kaj bi še delal v Zvezi komunistov? V tem času sem si zgradil hišo, izšolal otroke. Saj veš, da je bil Franci štiri-

pendist Titovega sklada? Trindvajset let je bilo več kot dovolj.
— In čemu zdaj to obujanje spominov?
— Ne gre za to. Priče iščem.
— A za hčerkino birmo?
— Ne, za to, da sem res letel iz partije.
— In čemu ti bodo dokazili?
— Zgoli zaradi zgodovinske resničnosti. Sicer pa pravi pregovor, da pride vsaka stvar prav, če ne prej, pa po sedmih letih.

TONI GAŠPERIČ

Bo sv. Duh postal ponos Črnomlju?

Pretekli teden konec arheoloških izkopavanj v in okoli cerkve sv. Duha — Veliko presenetljivih odkritij — Kako vse predstaviti? — Zbirko v Stoničevo hišo?

ČRNOMELJ — Pretekli teden so zaključili z arheološkimi izkopavanji v cerkvi sv. Duha v Črnomlju. Arheolog dr. Phil Mason je s svojo ekipo pričel izkopavanja okrog cerkve že junija 1989 ter bil na terenu vsega skupaj 14 mesecev. V tem času so v tlakih cerkve in okoli nje odkrili marsikaj presenetljivega.

Medtem ko so okoli cerkve odkopali 123 grobov, jih je bilo v cerkvi 43. Raziskano grobišče sega v čas od 16. do 18. stol., so pa grobovi v notranjosti cerkve bolje ohranjeni in bogatejši kot zunaj. Med najdbami v cerkvi je tudi pet zlatih prstanov, na enem pa je celo grb z letnico 1574; ohranili so se tudi ostanki tkanin in usnja. Na osnovi tega imajo strokovnjaki dobre možnosti za rekonstrukcijo noše v času Valvasorjeve Bele krajine. Sicer pa je v notranjostini tudi veliko in dobro ohranjenih poznoantičnih

nih ostankov, med drugim apsida in mozaik, za katerega strokovnjaki pravijo, da je iz druge polovice 5. stol. Mozaik, ki upodablja stilizirane cvetove lotosa, je bil tlak na tleh cerkve, ki je stala na mestu cerkvice sv. Duha že tisoč let prej, preden je bila zgrajena današnja cerkev, ki se v pisnih virih prvič omenja leta 1487. Po pričakovanjih so odkrili tudi ostanke obzidja, ki se nadaljuje zunaj cerkve, ter dva metra širok zid, za katerega domnevajo, da gre za del stolpa, ki je bil zgrajen pred obrambnim stolpom zunaj cerkve.

Medtem ko je bilo zunaj cerkve precej kovinskih najdb, so bile v cerkvi pre-

le. Tako so našli le en rimski kovancec, zato pa veliko keramike iz Male Azije, ki so prinesli k nam v 5. in 6. stoletje dve ognjišči. Po besedah drl. Masona pa je bilo v poznoantični dobi, torej do konca 7. stol., v tem delu današnjega Črnomlja mesto, kar je redkost v Sloveniji, in Dolenjskem pa je to doslej edini poznan primer poznoantičnega mesta na ravnini v času preseljevanja ljudstva. Ko so namreč prodirali Slovani, so staroselci umikali na težko dostopna mesta — kot na primer na Kuluha — izjeme pa so mesta na ravnini, kjer je očitno obstajalo v Črnomlju. Po ostankih keramike pa je moč soditi, da je bilo mesto konec 7. stol. požgano.

«Ko smo začeli arheološka izkopavanja, nismo pričakovali takšnih odkritij, ki bodo prav gotovo spremenila marsikatero teorijo o tistem času,« pravi Mason ter poudari, da so pomembni tudi najdbe iz prazgodovine. Doslej je

• Sedaj, ko so izkopavanja končana, so drobne najdbe, kot so tkanine, nje, odpeljali v preparatorsko delavnico muzeja v Novi Gorici. Keramiko sproti perejo, poskušajo rekonstruirati in določijo njen izvor, sicer pa bo študijska priprava gradiva trajala nekaj časa. Odlotiči se bodo morali tudi, na kakšen način bodo prezevali notranjščino, prazgodovinske in srednjeveške zidove in uredili nivoje tlakov v cerkvi. Če bo dovolj denarja, bi cerkev letos tudi zaprli. Sicer pa za drobne najdbe pristojni Beli krajinski muzej. Črnomeljci pa razmišljajo, da bi zbirko izkopanih uradili v Stoničevo hišo v Črnomlju.

bile poznane prazgodovinske najdbe v okolici Črnomlja (npr. na Sadežu) prav najdbe pri cerkvi sv. Duha pa prajo, da je naselbina na polotoku obstajala že v prazgodovini, torej približno pred 2.000 leti.

M. BEZEK-JAKŠE

DOBRODELNI KONCERT

TREBNJE — Jutri ob 19. uri bodo dobrodelnici tukajšnje osnovne šole odpravili koncert »Odpri srce«. Na prireditvi, ki jo organizira Društvo za pomoč duševno prizadetim Trebnju, bodo nastopili ansambl Dvanajst otrok, sprotje, Veter, Spomin, Cof in The Club Boys ter solisti Jerca Merzel, Albert Gregorič, Marjana Deržaj, Miran Zmajnik in plesalka Mojca Hočevar. Nastopajoči se bodo odpovedali honorarjem izkupiček od prireditve pa bo šel delavcem za delo pod posebnimi pogoji. Organizatorji koncerta so povabili Trebnje med drugimi tudi Logotične Peterleta.

KONCERT V RUMANJI VASI

RUMANJA VAS PRI STRAŽI — V soboto, 20. aprila, bo v mladinski domači rock koncert, na katerem bodo nastopili: Free 48, Desert Fox, Frakcijski Fm, No Escape, Mama Dolores in CZD. Vabljeno!

M. BEZEK-JAKŠE

studio D **Lestvica narodnozabavne glasbe** **Studia D in Dolenjskega lista**

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado EMILJI ZUPANČIČ iz Novega mesta. Nagradjenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (3) Samotna domačija — FANTJE IZPOD ROGLE
- (2) Zakaj ljubezen mine — ALFI NIPIC & NJEGOVI MUZIKANTI
- (2) Mami za praznik — ANSAMBEL RAZPOTNIK
- (5) Pri nas se poje — ANSAMBEL R. PRAPROTNIKA
- (6) Po Koroškem — ANSAMBEL A. ISKRE
- (7) Prvi poljub — ANSAMBEL L. SLAKA
- (4) Poročna — HENČEK
- (9) Preko plota — ANSAMBEL SLAVKA PLUTA
- (8) Vprašal bom zvezde — DOLENJSKI FANTJE
- (1) Dom je zavetje sreče — LIPA/FI Predlog za prihodnji teden: Pod Gorjanci pa nismo pijanci — FIS

Glasujem za: .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Kam pluje slovensko čebelarstvo?

Čebelarji praznik v Šentjerenju — Škropiva pobirajo čebelje družine

ŠENTJERNEJ — Na Šentjernejskem polju je včasih imela čebelnjak prav vsaka kmetinja. Danes žal ni več tako, vendar je v Šentjerenju in Orehoviči še nekaj zagnanih članov Čebelarkega društva Šentjernej, ki so že drugo leto zapored pripravili imeniten čebelarji praznik.

Praznika so se ga udeležili predstavniki društev iz Dolenjske in Bele krajine, prišli pa so tudi od drugod. Prišel je s tradicionalno povorko z godbeniki na čelu. V njej so čebelarji prikazali stari in novjši način prevažanja čebel na pašo. Pozornost so vzbujali nosač panja v stari opravi, selitev panjev z volovskimi vpregi in prevoz čebel z osluženimi kamioni. Povorka se je tudi letos končala pred osnovno šolo, kjer so pripravili večjo razstavo čebelarstvenih naprav in čebeljih izdelkov. Na tem prostoru so pripravili tudi osrednjo prireditev.

Čebelarje je najprej pozdravil predsednik Lojze Hosta in opozoril na večjo

ekološko zavest. »Škropiva in druge kemikalije, ki jih sadjarji in vinogradniki uporabljajo predvsem v času cvetenja, morajo čebelje družine. Če že ne gre brez škropljenja, naj to počnemo v večernem času, ko se cvetje že zapira,« je opozoril. Precej dolg, a zanimiv referat iz poglavij zgodovine čebelarstva je pripravil tudi starosta dolenjskih čebelarjev Lojze Kastelic iz Mirne Peči. Povedal je, da se je zgrozil ob prebiranju malih oglasov v Slovenskem čebelarju. »Kam pluje naše čebelarstvo, saj samo v zadnji številki naše revije petindevetdeset čebelarjev ponuja več sto panjev čebel za prodajo. Kot bi hoteli vsi opustiti to lepo panogo, ki jo mnogi imenujejo peozija kmetijstva.«

Praznik čebelarjev so s svojim nasto-

ZLATA POROKA ANDREJAŠEVH

Šestega aprila letos sta si ponovno obljubila zakonsko zvestobo Antonija in Janez Andrejaš iz Krškega, ki sta stopila na skupno življenjsko pot 30. marca 1941 na Zdolah. Janez Andrejaš je bil rojen v Zasapu 1913. leta, Antonija Pajduh in zdaj Andrejaš, se je rodila na Malem Cirkniku 1916. leta. Ob nedavni zlati poroki so jima čestitali ob jubileju in jima zaželeli še na mnoga zdrava in srečna leta v krogu družine.

TELEFON POMAGA

NOVO MESTO — »Klic v silo«, ki ga že tretji četrtlet zapored pripravlja Zveza prijateljev mladine, tudi to pot pričakuje nove klice staršev, ki imajo težave z vzgojo svojih otrok, pripravljen pa je prisluhniti tudi otrokom, ki bi se radi nekemu zaupali. Ta četrtlet vas bo med 18. in 20. uro na telefonu 23-304 čakal dežurni psiholog Marjan Stokanovič. Pokličite ga, morda vam bo po pogovoru z njim lažje!

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnilo vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. **Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.**